

Sprawozdanie Zarządu z działalności
**Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów
Wartościowych w Warszawie S.A.**
za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2018 r.

Warszawa, listopad 2018 r.

Komentarz Zarządu

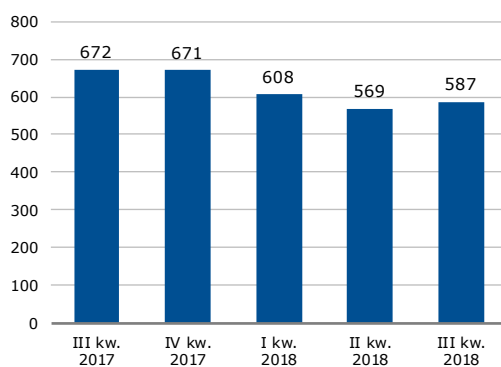
Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („GPW”, „Spółka”) informuje, że na dzień przygotowania niniejszego sprawozdania audytor („KPMG”) zakończył swoje analizy dotyczące kwestii ujęcia kosztów z tytułu wpłat, które przekazywane są przez GPW na rzecz Polskiej Fundacji Narodowej („Fundacja”, „PFN”). Od momentu podpisania aktu założycielskiego Fundacji tj. 16 listopada 2016 r. GPW dokonuje okresowych wpłat na rzecz PFN oraz ujmuje je w kosztach sukcesywnie w momencie dokonania poszczególnych wpłat. Zgodnie z podpisanym aktem założycielskim Spółka jest zobowiązana do płatności na rzecz PFN według ustalonego harmonogramu: w wysokości po 3 mln zł w pierwszych dwóch latach i po 1,5 mln zł w kolejnych do 2026 roku łącznie, czyli razem 19,5 mln zł. Audytor rozważał jako jedną z możliwości ujęcie jednorazowo wartości wszystkich zobowiązań wynikających z aktu założycielskiego w sprawozdaniu z całkowitych dochodów Spółki za 2016 rok. W wyniku dokonanych analiz konsultacji z audytorem Spółka skorygowała odpowiednio sprawozdanie finansowe. W konsekwencji dokonano zmniejszenia zysku netto Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2016 r. o 14,6 mln zł co stanowi zdyskontowaną wartość całości przyszłego zobowiązania Spółki na ten dzień. Odpowiednio zysk netto za rok zakończony 31 grudnia 2017 r. uległ zwiększeniu o 2,6 mln zł, a zysk netto za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2018 r. uległ zwiększeniu o 1,3 mln zł.

Spis treści

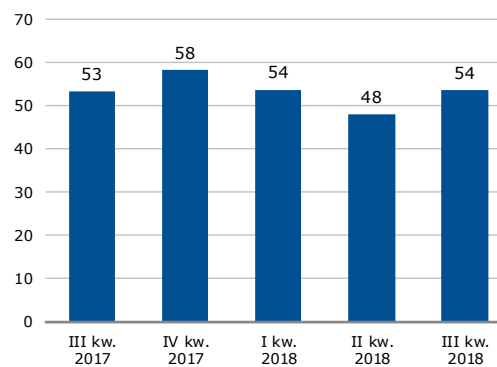
I.	WYBRANE DANE RYNKOWE	4
II.	WYBRANE DANE FINANSOWE.....	7
III.	INFORMACJE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ GPW.....	10
	1. INFORMACJE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ	10
	1.1. Podstawowe informacje o Grupie Kapitałowej	10
	1.2. Opis organizacji Grupy Kapitałowej oraz skutki zmian w jej strukturze	11
	1.3. Struktura własnościowa.....	11
	2. OPIS PODSTAWOWYCH ZAGROŻEŃ I RYZYK ZWIĄZANYCH Z POZOSTAŁYMI MIESIĄCAMI 2018 R.	13
	Czynniki ryzyka związane z sektorem, w którym Grupa prowadzi działalność	13
	Czynniki ryzyka związane z sytuacją geopolityczną i koniunkturą gospodarczą na świecie	13
	Czynniki ryzyka związane z przepisami prawa oraz regulacjami	13
	Czynniki ryzyka związane z działalnością Grupy	16
IV.	SYTUACJA FINANSOWA I MAJĄTKOWA	18
	1. PODSUMOWANIE WYNIKÓW	18
	2. OMÓWIENIE WIELKOŚCI EKONOMICZNO-FINANSOWYCH	21
	PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	21
	RYNEK FINANSOWY	24
	RYNEK TOWAROWY.....	29
	KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	33
	PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	38
	UDZIAŁ W ZYSKACH JEDNOSTEK STOWARZYSZONYCH	39
	PODATEK DOCHODOWY	40
V.	CZYNNIKI I ZDARZENIA NIETYPOWE.....	41
VI.	STRUKTURA AKTYWÓW I PASYWÓW GRUPY.....	43
	AKTYWA	43
	PASYWA	44
	PRZEPIŁY WYPIENIĘŻNE	45
	NAKLADY INWESTYCYJNE.....	46
VII.	ANALIZA WSKAŹNIKOWA	47
VIII.	SEZONOWOŚĆ LUB CYKLIČZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI.....	49
IX.	POZOSTAŁE INFORMACJE	51
X.	KWARTALNA INFORMACJA FINANSOWA GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH W WARSZAWIE S.A. ZA 9 MIESIĘCY 2018 R.	58
XI.	ZAŁĄCZNIKI	62
	Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2018 r.	62

I. Wybrane dane rynkowe¹

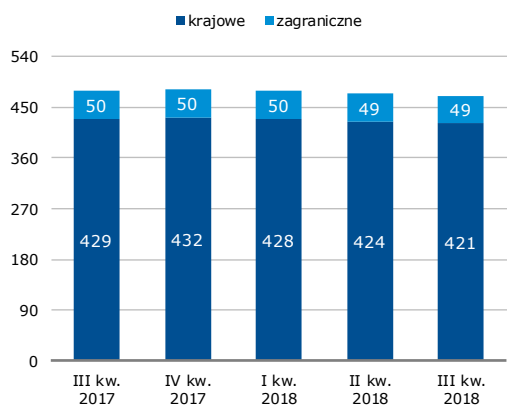
Kapitalizacja spółek krajowych
- Główny Rynek (mld zł)

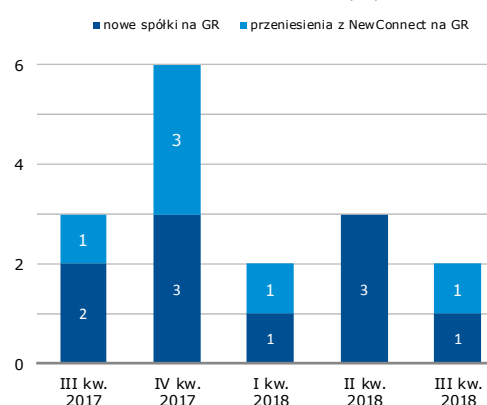
Wartość obrotów akcjami w transakcjach
sesyjnych - Główny Rynek (mld zł)

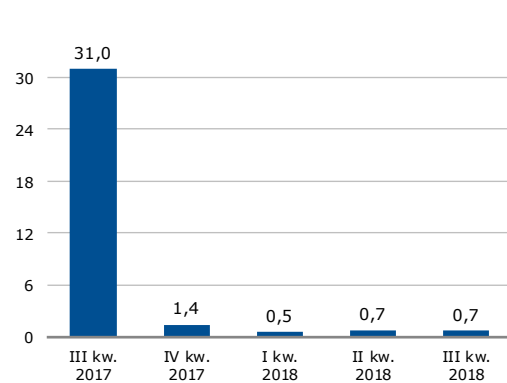
Liczba spółek - Główny Rynek

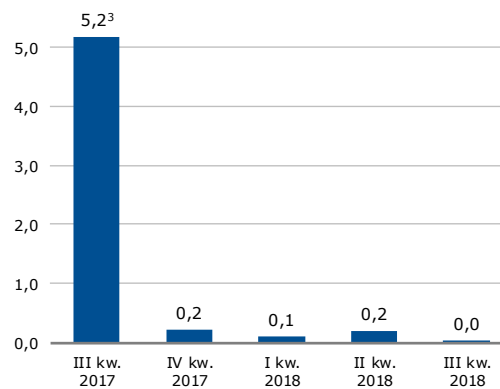
Liczba debiutów - Główny Rynek

Wartość ofert SPO -
Główny Rynek i NewConnect² (mld zł)

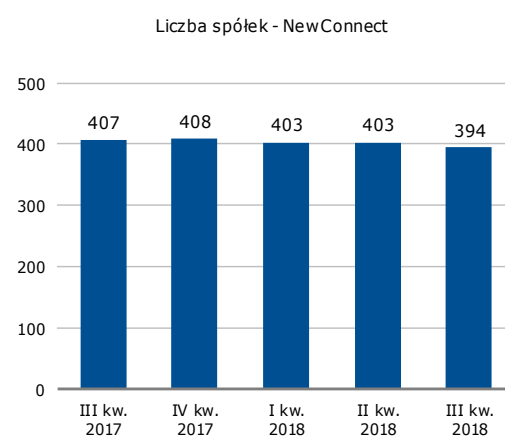
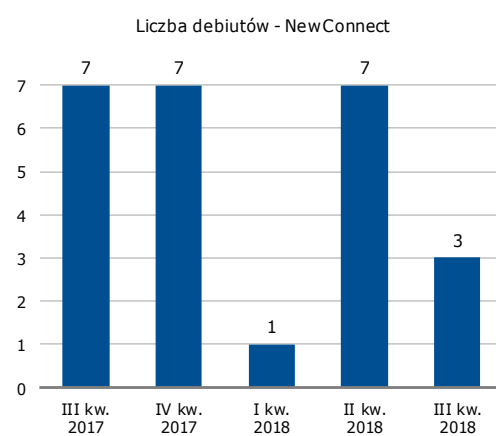
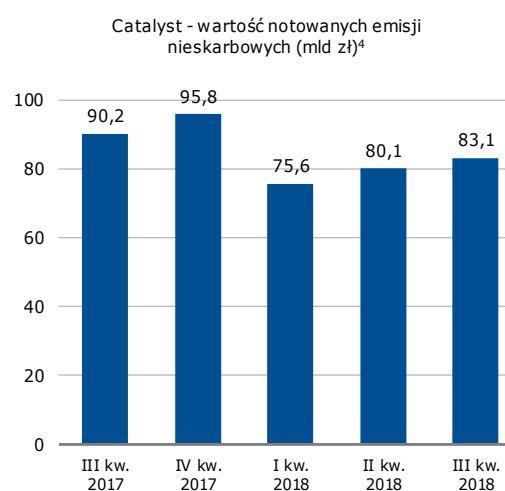
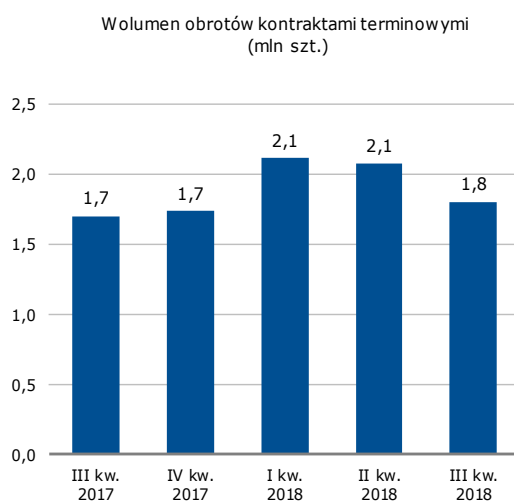
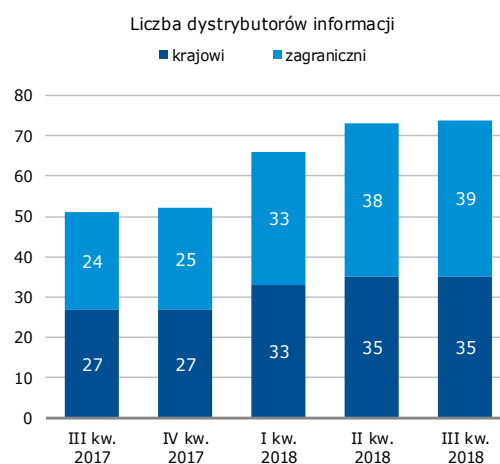
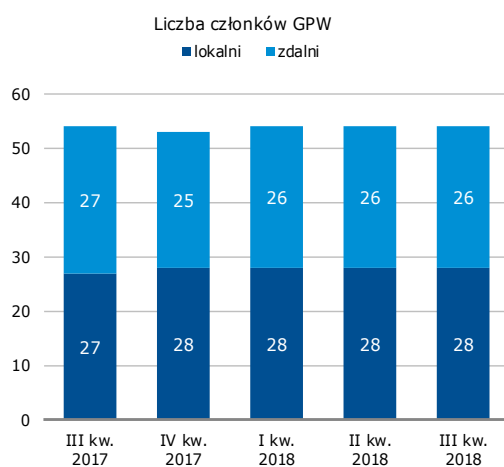
Wartość ofert IPO -
Główny Rynek i NewConnect (mld zł)

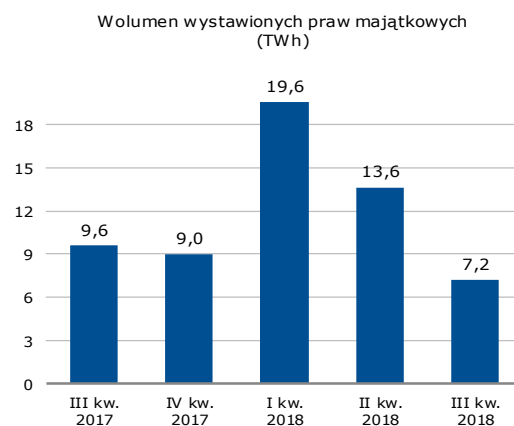
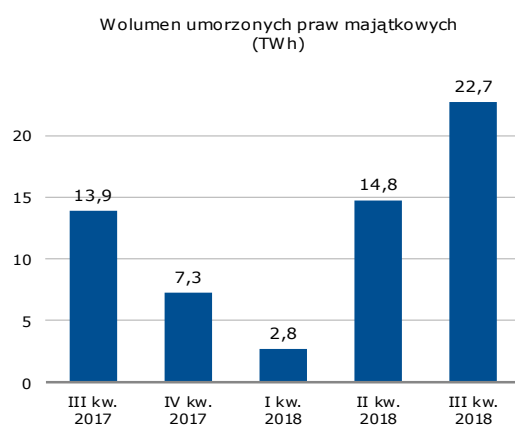
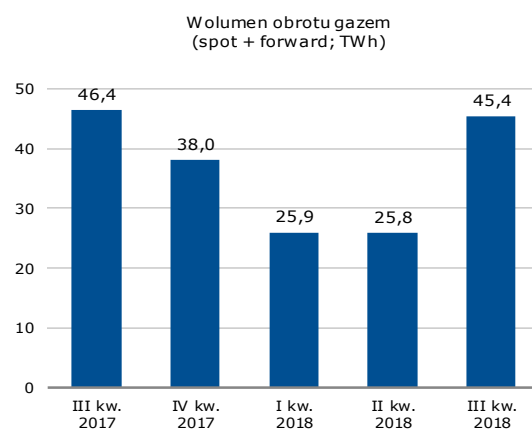
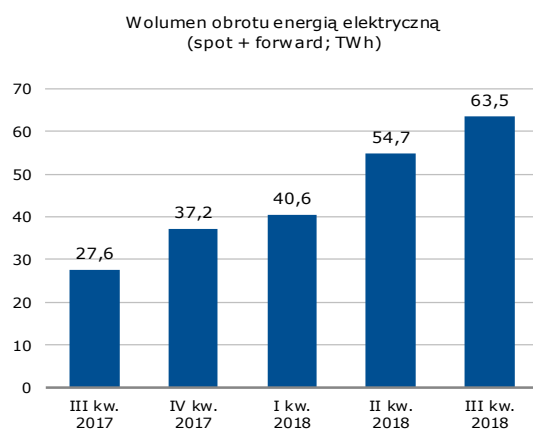
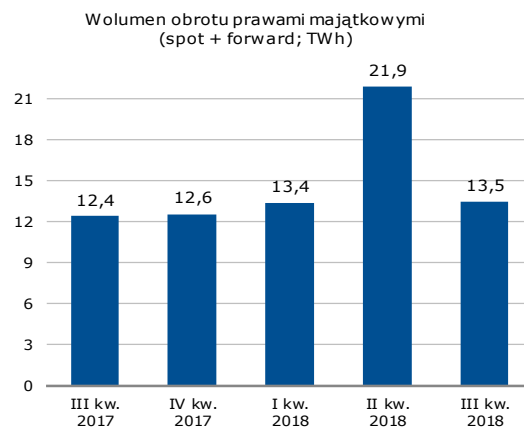
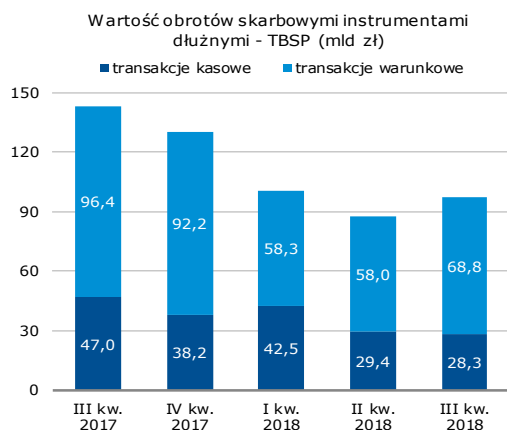
¹ Wszystkie statystyki w niniejszym raporcie dot. wartości i wolumenu obrotów są liczone jednostronnie, o ile nie podano inaczej

² Z uwzględnieniem ofert spółek znajdujących się w tzw. „dual listingu”

³ W III kwartale 2017 miało miejsce IPO Play Communications S.A. na kwotę 4,4 mld zł

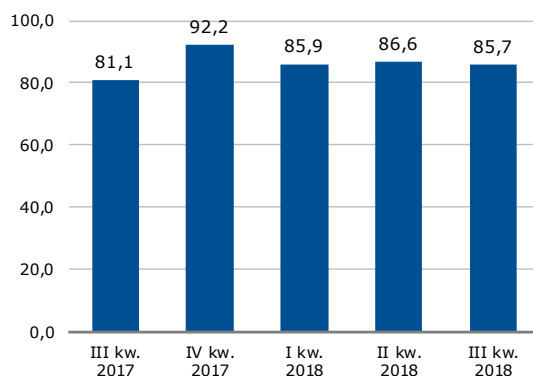

⁴ Wartość obligacji nieskarbowych od stycznia 2018 r. jest prezentowana wg nowej klasyfikacji obligacji zgodnej z MiFID2. Dane za 2017 r. zostały przeliczone zgodnie z nową klasyfikacją

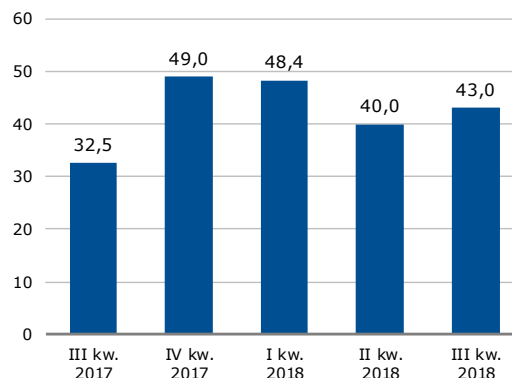

II. Wybrane dane finansowe

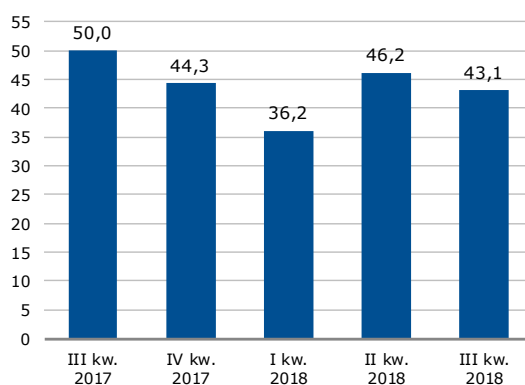
Przychody ze sprzedaży (mln zł)

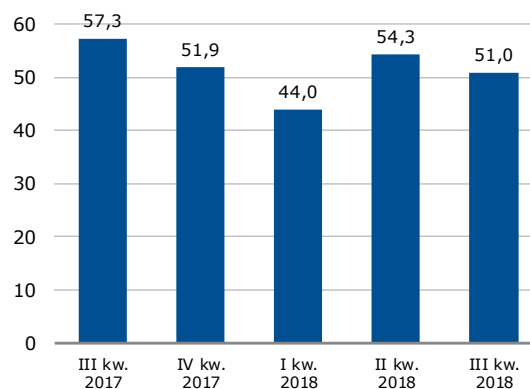
Koszty operacyjne (mln zł)

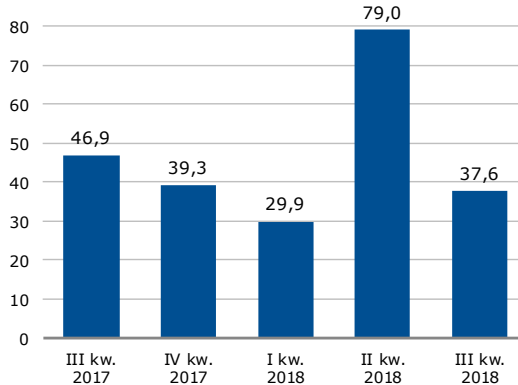
Zysk operacyjny (mln zł)

EBITDA (mln zł)

Zysk netto (mln zł)

Rentowność netto i EBITDA

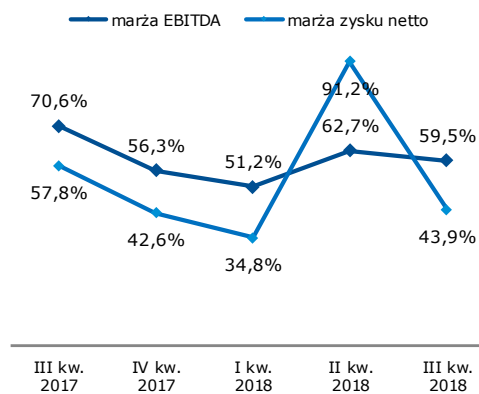

Tabela 1: Wybrane dane dotyczące sprawozdania z całkowitych dochodów, skonsolidowane, zgodne z MSSF, niebadane

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września			
	2018	2017	2018	2017
	w tys. zł		w tys. euro ^[1]	
Przychody ze sprzedaży	258 326	259 788	60 787	60 896
Rynek finansowy	143 769	156 974	33 830	36 796
Przychody z obsługi obrotu	93 679	106 715	22 044	25 015
Przychody z obsługi emitentów	17 144	18 690	4 034	4 381
Sprzedaż informacji oraz przychody z tytułu kalkulacji stawek referencyjnych	32 946	31 569	7 753	7 400
Rynek towarowy	113 572	101 874	26 725	23 880
Przychody z obsługi obrotu	57 728	49 922	13 584	11 702
Prowadzenie RŚP	22 598	22 665	5 318	5 313
Rozliczenia transakcji	32 913	29 029	7 745	6 805
Przychody ze sprzedaży informacji	333	258	78	60
Przychody pozostałe	985	940	232	220
Koszty działalności operacyjnej	131 381	116 785	30 915	27 375
Pozostałe przychody	1 421	2 092	334	490
Strata z tytułu utraty wartości należności	1 467	-	345	-
Pozostałe koszty	1 484	2 856	349	670
Zysk z działalności operacyjnej	125 415	142 239	29 511	33 342
Przychody finansowe	51 847	4 266	12 200	1 000
Koszty finansowe	6 500	8 709	1 530	2 041
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	8 630	8 149	2 031	1 910
Zysk przed opodatkowaniem	179 392	145 945	42 213	34 210
Podatek dochodowy	32 828	26 520	7 725	6 216
Zysk netto za okres	146 564	119 425	34 488	27 994
Podstawowy / rozwodniony zysk na akcję ^[2] (w PLN, EUR)	3,49	2,84	0,82	0,67
EBITDA^[3]	149 280	162 998	35 127	38 208

^[1] Wykorzystano średnią kursu EUR/PLN za okres 9 miesięcy publikowaną przez Narodowy Bank Polski (odpowiednio: 1 EUR = 4,2497 PLN w 2018 r. oraz 1 EUR = 4,2661 PLN w 2017 r.).

^[2] Obliczony w oparciu o całkowity zysk netto.

^[3] EBITDA = zysk z działalności operacyjnej + amortyzacja.

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

Uwaga: W niektórych pozycjach suma liczb w poszczególnych kolumnach lub wierszach tabel zawartych w niniejszym raporcie może nie odpowiadać dokładnie łącznej sumie wyliczonej dla danej kolumny lub wiersza, co wynika z zaokrągleń. Niektóre wartości procentowe w tabelach zamieszczonych w raporcie również zostały zaokrąglone i sumy w tych tabelach mogą nie odpowiadać dokładnie 100%. Zmiany procentowe pomiędzy porównywanymi okresami zostały obliczone na bazie kwot oryginalnych (a nie zaokrąglonych).

Tabela 2: Wybrane dane dotyczące sprawozdania z sytuacji finansowej, skonsolidowane, zgodne z MSSF, niebadane

	Stan na dzień			
	30 września 2018	31 grudnia 2017	30 września 2018	31 grudnia 2017
	<i>w tys. zł</i>		<i>w tys. euro^[1]</i>	
Aktywa trwałe	575 125	596 354	134 646	142 980
Rzeczowe aktywa trwałe	106 156	110 784	24 853	26 561
Wartości niematerialne	258 713	267 991	60 569	64 253
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	203 273	207 389	47 589	49 723
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	863	3 803	202	912
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	271	-	65
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	200	-	47	-
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe	5 920	6 116	1 386	1 466
Aktywa obrotowe	618 283	550 699	144 749	132 034
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	71	71	17	17
Należności handlowe oraz pozostałe należności	78 747	64 096	18 436	15 367
Aktywa z tytułu świadczonych usług	2 122	-	497	-
Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	101 000	-	23 646	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	436 279	486 476	102 140	116 636
Pozostałe aktywa obrotowe	64	56	15	13
AKTYWA RAZEM	1 193 408	1 147 053	279 395	275 013
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	852 767	798 894	199 646	191 540
Udziały niekontrolujące	588	573	138	137
Zobowiązania długoterminowe	268 290	270 781	62 811	64 921
Zobowiązania krótkoterminowe	71 763	76 805	16 801	18 415
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	1 193 408	1 147 053	279 395	275 013

[1] Wykorzystano średnie kursy EUR/PLN Narodowego Banku Polskiego w dniach 30.09.2018 r. (1 EUR = 4,2714 PLN) oraz 31.12.2017 r. (1 EUR = 4,1709 PLN).

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

III. Informacje o Grupie Kapitałowej GPW

1. Informacje o Grupie Kapitałowej

1.1. Podstawowe informacje o Grupie Kapitałowej

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („Grupa Kapitałowa”, „Grupa”, „GK GPW”) jest spółka Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („GPW”, „Giełda”, „Spółka”, „jednostka dominująca”) z siedzibą w Warszawie przy ul. Książęcej 4.

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. jest wiodącą giełdą instrumentów finansowych w regionie Europy Środkowej i Wschodniej (Central and Eastern Europe; CEE)⁵. 29 września 2017 roku FTSE Russell ogłosiła decyzję o przekwalifikowaniu Polski z rynków rozwijających się (Emerging Markets) do rozwiniętych (Developed Markets). Decyzja ta weszła w życie 24 września 2018 r. Polska posiada wszystkie zalety rynków rozwiniętych, m.in. bezpieczeństwo obrotu i usług post-transakcyjnych oraz rozwiniętą infrastrukturę. Na decyzję tę duży wpływ miało funkcjonowanie oraz stan Giełdy Papierów Wartościowych S.A. GPW funkcjonuje w oparciu o nowoczesny system transakcyjny, a spółki notowane na giełdzie spełniają wysokie standardy w zakresie ładu korporacyjnego i komunikacyjnego. Na prowadzonych przez GPW rynkach notowane są akcje i obligacje ponad tysiąca krajowych i zagranicznych emitentów. Oferta Giełdy obejmuje także obrót instrumentami pochodnymi, produktami strukturyzowanymi i sprzedaż danych rynkowych. Ponad 25 lat doświadczeń, wysokie bezpieczeństwo obrotu, niezawodność operacyjna oraz szeroka gama produktów czynią z GPW jedną z najlepiej rozpoznawalnych polskich instytucji finansowych na świecie.

Grupa Kapitałowa GPW prowadzi działalność w następujących obszarach:

- organizowanie obrotu instrumentami finansowymi oraz prowadzenie działalności związanej z tym obrotem,
- organizowanie alternatywnego systemu obrotu,
- prowadzenie hurtowego rynku obligacji skarbowych *Treasury BondSpot Poland*,
- prowadzenie giełdy towarowej,
- prowadzenie rejestru świadectw pochodzenia,
- świadczenie usług operatora handlowego oraz podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie,
- prowadzenie izby rozliczeniowo – rozrachunkowej, pełniącej funkcję giełdowej izby rozrachunkowej dla transakcji, których przedmiotem są towary giełdowe,
- organizowanie fixingu stawek referencyjnych WIBID oraz WIBOR,
- prowadzenie działalności w zakresie edukacji, promocji i informacji związanej z funkcjonowaniem rynku kapitałowego.

Podstawowe informacje o jednostce dominującej:

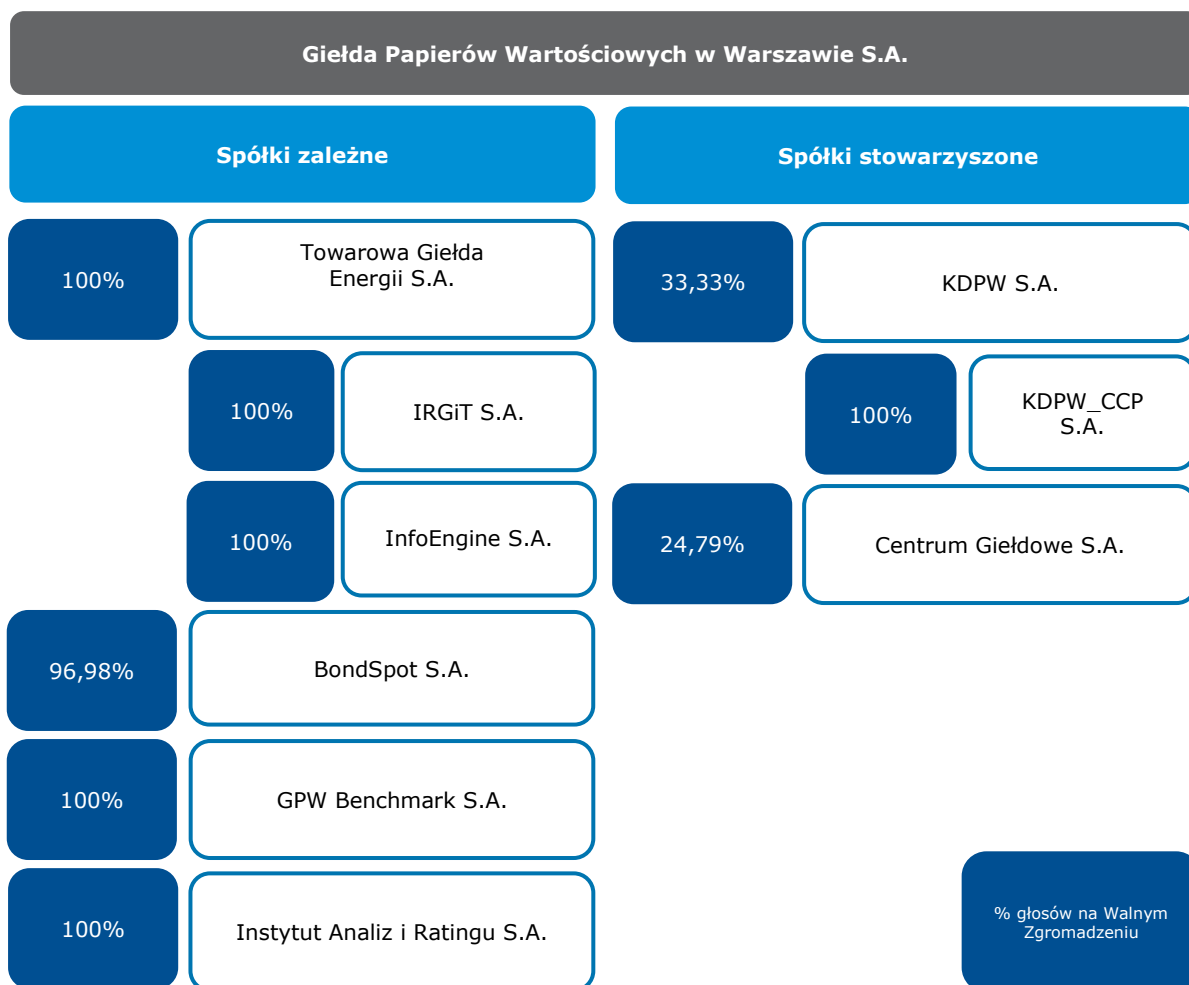
Nazwa i forma prawna:	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie Spółka Akcyjna
Skrócona nazwa:	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.
Siedziba i adres:	ul. Książęca 4, 00-498 Warszawa, Polska
Numer telefonu:	+48 (22) 628 32 32
Numer telefaksu:	+48 (22) 628 17 54, +48 (22) 537 77 90
Strona internetowa:	www.gpw.pl
Adres poczty elektronicznej:	gpw@gpw.pl
KRS:	0000082312
REGON:	012021984
NIP:	526-02-50-972

⁵ CEE – Central and Eastern Europe: Czechy, Węgry, Polska, Austria, Bułgaria, Rumunia, Słowacja, Słowenia

1.2. Opis organizacji Grupy Kapitałowej oraz skutki zmian w jej strukturze

Na dzień 30 września 2018 r. Grupa Kapitałowa Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie składała się z jednostki dominującej i 6 spółek zależnych, które są objęte konsolidacją. GPW ma udziały w 2 spółkach stowarzyszonych. W czerwcu 2018 roku GPW sprzedała udziały w spółce stowarzyszonej Aquis Exchange Limited.

Schemat 1 Grupa Kapitałowa GPW i jednostki stowarzyszone

Źródło: Spółka

Spółki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli, natomiast spółki stowarzyszone podlegają konsolidacji metodą praw własności.

GPW posiada 19,98% udziałów w spółce InfoStrefa S.A. w likwidacji (wcześniej Instytut Rynku Kapitałowego WSE Research S.A.), 10% udziałów w giełdzie ukraińskiej INNEX PJSC, 1,3% udziałów w giełdzie rumuńskiej S.C. SIBEX – Sibiu Stock Exchange S.A, a także ma stałego przedstawiciela w Londynie.

Grupa nie posiada oddziałów ani zakładów.

1.3. Struktura własnościowa

Na dzień publikacji niniejszego Raportu kapitał zakładowy Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. dzieli się na 41 972 000 akcji, w tym: 14 779 470 akcji imiennych serii A,

uprzywilejowanych co do głosu (na każdą akcję przypadają dwa głosy) oraz 27 192 530 akcji zwykłych na okaziciela serii B.

Na dzień publikacji niniejszego Raportu, zgodnie z najlepszą wiedzą Spółki, Skarb Państwa posiada 14 688 470 akcji imiennych serii A (uprzywilejowanych co do głosu) stanowiących 35,00% wszystkich akcji, a tym samym 29 376 940 głosów na Walnym Zgromadzeniu, stanowiących 51,76% wszystkich głosów na Walnym Zgromadzeniu. Łączna liczba głosów przynależnych akcjom serii A i B wynosi 56 751 470.

Zgodnie z najlepszą wiedzą Spółki, na dzień publikacji niniejszego Raportu, oprócz Skarbu Państwa, żaden z akcjonariuszy nie posiada bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu jednostki dominującej. Od publikacji poprzedniego raportu okresowego nie nastąpiły zmiany w strukturze własności znacznych, tj. powyżej 5%, pakietów akcji.

Poniższa tabela prezentuje akcje GPW i uprawnienia do akcji GPW będące w posiadaniu osób nadzorujących i zarządzających Spółką i Grupą.

Tabela 3: Akcje GPW i uprawnienia do akcji GPW, a także obligacje będące w posiadaniu osób zarządzających Spółką i Grupą oraz nadzorujących Spółkę i Grupę na dzień 30 września 2018.

	Liczba posiadanych akcji	Liczba posiadanych uprawnień do akcji	Liczba posiadanych obligacji
Zarząd Giełdy			
Marek Dietl	-	-	-
Jacek Fotek	-	-	-
Dariusz Kułakowski	25	-	-
Izabela Olszewska	-	-	-
Wojciech Borowski	-	-	-
Rada Giełdy			
Jakub Modrzejewski	-	-	-
Bogusław Bartczak	-	-	-
Filip Paszke	-	-	-
Piotr Prażmo	-	-	-
Eugeniusz Szumiejko	-	-	-
Janusz Krawczyk	-	-	-

Źródło: Spółka

Na dzień 30 września 2018 roku liczba posiadanych akcji przez osoby zarządzające Spółką i Grupą oraz nadzorujących Spółkę i Grupę wynosiła 25 szt. akcji i była w posiadaniu wyłącznie jednego Członka Zarządu GPW Pana Dariusza Kułakowskiego.

2. Opis podstawowych zagrożeń i ryzyk związanych z pozostałymi miesiącami 2018 r.

Działalność i funkcjonowanie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. i spółek z Grupy Kapitałowej GPW narażone są na czynniki ryzyka zewnętrzne związane w szczególności z otoczeniem rynkowym i regulacyjno-prawnym oraz czynniki ryzyka wewnętrzne związane z prowadzeniem działalności operacyjnej.

Przedstawione poniżej czynniki ryzyka mogą mieć wpływ na działalność Grupy GPW w przyszłych okresach 2018 r., jednakże ich kolejność nie odzwierciedla ich względnego znaczenia dla Grupy.

Czynniki ryzyka związane z sektorem, w którym Grupa prowadzi działalność

Grupa narażona jest na ryzyko konkurencji ze strony giełd oraz alternatywnych platform obrotu, których pojawienie się na polskim rynku może negatywnie wpłynąć na działalność Giełdy i jej spółek zależnych, ich sytuację finansową i wyniki z działalności

Światowy sektor giełd charakteryzuje się wysoką konkurencyjnością. W Unii Europejskiej procesy konkurencyjne w obszarach obrotu i posttransakcyjnym są wzmagane przez zmiany w prawie, których celem jest harmonizacja regulacji państw członkowskich UE i integracja funkcjonujących w nich rynków finansowych. Konkurencję dla Grupy GPW stanowią mogą tzw. wielostronne platformy obrotu (ang. multilateral trading facility, MTF, CBOE) oraz inne formy obrotu giełdowego i pozagiełdowego. Ich aktywność na polskim rynku może doprowadzić do utraty części obrotu skupianego na platformach prowadzonych przez Grupę, a także może przyczynić się do wzmocnienia presji na poziom pobieranych opłat transakcyjnych.

Czynniki ryzyka związane z sytuacją geopolityczną i koniunkturą gospodarczą na świecie

Niekorzystne zdarzenia mające wpływ na światową koniunkturę gospodarczą mogą negatywnie wpłynąć na działalność Grupy, jej sytuację finansową i wyniki z działalności

Działalność Grupy uzależniona jest od koniunktury na światowych rynkach finansowych. Tendencje ekonomiczne w światowej gospodarce, a zwłaszcza w państwach europejskich i USA, a także sytuacja geopolityczna w krajach ościennych wpływają na percepcję ryzyka wśród inwestorów oraz na ich aktywność na rynkach instrumentów finansowych i rynkach towarowych. Jednocześnie analizowanie całych regionów geograficznych przez globalnych inwestorów, w kontekście lokowania w nich inwestycji, może przyczynić się do niekorzystnego postrzegania Polski i GPW, pomimo relatywnie lepszej sytuacji makroekonomicznej niż w krajach z porównywanego obszaru. Spadek aktywności inwestorów zagranicznych na rynkach prowadzonych przez Grupę GPW może ponadto przyczynić się do obniżenia ich atrakcyjności dla pozostałych uczestników.

Czynniki ryzyka związane z przepisami prawa oraz regulacjami

Ryzyko związane ze zmianą przepisów prawa podatkowego oraz jego interpretacją

Polski system podatkowy charakteryzuje się brakiem stabilności. Przepisy podatkowe bywają często zmieniane. Często także zmianie ulega interpretacja poszczególnych przepisów. Zmiany te mogą polegać nie tylko na podwyższeniu stawek podatkowych, ale także na wprowadzeniu nowych szczegółowych instrumentów prawnych, rozszerzeniu zakresu opodatkowania, a nawet wprowadzeniu nowych obciążeń podatkowych. Zmiany prawa podatkowego mogą także wynikać z konieczności wdrażania nowych rozwiązań przewidzianych w prawie Unii Europejskiej, wynikających z wprowadzenia nowych lub zmiany już istniejących regulacji w zakresie podatków. Częste zmiany przepisów prawa regulujących opodatkowanie działalności gospodarczej oraz rozbieżności interpretacyjne w zakresie stosowania przepisów podatkowych przez organy

podatkowe mogą okazać się niekorzystne dla GK GPW, co w konsekwencji może mieć negatywny wpływ na działalność i sytuację finansową Grupy.

Działalność Grupy GPW jest ściśle regulowana, w związku z czym zmiany regulacyjne mogą negatywnie wpłynąć na działalność Grupy, jej sytuację finansową i wyniki z działalności

Spółki z Grupy GPW prowadzą działalność głównie w Polsce, ale poza prawem krajowym podlegają także regulacjom obowiązującym w Unii Europejskiej. System prawny i otoczenie regulacyjne mogą ulegać częstym i czasem znaczącym nieoczekiwanym zmianom, a obowiązujące w Polsce przepisy prawa i regulacje mogą być przedmiotem sprzecznych ze sobą urzędowych interpretacji. Rynek kapitałowy oraz rynek obrotu towarami giełdowymi jest w szerokim zakresie poddany regulacjom państwowym i może podlegać coraz większemu nadzorowi. Zmiany regulacyjne mogą negatywnie wpływać na GPW i jej spółki zależne oraz na obecnych i przyszłych odbiorców świadczonych przez Grupę GPW usług.

Zmiany w regulacjach prowadzące w szczególności do ograniczania działalności OFE lub ich zastąpienia innymi podmiotami zbiorowego inwestowania o niskiej aktywności inwestycyjnej oraz ograniczenia lub wyeliminowania przepływów środków do i z OFE mogą przyczynić się do zmniejszenia lub wręcz zakończenia aktywności tej grupy inwestorów na GPW.

OFE stanowią ważną grupę uczestników rynków prowadzonych przez Grupę. Na koniec września 2018 roku posiadały akcje stanowiące 21,8% kapitalizacji krajowych spółek i 42,1% akcji będących w wolnym obrocie na Głównym Rynku (wśród akcjonariuszy posiadających mniej niż 5% akcji danej spółki publicznej lub będących inwestorami finansowymi). W I kwartale 2018 r. OFE odpowiadały za 4,2% obrotu akcjami na Rynku Głównym, w II kwartale b.r. odpowiadały za około 4,3% obrotu akcjami, a w III kwartale za 3,2%. OFE mogą zwiększać ryzyko powstania dużej nadpodaży akcji notowanych na GPW oraz zmniejszać zainteresowanie tymi akcjami ze strony innych inwestorów.

W konsekwencji może to doprowadzić do spadku obrotów instrumentami finansowymi, w tym akcjami na GPW, spadku liczby i wartości akcji oraz obligacji dopuszczonych i wprowadzanych do obrotu na GPW, a w ślad za tym do spadku przychodów Grupy i pogorszenia jej wyników finansowych.

W lipcu 2016 r. rząd przedstawił propozycję dalszej reformy systemu emerytalnego polegającą na nacjonalizacji części środków zgromadzonych w OFE poprzez przeniesienie 25% płynnych aktywów (gotówka, akcje zagraniczne, obligacje) do Funduszu Rezerwy Demograficznej. Pozostałe 75% aktywów (akcje polskie) miałyby pozostać w OFE, które zostałyby przekształcone docelowo w fundusze inwestycyjne. W dalszym ciągu brakuje szczegółów co do losów planowanej reformy emerytalnej. Pierwotnie planowano, że reforma wejdzie w życie w 2018 r., jednak termin ten został odroczony w czasie.

Zmiany prawa energetycznego w Polsce w zakresie obowiązku publicznej sprzedaży energii elektrycznej i gazu ziemnego mogące niekorzystnie wpływać na działalność Towarowej Giełdy Energii, jej sytuację finansową i wyniki z działalności

Ustawa Prawo energetyczne nakłada na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej obowiązek sprzedaży m. in. poprzez giełdy towarowe nie mniej niż 30% energii elektrycznej wytworzonej w danym roku. Pod koniec lipca 2018 roku Ministerstwo Energii poinformowało, że zaproponuje projekt zmian legislacyjnych wprowadzających 100% obliwa giełdowego dla energii elektrycznej z wyłączeniem kogeneracji i energii ze źródeł odnawialnych. Wprowadzenie maksymalnego poziomu obliwa ma na celu poprawę przejrzystości rynku energii, a także zahamowanie nieuzasadnionych wzrostów cen energii elektrycznej. Ministerstwo Energii zakłada, że efektem poprawy płynności i transparentności na Towarowej Giełdzie Energii oraz ograniczenia możliwości wpływania na cenę przez uczestników posiadających silną pozycję będzie spadek ryzyka istotnych wahań cen. Projekt ustawy ma zostać przyjęty przez Radę Ministrów w IV kwartale br.

Podobny obowiązek, zakładający sprzedaż nie mniej niż 55% gazu ziemnego wysokometanowego wprowadzonego w danym roku do sieci przesyłowej, został nałożony na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się obrotem paliwami gazowymi. Zmiany lub zniesienie ww. obowiązków

mogą skutkować obniżeniem aktywności niektórych uczestników Towarowej Giełdy Energii, spadkiem płynności obrotu energią elektryczną oraz gazem ziemnym i obniżeniem atrakcyjności rynku towarowego dla pozostałych jego uczestników.

Ponadto Ustawa Prawo energetyczne nakłada na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej, które mają prawo do otrzymania rekompensat (środków na pokrycie tzw. kosztów osieroconych) za przedterminowe rozwiązanie umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej⁶, obowiązek sprzedaży pozostałej części wytworzonej energii elektrycznej (nieobjętej wcześniej wspomnianym 30-proc. obowiązkiem) w sposób zapewniający publiczny, równy dostęp do tej energii, w drodze otwartego przetargu, na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany lub na giełdach towarowych. Z wpływem czasu zmniejsza się liczba podmiotów objętych tym obowiązkiem, co może skutkować obniżaniem się ich aktywności na Towarowej Giełdzie Energii oraz spadkiem płynności obrotu energią elektryczną i obniżeniem atrakcyjności rynku towarowego dla pozostałych jego uczestników.

Zmiany w systemie wsparcia dla kogeneracji mogą niekorzystnie wpływać na działalność Towarowej Giełdy Energii, jej sytuację finansową i wyniki z działalności

Obecnie obowiązujący system wsparcia producentów energii elektrycznej w źródłach kogeneracyjnych działa w oparciu o zbywalne świadectwa pochodzenia (tzw. żółte i czerwone certyfikaty). Rynek Praw Majątkowych (RPM) do świadectw pochodzenia dla energii elektrycznej wyprodukowanej z wysokosprawnej kogeneracji funkcjonuje na Towarowej Giełdzie Energii od 28 grudnia 2007 roku. Centralny rejestr dla wydawanych świadectw pochodzenia prowadzony jest przez giełdę towarową, na której parkiecie prowadzony jest również obrót prawami majątkowymi wynikającymi z tych świadectw. Uczestnictwo w rynku umożliwia wytwórcom energii korzystnie sprzedać swoje prawa majątkowe, a przedsiębiorcom energetycznym zobowiązanym do zakupu tych praw, wywiązać się z nałożonego na nich obowiązku. Dotychczasowy model obowiązuje do 31 grudnia 2018 roku.

5 kwietnia 2018 roku Ministerstwo Energii rozpoczęło konsultacje społeczne projektu ustawy o promowaniu energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji. W październiku 2018 roku Ministerstwo Energii zaproponowało projekt nowego systemu wsparcia dla kogeneracji. Projekt nowego systemu wsparcia dla kogeneracji powinien być w pełni zgodny z wytycznymi Komisji Europejskiej, czyli oparty o aukcje. Proponowany przez resort system wsparcia ma zacząć działać od 2019 roku.

Powyzsze zmiany legislacyjne spowodują zakończenie obrotu żółtymi i czerwonymi prawami majątkowymi od 31 grudnia 2018 roku, a umarzenie dotychczas wystawionych praw zakończy się w czerwcu 2019 roku.

Ustawa o odnawialnych źródłach energii, która weszła w życie w maju 2015 r. może niekorzystnie wpływać na działalność Towarowej Giełdy Energii, jej sytuację finansową i wyniki z działalności

Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii wprowadziła, począwszy od 2016 r., nowy system wsparcia produkcji energii ze źródeł odnawialnych (OZE) oparty na aukcjach. Dotychczasowy system, oparty na tzw. zielonych świadectwach pochodzenia, będzie funkcjonował nie później niż do 31 grudnia 2035 r. Natomiast faktyczne, całkowite wygaszenie systemu może nastąpić wcześniej i będzie wynikało z faktu, że świadectwa pochodzenia przysługują przez 15 lat od momentu pierwszego wytworzenia energii w danej instalacji (potwierdzonego wydanym świadectwem pochodzenia). Dla instalacji OZE, które jako pierwsze rozpoczęły produkcję energii objętej zielonymi świadectwami pochodzenia (w 2005 r.), przewidziany ustawą termin 15 lat minie w 2020 r. i od tego momentu następować będzie stopniowe, wieloletnie wygaszanie dotychczasowego systemu wsparcia. Ponadto ustawa daje możliwość podmiotom objętym wsparciem w postaci świadectw pochodzenia przeniesienia się do systemu aukcji przed upływem ww. 15 lat. W związku z tym niewykluczone jest wcześniejsze (tj. przed 2020) przechodzenie części tych podmiotów do systemu aukcji, co wpływałoby niekorzystnie na wyniki GK TGE.

⁶ Na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej.

Ustawa także zmniejsza krąg podmiotów uprawnionych do otrzymywania wsparcia w postaci zielonych świadectw (o dużą hydroenergetykę; powyżej 5 MW) oraz wprowadza ograniczenia w wydawaniu świadectw pochodzenia dla instalacji spalania wielopaliwowego.

Wyżej opisane zmiany oraz inne postanowienia Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii i aktów wykonawczych do niej mogą negatywnie wpłynąć na aktywność uczestników Rynku Praw Majątkowych oraz Rejestru Świadectw Pochodzenia prowadzonych przez Towarową Giełdę Energii i w konsekwencji na wyniki GK TGE.

Czynniki ryzyka związane z działalnością Grupy

Spółka ma ograniczony wpływ na wysokość opłat regulacyjnych stanowiących znaczący udział w kosztach Grupy

Ustawa z dnia 12 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym oraz niektórych innych ustaw znacząco rozszerzała krąg podmiotów finansujących nadzór (m. in. o banki, firmy ubezpieczeniowe, TFI, spółki publiczne, domy maklerskie i zagraniczne firmy inwestycyjne) i zmieniła wysokości kontrybucji poszczególnych podmiotów. W efekcie wysokość kosztów ponoszonych z tego tytułu przez Grupę GPW znacząco spadła w latach 2016 – 2017 (z 22,0 mln zł w 2015 roku do 9,1 mln zł w 2016 roku i 5,6 mln zł w 2017 r.). Z kolei w 2018 roku opłata wzrosła do poziomu 12,5 mln zł. W kolejnych latach istnieje ryzyko stopniowego wzrostu tych kosztów.

Zgodnie z zapisami interpretacji KIMSF 21 jednostka powinna rozpoznać w całości zobowiązanie z tytułu opłat na rzecz KNF w dacie zdarzenia obligującego. Zdarzeniem obligującym jest fakt prowadzenia działalności podlegającej opłatom na rzecz KNF na dzień 1 stycznia każdego roku. W związku z tym szacunkowa całościowa kwota opłaty rocznej na rzecz KNF obciąża wyniki GK GPW każdym pierwszym kwartale danego roku.

Jednakże na moment rozpoznania zobowiązania i ujęcia go w kosztach nie jest jeszcze znana jego dokładna wysokość, gdyż wysokości stawek i wskaźników koniecznych do wyliczenia opłaty podaje do publicznej wiadomości, w drodze komunikatu ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego do dnia 31 sierpnia danego roku kalendarzowego. Dopiero na tej podstawie podmioty, zobowiązane do wniesienia opłaty, wyliczają ostateczną wysokość opłaty rocznej należnej za dany rok i uiszczają ją w terminie do dnia 30 września danego roku kalendarzowego.

Dlatego też ostateczna wysokość opłat na rzecz Komisji Nadzoru Finansowego może różnić się od oszacowanej kwoty przez Spółki z Grupy Kapitałowej GPW na dzień ujęcia ich w kosztach.

Zmiana modelu finansowania nadzoru nad polskim rynkiem kapitałowym wpłynęła na obniżenie opłat giełdowych od początku 2016 r., w celu zrekompensowania innym uczestnikom rynku kosztów, które od 2016 r. ponoszą na nadzór. Ze strony rynku może istnieć dalsza presja na większe obniżenie opłat giełdowych, co może spowodować zmniejszenie przychodów Grupy i mieć istotny negatywny wpływ na sytuację finansową Grupy i wyniki działalności.

Ryzyko związane z przejściem funkcji organizatora fixingu

Od 30 czerwca 2017 roku Grupa Kapitałowa GPW, poprzez spółkę zależną GPW Benchmark, podejmując decyzję o przejściu odpowiedzialności za opracowywanie stawek referencyjnych WIBID i WIBOR od ACI Polska Stowarzyszenia Rynków Finansowych, otworzyła się na nową działalność na rzecz rynku finansowego. GPW Benchmark pełni obecnie funkcję organizatora fixingu stawek referencyjnych WIBID oraz WIBOR, a także wypełnia zadania agenta kalkulacyjnego, świadczone poprzednio przez Thomson Reuters.

Zgodnie z wymogami Rozporządzenia 2016/1011, GPW Benchmark S.A. będzie ubiegać się o zezwolenie na pełnienie funkcji administratora stawek referencyjnych. Wszelkie koszty związane z przejściem funkcji organizatora i dostosowaniem do wymogów Rozporządzenia 2016/1011, zostaną sfinansowane ze środków własnych Grupy oraz z wpłat banków uczestników na podstawie

zawartych z nimi umów. Ewentualnego ryzyka związanego z niezyskaniem zezwolenia na pełnienie funkcji administratora przez GPW Benchmark S.A. nie można wykluczyć całkowicie. Działania GPW Benchmark S.A. zmierzają sukcesywnie w stronę minimalizowania tego ryzyka. Celem podstawowym działalności GPW Benchmark jest uzyskanie zezwolenia na administrowanie Stawkami Referencyjnymi WIBID i WIBOR w wymaganym przez Rozporządzenie okresie. GPW Benchmark S.A. rozwija kompetencje w zakresie opracowywania indeksów i wskaźników referencyjnych zgodnych z Rozporządzeniem 2016/1011.

Potencjalne spory lub zastrzeżenia związane z realizacją zadań organizatora fixingu przez spółkę z Grupy, mogą negatywnie wpłynąć na jej postrzeganie przez uczestników rynku, a także skutkować odpowiedzialnością cywilną po stronie Grupy. Po uzyskaniu statusu administratora w związku ze stosowaniem przepisów Rozporządzenia 2016/1011 od początku 2018 r., naruszenie obowiązków administratora może powodować odpowiedzialność o charakterze cywilnym, administracyjnym lub karnym.

IV. SYTUACJA FINANSOWA I MAJĄTKOWA

1. Podsumowanie wyników

W okresie od stycznia do września 2018 r. EBITDA⁷ **Grupy GPW** wyniosła 149,3 mln zł, co oznacza spadek o 13,7 mln zł w stosunku do 163,0 mln zł osiągniętych w porównywalnym okresie 2017 roku.

Grupa GPW w raportowanym okresie 2018 roku osiągnęła zysk z działalności operacyjnej równy 125,4 mln zł, w stosunku do 142,2 mln zł wypracowanych w okresie porównywalnym 2017 roku. Spadek wyniku operacyjnego w stosunku do okresu porównywalnego ubiegłego roku o 16,8 mln zł był rezultatem niższych przychodów ze sprzedaży o 1,5 mln zł oraz wyższych kosztów operacyjnych o 14,6 mln zł. Spadek przychodów ze sprzedaży o 1,5 mln zł był wypadkową spadku przychodów z segmentu rynku finansowego o 13,2 mln zł i wzrostu przychodów w segmencie towarowym o 11,7 mln zł. Spadek przychodów z rynku finansowego wynika głównie ze spadku przychodów z obsługi obrotu akcjami i innymi instrumentami o charakterze udziałowymi. Wzrost kosztów operacyjnych dotyczył w głównej mierze wzrostu podatków i opłat o 7,0 mln zł, kosztów amortyzacji o 3,1 mln zł oraz wzrostu kosztów osobowych i innych kosztów osobowych o 4,9 mln zł.

Wynik netto **Grupy** w okresie pierwszych 9 miesięcy 2018 roku ukształtował się na poziomie 146,6 mln zł i jest wyższy w stosunku do wyniku netto Grupy uzyskanego w porównywalnym okresie 2017 rok (119,4 mln zł) o 22,7%, tj. 27,1 mln zł. Wzrost zysku netto jest spowodowany wyższym o 49,8 mln zł saldem na operacjach finansowych, które wynika z wyższych przychodów finansowych o 47,6 mln zł w znacznej części uzyskanych ze sprzedaży udziałów w spółce stowarzyszonej Aquis oraz z niższych kosztów finansowych, co wynika z wystąpienia w 2017 roku dodatkowych kosztów odsetkowych w TGE naliczonych przez organ skarbowy w związku z korektą VAT wynikającą ze zmiany dotychczasowych zasad opodatkowania usług świadczonych przez TGE.

W okresie od stycznia do września 2018 r. wynik EBITDA **GPW S.A.** wyniósł 72,1 mln zł, co oznacza spadek o 17,7 mln zł w stosunku do wyniku na poziomie 89,8 mln zł osiągniętego w okresie porównywalnym 2017 roku. W pierwszych 9 miesiącach 2018 r. **GPW S.A.** osiągnęła jednostkowy zysk z działalności operacyjnej równy 55,7 mln zł w porównaniu do 72,5 mln zł uzyskanych w pierwszych 9 miesiącach 2017 roku. Niższy poziom zysku operacyjnego **GPW S.A.** w stosunku do okresu porównywalnego ubiegłego roku to efekt niższych przychodów ze sprzedaży, które spadły w stosunku do porównywalnego okresu o 9,2 mln zł, tj. o 6,0% oraz wzrostu kosztów działalności operacyjnej o 9,0 mln zł, tj. o 11,8%.

Wynik netto **GPW S.A.** w pierwszych 9 miesiącach 2018 r. wyniósł 138,2 mln zł w porównaniu do 59,1 mln zł uzyskanych w porównywalnym okresie ubiegłego roku. Wyższy wynik netto GPW w stosunku do 9 miesięcy 2017 roku o 79,1 mln zł wynika przede wszystkim z wyższych przychodów finansowych uzyskanych z otrzymanej dywidendy od spółki zależnej TGE w kwocie 69,3 mln zł oraz z zysku ze sprzedaży spółki stowarzyszonej Aquis w kwocie 32,2 mln zł.

W pierwszych 9 miesiącach 2018 r. EBITDA **TGE** wyniosła 51,5 mln zł w stosunku do 48,5 mln zł wypracowanych w porównywalnym okresie 2017 roku. Zysk z działalności operacyjnej za bieżący okres wyniósł 45,1 mln zł wobec 44,4 mln zł wypracowanych w 9 miesiącach 2017 roku. Wzrost zysku operacyjnego o 0,7 mln zł wynika w głównej mierze z wyższych przychodów ze sprzedaży o 7,0 mln zł. Zysk netto za okres pierwszych 9 miesięcy br. ukształtował się na poziomie 52,1 mln zł w stosunku do 54,8 mln zł wypracowanych w porównywalnym okresie 2017 roku. Spadek zysku netto za okres 9 miesięcy 2018 roku wynika ze spadku wysokości dodatniego salda na przychodach i kosztach finansowych, co jest efektem niższej otrzymanej dywidendy od Spółki IRGiT, której wysokość w 2018 roku wyniosła 14,9 mln zł i była niższa od dywidendy otrzymanej w 2017 roku o 5,1 mln zł.

W okresie pierwszych 9 miesięcy 2018 r. EBITDA **IRGiT** wyniosła 25,2 mln zł w stosunku do 22,2 mln zł wypracowanych w okresie porównywalnym 2017 roku. Zysk z działalności operacyjnej

⁷ Zysk operacyjny przed uwzględnieniem amortyzacji

za 9 miesięcy 2018 roku wyniósł 23,8 mln zł wobec 20,8 mln zł wypracowanych w okresie 9 miesięcy 2017 roku. Wzrost zysku operacyjnego w 2018 roku jest wynikiem większego wzrostu przychodów ze sprzedaży (wzrost o 13,5%, tj. o 4,2 mln zł) w stosunku do wzrostu kosztów operacyjnych (wzrost o 13,5%, tj. o 1,4 mln zł). Zysk netto za okres 9 miesięcy br. ukształtował się na poziomie 19,8 mln zł w stosunku do 17,2 mln zł wypracowanych w okresie porównywalnym 2017 r.

EBITDA **BondSpot S.A.** w okresie pierwszych 9 miesięcy 2018 r. wyniosła 1,1 mln zł wobec 3,3 mln zł uzyskanych w okresie porównywalnym 2017 roku. Wynik operacyjny BondSpot ukształtował się na poziomie 0,4 mln zł, natomiast w pierwszych 9 miesiącach 2017 roku wynik ten kształtował się na poziomie 2,8 mln zł. Wynik netto w analizowanych okresach kształtował się następująco: 0,5 mln zł w okresie od stycznia do września 2018 roku oraz 2,4 mln zł w porównywalnym okresie 2017 roku. Spadek zysku netto oraz zysku operacyjnego wynika ze spadku przychodów ze sprzedaży zrealizowanych w 2018 r. wobec analogicznego okresu roku ubiegłego o 15,9%, tj. o 1,6 mln zł, przy jednoczesnym wzroście kosztów działalności operacyjnej o 8,2%, tj. o 0,6 mln zł.

Szczegółowe informacje nt. zmian wartości przychodów i kosztów przedstawione zostały w dalszej części Raportu.

Tabela 4: Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów Grupy GPW w 2018 r. i 2017 r. w ujęciu w ujęciu kwartalnym oraz w ujęciu za 9m 2018 i 2017 r.

tys. zł	2018				2017			2018	2017
	III kw.	II kw.	I kw.	IV kw.	III kw.	II kw.	I kw.	9M	9M
Przychody ze sprzedaży	85 743	86 647	85 936	92 169	81 119	87 635	91 034	258 326	259 788
Rynek finansowy	47 134	47 063	49 572	51 875	48 851	52 500	55 623	143 769	156 974
Przychody z obsługi obrotu	30 679	30 103	32 897	34 621	31 903	35 966	38 846	93 679	106 715
Przychody z obsługi emitentów	5 385	5 835	5 924	6 278	6 278	6 065	6 347	17 144	18 690
Sprzedaż informacji oraz przychody z tytułu kalkulacji stawek referencyjnych	11 070	11 126	10 750	10 976	10 670	10 469	10 430	32 946	31 569
Rynek towarowy	38 126	39 233	36 213	40 215	31 989	34 770	35 115	113 572	101 874
Przychody z obsługi obrotu	20 344	19 646	17 738	20 170	16 699	17 643	15 580	57 728	49 922
Prowadzenie RŚP	6 549	8 923	7 126	7 963	5 768	7 783	9 114	22 598	22 665
Rozliczenia transakcji	11 130	10 532	11 251	11 990	9 435	9 258	10 336	32 913	29 029
Przychody ze sprzedaży informacji	103	132	98	92	87	86	85	333	258
Pozostałe przychody	483	351	151	79	279	365	296	985	940
Koszty działalności operacyjnej	43 028	39 993	48 360	48 978	32 505	37 765	46 515	131 381	116 785
Amortyzacja	7 948	8 093	7 825	7 566	7 342	7 024	6 393	23 865	20 759
Koszty osobowe	13 230	13 218	13 630	14 122	12 239	11 897	12 506	40 078	36 642
Inne koszty osobowe	3 254	3 415	3 780	3 070	2 867	3 002	3 142	10 449	9 011
Czynsze i inne opłaty eksploatacyjne	2 299	1 945	2 506	2 098	2 187	2 613	2 607	6 750	7 407
Opłaty i podatki	3 790	244	9 268	233	(5 524)	229	11 615	13 302	6 320
w tym opłaty do KNF	3 506	5	9 023	3	(5 781)	-	11 357	12 534	5 576
Usługi obce	11 149	11 507	9 923	20 347	12 183	11 650	9 014	32 579	32 847
Inne koszty operacyjne	1 357	1 571	1 430	1 544	1 209	1 350	1 238	4 358	3 797
Pozostałe przychody	284	293	844	1 767	1 731	31	330	1 421	2 092
Strata z tytułu utraty wartości należności*	(384)	375	1 476	-	-	-	-	1 467	-
Pozostałe koszty	330	373	781	647	395	954	1 507	1 484	2 856
Zysk z działalności operacyjnej	43 053	46 199	36 163	44 310	49 950	48 947	43 342	125 415	142 239
Przychody finansowe	1 789	48 191	1 867	1 284	1 334	1 538	1 394	51 847	4 266
Koszty finansowe	2 168	2 124	2 208	2 438	(1 339)	2 497	7 551	6 500	8 709
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	3 412	4 472	746	1 910	3 609	3 045	1 495	8 630	8 149
Zysk przed opodatkowaniem	46 086	96 738	36 568	45 066	56 233	51 032	38 680	179 392	145 945
Podatek dochodowy	8 466	17 705	6 657	5 754	9 320	9 173	8 027	32 828	26 520
Zysk netto za okres	37 620	79 033	29 911	39 312	46 913	41 859	30 653	146 564	119 425

* Od 1 stycznia 2018 roku w związku z dostosowaniem do MSSF 9 Grupa wyodrębniła pozycję strata z tytułu utraty wartości należności, bez korygowania danych porównawczych (zwolnienie przewidziane w pkt. 7.2.15 MSSF 9)

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

Tabela 5: Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy GPW na koniec poszczególnych kwartałów lat 2017 i 2018.

tys. zł	2018				2017		
	III kw.	II kw.	I kw.	IV kw.	III kw.	II kw.	I kw.
Aktywa trwałe	575 125	578 568	580 697	596 354	594 774	597 220	597 334
Rzeczowe aktywa trwałe	106 156	108 245	108 691	110 784	112 036	113 777	116 716
Wartości niematerialne	258 713	262 542	265 140	267 991	268 916	271 380	272 490
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	203 273	199 929	195 986	207 389	205 221	201 590	198 577
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	863	1 800	4 472	3 803	1 796	3 349	3 261
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-	-	271	280	278	278
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	200	204	197	-	-	-	-
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe	5 920	5 848	6 211	6 116	6 525	6 846	6 012
Aktywa obrotowe	618 283	693 410	612 539	550 699	513 493	615 476	592 548
Zapasy	64	60	54	56	54	53	60
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	71	71	71	71	95	71	559
Należności handlowe oraz pozostałe należności	78 747	68 509	87 399	64 096	63 768	89 069	165 243
Aktywa z tytułu świadczonych usług	2 122	1 946	-	-	-	-	-
Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	101 000	110 840	82 707	-	-	-	-
Aktywa finansowe przeznaczone do sprzedaży	-	-	12 151	-	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	436 279	511 984	430 157	486 476	449 576	526 283	426 686
Aktywa razem	1 193 408	1 271 978	1 193 236	1 147 053	1 108 267	1 212 696	1 189 882
Kapitał własny	853 355	815 827	829 346	799 467	759 686	712 752	761 096
Kapitał podstawowy	63 865	63 865	63 865	63 865	63 865	63 865	63 865
Pozostałe kapitały	1 126	1 194	1 349	1 347	1 128	1 106	1 035
Zyski zatrzymane	787 776	750 185	763 551	733 682	694 132	647 246	695 646
Udziały niekontrolujące	588	583	581	573	561	535	550
Zobowiązania długoterminowe	268 290	265 955	264 884	270 781	271 200	269 452	269 111
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	243 864	243 767	243 670	243 573	243 475	243 378	243 281
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 130	1 239	1 454	1 454	1 468	1 838	2 274
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	-	-	-	-	-	17
Rozliczenia międzyokresowe	5 173	5 313	5 452	5 592	5 996	6 064	6 132
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6 358	3 941	2 682	7 108	7 286	5 276	4 588
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	11 765	11 695	11 626	13 054	12 975	12 896	12 819
Zobowiązania krótkoterminowe	71 763	190 196	99 006	76 805	77 381	230 492	159 675
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	2 099	1 899	2 070	1 938	2 100	1 896	2 069
Zobowiązania handlowe	7 905	18 775	23 849	21 303	6 169	3 496	6 199
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	11 684	10 525	8 141	12 958	10 515	8 060	5 812
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	-	15	31	48	64	62
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	1 066	8 688	1 636	6 012	4 587	7 597	13 188
Zobowiązania z tytułu pożyczek i kredytów	-	-	-	-	20 021	59 958	59 798
Zobowiązania z tytułu świadczonych usług	12 533	22 375	33 037	-	-	-	-
Rozliczenia międzyokresowe *	559	563	559	7 386	15 641	37 194	41 722
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	68	68	67	210	191	318	317
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	35 849	127 303	29 632	26 967	18 109	111 909	30 508
Kapitał własny i zobowiązania razem	1 193 408	1 271 978	1 193 236	1 147 053	1 108 267	1 212 696	1 189 882

* Od 2018 roku przychody przyszłych okresów prezentowane są w pozycji zobowiązania z tytułu świadczonych usług

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

2. Omówienie wielkości ekonomiczno-finansowych

PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Grupa wyróżnia trzy segmenty przychodowe:

- rynek finansowy,
- rynek towarowy,
- pozostałe przychody.

Przychody z rynku finansowego dzielą się na przychody dotyczące:

- obsługi obrotu,
- obsługi emitentów,
- sprzedaży informacji.

Na przychody z tytułu obsługi obrotu składają się przychody z opłat ponoszonych przez uczestników rynku z tytułu:

- transakcji realizowanych na rynkach akcji i innych papierów wartościowych o charakterze udziałowym,
- transakcji instrumentami pochodnymi finansowymi,
- transakcji instrumentami dłużnymi,
- transakcji innymi instrumentami rynku kasowego,
- innych opłat od uczestników rynku.

Przychody z obsługi obrotu akcjami i innymi udziałowymi papierami wartościowymi stanowią główne źródło przychodów Grupy z tytułu obsługi obrotu, a także jej główne źródło przychodów ze sprzedaży.

Przychody z obsługi obrotu instrumentami pochodnymi finansowymi są drugim w kolejności, za przychodami z obsługi obrotu akcjami, największym źródłem przychodów z tytułu obsługi obrotu na rynku finansowym. Przychody z obrotu kontraktami terminowymi na indeks WIG20 stanowią dominującą część przychodów z obsługi transakcji instrumentami pochodnymi.

Na przychody z obsługi obrotu z tytułu innych opłat od uczestników rynku składają się w szczególności opłaty za usługi umożliwiające dostęp do systemu notowań.

Przychody z obsługi obrotu instrumentami dłużnymi były w okresie styczeń-wrzesień 2018 r. trzecim w kolejności największym źródłem przychodów z tytułu obsługi obrotu na rynku finansowym. Przychody z obsługi obrotu instrumentami dłużnymi generuje rynek Catalyst oraz rynek Treasury BondSpot Poland prowadzony przez BondSpot S.A., spółkę zależną GPW.

Opłaty z tytułu obsługi obrotu innymi instrumentami rynku kasowego obejmują opłaty z tytułu obrotu produktami strukturyzowanymi, certyfikatami inwestycyjnymi oraz tytułami uczestnictwa funduszy typu ETF (ang. Exchange Traded Fund).

Przychody z obsługi emitentów składają się z dwóch elementów:

- opłat jednorazowych związanych z wprowadzeniem akcji i innych instrumentów do obrotu giełdowego,
- opłat okresowych za notowanie.

Przychody ze sprzedaży informacji są generowane głównie z opłat pobieranych od dystrybutorów informacji za sprzedaż danych rynkowych w czasie rzeczywistym oraz danych historyczno-statystycznych. Opłaty za dane czasu rzeczywistego obejmują stałą opłatę roczną oraz opłaty miesięczne obliczane na podstawie liczby abonentów dystrybutora i zakresu danych, wykorzystywanych przez poszczególnych abonentów. Na przychody ze sprzedaży informacji

w czasie rzeczywistym składają się również przychody ze sprzedaży stawek referencyjnych WIBOR i WIBID.

Przychody Grupy w segmencie rynku towarowego stanowią przychody TGE i IRGiT oraz przychody InfoEngine z tytułu prowadzenia działalności operatora handlowego, podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie.

Przychody z rynku towarowego dzielą się na przychody z:

- obsługi obrotu,
- prowadzenia Rejestru Świadczeń Pochodzenia,
- rozliczenia transakcji,
- sprzedaży informacji.

W ramach przychodów z obsługi obrotu na rynku towarowym wyróżnia się:

- przychody z obrotu energią elektryczną (na rynku kasowym i terminowym),
- przychody z obrotu gazem ziemnym (na rynku kasowym i terminowym),
- przychody z obrotu prawami majątkowymi,
- przychody z innych opłat od uczestników (członków) rynku.

Na inne opłaty od uczestników rynku składają się opłaty TGE, IRGiT i przychody InfoEngine z tytułu prowadzenia działalności operatora handlowego, podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie.

Przychody podsegmentu „rozliczenie transakcji” stanowią przychody spółki IRGiT, która zajmuje się rozliczaniem i rozrachunkiem transakcji zawartych na TGE, zarządzaniem środkami systemu gwarantowania rozliczeń oraz ustalaniem wartości zobowiązań i należności dla członków IRGiT zgodnie z zawartymi transakcjami.

Kategoria pozostałe przychody Grupy obejmuje przychody GPW i Grupy TGE m.in. z tytułu wynajmu powierzchni, kolokacji oraz działalności promocyjnej.

W okresie 9 miesięcy 2018 r. przychody **Grupy** ze sprzedaży wyniosły 258,3 mln zł, co oznacza spadek o 0,6% (1,5 mln zł) w stosunku do porównywalnego okresu 2017 r., kiedy przychody te wyniosły 259,8 mln zł.

Spadek przychodów ze sprzedaży w bieżącym okresie w stosunku do pierwszych 9 miesięcy 2017 r. wynikał z niższych o 13,2 mln zł, tj. o 8,4% przychodów osiągniętych w segmencie **rynku finansowego**, głównie w obszarze obsługi obrotu akcjami i innymi instrumentami udziałowymi (spadek o 13,0 mln zł). Spadek został zanotowany również na przychodach z tytułu obsługi emitentów o 1,5 mln zł, tj. o 8,3%. Z kolei wartość przychodów ze sprzedaży informacji oraz kalkulacji stawek referencyjnych wzrosła w stosunku do porównywalnego okresu roku ubiegłego o 1,4 mln zł. Przychody z **rynku towarowego** są wyższe w stosunku do przychodów osiągniętych w porównywalnym okresie ubiegłego roku o 11,7 mln zł, tj. o 11,5%. Wzrost przychodów na rynku towarowym wynika w największym stopniu ze wzrostu przychodów z obrotu energią elektryczną o 6,8 mln zł, tj. o 113,9% w stosunku do okresu styczeń-wrzesień 2017 roku. Ponadto GK GPW zrealizowała wyższe o 1,0 mln zł przychody z obrotu prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia oraz wyższe o 0,5 mln zł przychody z innych opłat od uczestników rynku. Wzrost o 3,9 mln zł wystąpił w przychodach z rozliczania transakcji. Przychody ze sprzedaży informacji na rynku towarowym wyniosły 0,3 mln zł w raportowanym okresie 2018 roku oraz były wyższe od analogicznego okresu ubiegłego roku o 0,1 mln zł, tj. 29,2%. Trend spadkowy wystąpił natomiast w stosunku do porównywalnego okresu ubiegłego roku w przychodach z prowadzenia rejestru świadectw pochodzenia, spadek o 0,1 mln zł.

Przychody ze sprzedaży **GPW** w okresie 9 miesięcy 2018 roku wyniosły 143,0 mln zł i były niższe od przychodów w stosunku do porównywalnego okresu o 6,0% tj. 9,2 mln zł. Przychody ze sprzedaży **TGE** w okresie 9 miesięcy 2018 r. wyniosły 77,3 mln zł, natomiast w pierwszych 9 miesiącach 2017 roku wyniosły 70,3 mln zł, co oznacza wzrost poziomu przychodów o 7,0 mln zł, tj. o 10,0%. Przychody spółki **IRGiT** w pierwszych 9 miesiącach 2018 roku wyniosły 35,6 mln zł i były wyższe niż w okresie porównywalnym 2017 roku o 4,2 mln zł, tj. o 13,5%. Spadek

przychodów wykazała spółka **BondSpot S.A.**, która wygenerowała przychody ze sprzedaży za okres od stycznia do września 2018 roku na poziomie 8,3 mln zł wobec 9,9 mln zł uzyskanych w analogicznym okresie 2017 roku.

W dalszej części Raportu omówiono kształtowanie się przychodów Grupy GPW w podziale na poszczególne segmenty.

Tabela 6: Skonsolidowane przychody Grupy GPW i ich struktura za okres 9 miesięcy zakończonych 30 września 2017 r. i 2018 r.

w tys. zł, %	Okres 9 miesięcy zakończony				Zmiana (9M 2018 vs 9M 2017)	Dynamika (%) (9M 2018 vs 9M 2017)
	30 września 2018	%	30 września 2017	%		
Rynek finansowy	143 769	56%	156 974	60%	(13 205)	-8,4%
Przychody z obsługi obrotu	93 679	36%	106 715	41%	(13 036)	-12,2%
Akcje i inne instrumenty o charakterze udziałowym	71 572	28%	82 376	32%	(10 804)	-13,1%
Instrumenty pochodne	8 853	3%	9 216	4%	(363)	-3,9%
Inne opłaty od uczestników rynku	5 449	2%	5 649	2%	(200)	-3,5%
Instrumenty dłużne	7 535	3%	9 157	4%	(1 622)	-17,7%
Inne instrumenty rynku kasowego	270	0%	317	0%	(47)	-14,8%
Przychody z obsługi emitentów	17 144	7%	18 690	7%	(1 546)	-8,3%
Opłaty za notowanie	14 907	6%	15 030	6%	(123)	-0,8%
Opłaty za wprowadzenie oraz inne opłaty	2 237	1%	3 659	1%	(1 422)	-38,9%
Sprzedaż informacji oraz przychody z tytułu kalkulacji stawek referencyjnych	32 946	13%	31 569	12%	1 377	4,4%
Informacje czasu rzeczywistego oraz przychody z tyt. kalkulacji stawek referencyjnych	30 255	12%	29 303	11%	952	3,3%
Indeksy i dane historyczno-statystyczne	2 691	1%	2 267	1%	424	18,7%
Rynek towarowy	113 572	44%	101 874	39%	11 698	11,5%
Przychody z obsługi obrotu	57 728	22%	49 922	19%	7 806	15,6%
Obrót energią elektryczną	12 731	5%	5 951	2%	6 780	113,9%
Rynek kasowy	2 119	1%	1 962	1%	157	8,0%
Rynek terminowy	10 612	4%	3 989	2%	6 623	166,0%
Obrót gazem	7 339	3%	7 822	3%	(483)	-6,2%
Rynek kasowy	1 800	1%	1 821	1%	(21)	-1,2%
Rynek terminowy	5 539	2%	6 001	2%	(462)	-7,7%
Obrót prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia	29 146	11%	28 184	11%	962	3,4%
Inne opłaty od uczestników rynku	8 512	3%	7 965	3%	547	6,9%
Prowadzenie RŚP	22 598	9%	22 665	9%	(67)	-0,3%
Rozliczenia transakcji	32 913	13%	29 029	11%	3 884	13,4%
Przychody ze sprzedaży informacji	333	0%	258	0%	75	29,2%
Pozostałe przychody *	985	0%	940	0%	45	4,8%
Razem	258 326	100%	259 788	100%	(1 462)	-0,6%

* pozostałe przychody dotyczą zarówno rynku finansowego jak i rynku towarowego.

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

Grupa pozyskuje przychody ze sprzedaży zarówno od kontrahentów krajowych, jak i zagranicznych. Poniższa tabela przedstawia wartości przychodów w podziale wg ww. struktury.

Tabela 7: Zestawienie skonsolidowanych przychodów Grupy od odbiorców zagranicznych i krajowych w okresie 9 miesięcy zakończonych 30 września 2017 r. i 2018 r.

w tys. zł, %	Okres 9 miesięcy zakończony				Zmiana (9M 2018 vs 9M 2017)	Dynamika (%) (9M 2018 vs 9M 2017)
	30 września 2018	%	30 września 2017	%		
Przychody od odbiorców zagranicznych	68 575	27%	62 248	24%	6 327	10,2%
Przychody od odbiorców krajowych	189 751	73%	197 540	76%	(7 789)	-3,9%
Razem	258 326	100%	259 788	100%	(1 462)	-0,6%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

RYNEK FINANSOWY

OBSŁUGA OBROTU

Przychody Grupy z obsługi obrotu na rynku finansowym w pierwszych 9 miesiącach 2018 r. wyniosły 93,7 mln zł w porównaniu do 106,7 mln zł uzyskanych w porównywalnym okresie 2017 roku.

Akcje i inne instrumenty o charakterze udziałowym

Przychody z obrotu **akcjami i innymi instrumentami o charakterze udziałowym** za okres 9 miesięcy 2018 r. wyniosły 71,6 mln zł i wykazały spadek o 13,1% tj. 10,8 mln zł w stosunku do okresu porównywalnego 2017 r.

Spadek przychodów z tytułu obrotu akcjami wynika ze spadku wartości obrotów na Głównym Rynku. W okresie styczeń-wrzesień 2018 r. łączna wartość obrotu na tym rynku wyniosła 162,2 mld zł i była o 18,9% niższa niż rok wcześniej (w tym spadek obrotów sesyjnych o 12,9% i spadek obrotów w transakcjach pakietowych o 68,0%).

Należy wziąć pod uwagę, że rok 2017 był rekordowy jeśli chodzi o wartość obrotów na rynku akcji, a średnie obroty miesięczne wyniosły 19,8 mld zł. W 2018 roku nastąpił spadek obrotów do poziomu 17,3 mld zł na miesiąc, jednak wciąż są one wyższe niż w latach 2015 i 2016, w których wyniosły odpowiednio 17,1 mld zł i 14,9 mld zł. Jako przyczyny spadku obrotów w porównaniu z rokiem ubiegłym należy wskazać:

- zmianę sytuacji rynkowej i spadki głównych indeksów GPW. W roku 2017 WIG20 wzrósł o ponad 26%, natomiast od początku bieżącego roku indeks spadł o ponad 7%. Sytuacja rynkowa nie sprzyja lokowaniu środków na rynku akcji i inwestorzy wybierają inne klasy aktywów, które są w stanie wygenerować dodatni zwrot,
- zmniejszenie aktywności krajowych inwestorów instytucjonalnych: TFI i OFE.

Tabela 8: Dane dot. rynków akcji i innych instrumentów o charakterze udziałowym

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2018 vs 9M 2017)	Dynamika (%) (9M 2018 vs 9M 2017)
	30 września 2018	30 września 2017		
Rynek finansowy, przychody z obsługi obrotu: akcje i inne instrumenty o charakterze udziałowym (w mln zł)	71,6	82,4	(10,8)	-13,1%
Główny Rynek:				
Wartość obrotów (w mld zł)	162,2	199,9	(37,7)	-18,9%
Wolumen obrotów (w mld akcji)	9,0	12,0	(3,0)	-24,7%
NewConnect:				
Wartość obrotów (w mld zł)	1,1	1,2	(0,1)	-7,6%
Wolumen obrotów (w mld akcji)	1,2	2,1	(0,9)	-41,8%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

Instrumenty pochodne

Przychody Grupy z obsługi transakcji **instrumentami pochodnymi** na rynku finansowym wyniosły w okresie 9 miesięcy 2018 roku 8,9 mln zł, w porównaniu do 9,2 mln zł uzyskanych w pierwszych 9 miesiącach 2017 roku, co oznacza spadek o 0,4 mln zł, tj. 3,9%.

Całkowity wolumen obrotu instrumentami pochodnymi w raportowanym okresie 2018 roku został zrealizowany na podobnym poziomie w stosunku do wolumenu obrotu zrealizowanego w porównywalnym okresie 2017 r. W tym samym czasie wolumen obrotów kontraktami terminowymi na indeks WIG20, odpowiadający za większość przychodów z obrotu instrumentami pochodnymi, spadł o 6,9%. Z kolei wolumen obrotu kontraktami terminowymi na walutę wzrósł z poziomu 0,8 mln w 2017 roku do 1,5 mln w bieżącym okresie, tj. wzrósł o 79,5% (co wyrównało poziom całkowitego wolumenu). Jednakże opłaty od kontraktów terminowych na waluty są najniższe spośród opłat dotyczących kontraktów terminowych, stąd ich wpływ na przychody jest znacznie mniejszy.

Tabela 9: Dane dot. rynku instrumentów pochodnych

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2018 vs 9M 2017)	Dynamika (%) (9M 2018 vs 9M 2017)
	30 września 2018	30 września 2017		
Rynek finansowy, przychody z obsługi obrotu: instrumenty pochodne (w mln zł)	8,9	9,2	(0,4)	-3,9%
Wolumen obrotów instrumentami pochodnymi (mln sztuk):	5,9	5,9	0,1	1,7%
w tym: wolumen obrotów kontraktami terminowymi na WIG20 (mln sztuk)	3,3	3,5	(0,2)	-6,9%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

Inne opłaty od uczestników rynku

Przychody Grupy z tytułu **innych opłat** od uczestników rynku w okresie 9 miesięcy 2018 r. wyniosły 5,4 mln zł i były niższe od wartości przychodów uzyskanych w okresie porównywalnym 2017 roku o 3,5% tj. 0,2 mln zł. Opłaty te dotyczą w szczególności dostępu do systemu transakcyjnego i korzystania z systemu (m.in. opłaty licencyjne, za dołączenia i usługi serwisowe).

Instrumenty dłużne

W okresie od stycznia do września 2018 roku przychody Grupy w podsegmencie **instrumentów dłużnych** osiągnęły poziom 7,5 mln zł, w porównaniu do 9,2 mln zł w okresie porównywalnym 2017 roku. Większość przychodów Grupy w podsegmencie instrumentów dłużnych generuje rynek Treasury BondSpot Poland (TBSP).

Spadek przychodów na rynku TBSP w pierwszych 9 miesiącach 2018 roku w stosunku do porównywalnego okresu 2017 roku wynika ze spadku wartości transakcji zawartych na rynku

TBS Poland. Spadek ten dotyczy zarówno transakcji zawartych na rynku kasowym, jak i na rynku transakcji warunkowych.

Wartość obrotów polskimi papierami skarbowymi na rynku TBSP w okresie 9 miesięcy 2018 r. wyniosła 285,3 mld zł i była niższa niż w porównywalnym okresie 2017 roku o 29,4%. Spadek wartości transakcji nastąpił w obydwu segmentach rynku. Wartość transakcji warunkowych w omawianym okresie 2018 roku wyniosła 185,1 mld zł, co oznacza spadek o 24,8% w stosunku do wartości transakcji w okresie porównywalnym 2017 roku. Natomiast wartość transakcji na rynku kasowym wyniosła 100,2 mld zł, co oznacza spadek o 36,5% w stosunku do pierwszych 9 miesięcy 2017 roku.

Na niższy poziom obrotów w raportowanym okresie III kwartału 2018 roku wpłynęła przede wszystkim niska zmienność na rynku niekorzystna dla kształtowania się aktywności banków na rynku TBSP, (korzystniejsza natomiast dla konkurencji - voice-brokerów), wynikająca z czynników rynkowych kształtujących sytuację na rynku krajowych stóp procentowych, co z kolei miało wpływ na poziom rentowności i cen na krajowym rynku obligacji skarbowych. Wśród tych czynników należy wskazać na relatywnie niskie odczyty dotyczące poziomu inflacji i zapowiadany przez RPP brak podwyżek stóp procentowych do końca 2020 r., ograniczoną podaż obligacji na przetargach organizowanych przez MF, wynikającą przede wszystkim z dobrej sytuacji budżetowej. Dodatkowo negatywny wpływ na kształtowanie się obrotów na rynku wywiera podatek bankowy istotnie ograniczający aktywność uczestników TBSP nie tylko w segmencie REPO, ale również pośrednio na rynku transakcji outright, a także niechęć banków do sprzedaży SPW, które to instrumenty obniżają wartość aktywów stanowiących podstawę opodatkowania banków.

Wartość obrotów na rynku Catalyst w pierwszych 9 miesiącach 2018 r. ukształtowała się na poziomie 1,6 mld zł, utrzymując tym samym poziom obrotów zrealizowanych w porównywalnym okresie 2017 roku. Przychody z tego tytułu mają niewielki udział w całości przychodów Grupy z tytułu obsługi obrotu instrumentami dłużnymi.

Tabela 10: Dane dot. rynków instrumentów dłużnych

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2018 vs 9M 2017)	Dynamika (%) (9M 2018 vs 9M 2017)
	30 września 2018	30 września 2017		
Rynek finansowy, przychody z obsługi obrotu: instrumenty dłużne (w mln zł)	7,5	9,2	(1,6)	-17,7%
Catalyst:				
Wartość obrotów (mld zł)	2,1	2,1	(0,0)	0,0%
w tym: Wartość obrotów instrumentami nieskarbowymi (mld zł)	1,6	1,4	0,2	17,1%
Treasury BondSpot Poland, wartość obrotów:				
Transakcje warunkowe (mld zł)	185,1	246,3	(61,2)	-24,8%
Transakcje rynku kasowego (mld zł)	100,2	158,0	(57,7)	-36,5%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

Inne instrumenty rynku kasowego

Przychody z obrotu **innymi instrumentami rynku kasowego** kształtowały się na poziomie 270,0 tys. zł wobec poziomu osiągniętego w porównywalnym okresie 2017 roku, tj. 317 tys. zł, co oznacza spadek o 14,8%. Na przychody te składają się opłaty z tytułu obrotu produktami strukturyzowanymi, certyfikatami inwestycyjnymi i ETF-ami (Exchange-traded Fund).

OBSŁUGA EMITENTÓW

Przychody ogółem z **obsługi emitentów** na rynku finansowym w okresie pierwszych 9 miesięcy 2018 roku wyniosły 17,1 mln zł, w porównaniu do 18,7 mln zł uzyskanych w porównywalnym okresie 2017 roku.

W pierwszych 9 miesiącach 2018 r. przychody z **opłat za notowanie** ukształtowały się na poziomie 14,9 mln zł i były niższe o 0,1 mln zł, tj. 0,8% od zrealizowanych w analogicznym okresie roku ubiegłego. Głównym czynnikiem kształtującym wysokość przychodów za notowanie jest liczba notowanych emitentów na rynkach GPW oraz ich kapitalizacja na koniec poprzedniego roku.

Przychody z tytułu opłat za **wprowadzenie oraz inne opłaty** wykazały spadek w raportowanym okresie o 1,4 mln zł w stosunku do analogicznego okresu 2017 roku, w 9 miesiącach 2018 roku wyniosły 2,2 mln zł w stosunku do 3,7 mln zł w analogicznym okresie 2017 roku. Głównym czynnikiem kształtującym wysokość ww. przychodów jest liczba debiutów na parkietach GPW oraz wartość akcji i obligacji wprowadzonych do obrotu. W pierwszych 9 miesiącach 2018 roku nastąpił znaczny spadek wartości emisji zarówno IPO jak i SPO w stosunku do porównywalnego okresu 2017 r. Wartość emisji akcji w ramach IPO na Głównym Rynku oraz NewConnect spadła z poziomu 7,5 mld zł w 9 miesiącach 2017 roku do 0,3 mld zł w 9 miesiącach 2018 roku. Natomiast wartość emisji SPO spadła z poziomu 89,4 mld zł w 9 miesiącach 2017 roku do poziomu 1,9 mld zł w 9 miesiącach 2018 roku. W I kwartale 2017 roku miało miejsce SPO UniCredit o wartości 55,9 mld zł oraz w III kwartale 2017 roku SPO Banco Santander S.A. o wartości 30,1 mld zł, z czego wynika poziom wartości emisji SPO w okresie 9 miesięcy 2017 roku.

Przychody z obsługi emitentów na Głównym Rynku GPW w trzech kwartałach 2018 roku spadły o 9,6% w stosunku do porównywalnego okresu 2017 roku. Podstawowe dane finansowe oraz operacyjne zostały przedstawione w poniższej tabeli. Na Rynku Głównym w okresie od stycznia do września 2018 roku zadebiutowało 7 spółek, z kolei 19 spółek zostało wycofanych z obrotu. Kapitalizacja spółek wycofanych z obrotu wynosiła 17,9 mld zł, co również wpływa na spadek obrotów w 9 miesiącach bieżącego roku.

Tabela 11: Dane dot. Głównego Rynku GPW

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2018 vs 9M 2017)	Dynamika (%) (9M 2018 vs 9M 2017)
	30 września 2018	30 września 2017		
Główny Rynek				
Przychody z obsługi emitentów (w mln zł)	13,8	15,2	-1,6	-9,6%
Łączna kapitalizacja notowanych spółek (w mld zł)	1 198,6	1 428,5	-229,9	-16,1%
w tym: Kapitalizacja notowanych spółek krajowych	587,3	672,1	-84,8	-12,6%
w tym: Kapitalizacja notowanych spółek zagranicznych	611,3	756,5	-145,1	-19,2%
Łączna liczba notowanych spółek	470	479	-9,0	-1,9%
w tym: Liczba notowanych spółek krajowych	421	429	-8,0	-1,9%
w tym: Liczba notowanych spółek zagranicznych	49	50	-1,0	-2,0%
Wartość ofert (oferty pierwotne i wtórne) (w mld zł) *	2,1	96,7	-94,6	-97,8%
Liczba nowych spółek (w okresie)	7	9	-2,0	-22,2%
Kapitalizacja nowych spółek (w mld zł)	1,6	15,9	-14,2	-89,7%
Liczba spółek wycofanych z obrotu	19	17	2,0	11,8%
Kapitalizacja spółek wycofanych z obrotu** (w mld zł)	17,9	7,9	9,9	125,0%

* w I kwartale 2017 r. miało miejsce SPO (oferta wtórna) UniCredit S.p.A. o wartości 55,9 mld zł, w III kwartale 2017r. miało miejsce SPO Banco Santander S.A. o wartości 30,1 mld zł

** w oparciu o kapitalizację w momencie wycofania z notowań

Źródło: Spółka

Przychody z obsługi emitentów na rynku NewConnect ukształtowały się raportowanym okresie 2018 roku na podobnym poziomie w stosunku do okresu porównywalnego 2017 roku tj. 1,6 mln zł. Podstawowe dane finansowe oraz operacyjne zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 12: Dane dot. rynku NewConnect

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2018 vs 9M 2017)	Dynamika (%) (9M 2018 vs 9M 2017)
	30 września 2018	30 września 2017		
NewConnect				
Przychody z obsługi emitentów (w mln zł)	1,6	1,6	(0,0)	-2,7%
Łączna kapitalizacja notowanych spółek (w mld zł)	7,8	10,0	-2,2	-22,3%
w tym: Kapitalizacja notowanych spółek krajowych	7,6	9,8	-2,2	-22,2%
w tym: Kapitalizacja notowanych spółek zagranicznych	0,2	0,3	-0,1	-28,4%
Łączna liczba notowanych spółek	394	407	-13	-3,2%
w tym: Liczba notowanych spółek krajowych	388	400	-12	-3,0%
w tym: Liczba notowanych spółek zagranicznych	6	7	-1	-14,3%
Wartość ofert (oferty pierwotne i wtórne) (w mld zł)	0,1	0,2	-0,1	-31,4%
Liczba nowych spółek (w okresie)	11	12	-1	-8,3%
Kapitalizacja nowych spółek (w mld zł)	0,4	0,5	-0,1	-17,0%
Liczba spółek wycofanych z obrotu*	25	9	16	177,8%
Kapitalizacja spółek wycofanych z obrotu** (w mld zł)	0,8	0,8	0,0	1,3%

* uwzględnia spółki, które zostały przeniesione na Główny Rynek

** wartość w oparciu o kapitalizację w momencie wycofania z notowań

Źródło: Spółka

Przychody z obsługi emitentów na rynku Catalyst w okresie 9 miesięcy 2018 roku wyniosły 1,8 mln zł, utrzymując poziom przychodów uzyskanych w porównywalnym okresie ubiegłego roku. Podstawowe dane finansowe oraz operacyjne dotyczące tego rynku zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 13: Dane dot. rynku Catalyst

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2018 vs 9M 2017)	Dynamika (%) (9M 2018 vs 9M 2017)
	30 września 2018	30 września 2017		
Catalyst				
Przychody z obsługi emitentów (w mln zł)	1,8	1,8	0,0	-2,6%
Liczba emitentów	149	167	(18)	-10,8%
Liczba wyemitowanych instrumentów	587	610	(23)	-3,8%
w tym: nieskarbowych	539	569	(30)	-5,3%
Wartość wyemitowanych instrumentów (mld zł)	778,6	747,3	31,3	4,2%
w tym: nieskarbowych	83,1	90,2	-7,0	-7,8%

Źródło: Spółka

SPRZEDAŻ INFORMACJI

Przychody z tytułu **sprzedaży informacji** zarówno z rynku finansowego jak i z rynku towarowego w okresie od stycznia do września 2018 roku wyniosły 33,3 mln zł, w stosunku do 31,8 mln zł osiągniętych w porównywalnym okresie 2017 roku.

Tabela 14: Dane dot. sprzedaży informacji

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2018 vs 9M 2017)	Dynamika (%) (9M 2018 vs 9M 2017)
	30 września 2018	30 września 2017		
Sprzedaż informacji oraz przychody z tytułu kalkulacji stawek referencyjnych * (mln zł)	33,3	31,8	1,5	4,6%
Liczba dystrybutorów informacji	74	51	23	45,1%
Liczba abonentów informacji (tys. abonentów)	247,9	245,7	2,2	0,9%

* Przychody ze sprzedaży informacji zawierają dane z rynku finansowego i z rynku towarowego.

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

Wzrost przychodów ze sprzedaży informacji w 2018 roku wynikał z:

- rozpoczęcia sprzedaży danych o stawkach WIBID/WIBOR (od 1.07.2017),
- pozyskania nowych klientów na dane Grupy Kapitałowej GPW (dystrybutorów informacji, użytkowników danych non-display),
- wzrostu liczby abonentów danych TGE i BondSpot,
- wprowadzenia (od 1.01.2018) opłat za dystrybucję danych opóźnionych z GPW oraz za wykorzystywanie danych GPW przez tzw. Service Facilitators, czyli podmioty współpracujące z dystrybutorami w udostępnianiu danych abonentom.

RYNEK TOWAROWY

Przychody rynku towarowego tworzą przychody Grupy TGE.

Przychody Grupy TGE uzależnione są przede wszystkim od: wolumenu obrotów na rynkach energii elektrycznej, gazu ziemnego oraz praw majątkowych, wolumenu wystawianych i umarzanych świadectw pochodzenia przez członków Rejestru Świadectw Pochodzenia, a także od przychodów z tytułu rozliczania transakcji i rozrachunków towarów giełdowych w ramach podsegmentu rozliczenia transakcji prowadzonego przez spółkę IRGiT.

Przychody Grupy GPW z rynku towarowego w 9 miesiącach 2018 r. wyniosły 113,6 mln zł, w porównaniu do 101,9 mln zł uzyskanych w porównywalnym okresie 2017 roku.

Wyższe przychody z rynku towarowego w 9 miesiącach 2018 roku w stosunku do okresu porównywalnego 2017 roku wynikały przede wszystkim ze wzrostu przychodów z tytułu obrotu energią elektryczną, które wyniosły 12,7 mln zł w stosunku do 6,0 mln zł w porównywalnym okresie 2017 r. Oznacza to wzrost o 113,9%, tj. o 6,8 mln zł. W ramach obsługi obrotu wzrost wykazały także przychody z obrotu prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia o 1,0 mln zł i przychody z *Innych opłat od uczestników rynku* o 0,5 mln zł. Znaczący wzrost w ramach przychodów z rynku towarowego odnotowały przychody z tytułu rozliczenia transakcji o 13,4%, tj. o 3,9 mln zł. Spadły natomiast w stosunku do okresu porównywalnego 2017 przychody z tytułu obrotu gazem o 6,2% oraz przychody z tytułu prowadzenia rejestru świadectw pochodzenia o 0,3%.

Przychody ze sprzedaży informacji na rynku towarowym to przychody ze sprzedaży informacji poprzez kanały GPW. Przychody ze sprzedaży informacji z rynku towarowego po 9 miesiącach 2018 roku wyniosły 333 tys. zł.

OBSŁUGA OBROTU

W pierwszych 9 miesiącach 2018 roku przychody Grupy GPW z obsługi obrotu na rynku towarowym wyniosły 57,7 mln zł, z czego 2,1 mln zł stanowiły przychody z tytułu obrotu energią elektryczną na rynku kasowym, 10,6 mln zł przychody z tytułu obrotu energią na rynku terminowym, 1,8 mln zł przychody z tytułu obrotu gazem na rynku kasowym, 5,5 mln zł przychody z tytułu obrotu gazem na rynku terminowym, 29,1 mln zł stanowiły przychody z tytułu obrotu prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia energii elektrycznej, natomiast 8,5 mln zł to inne opłaty od uczestników rynku. Przychody z obsługi obrotu w bieżącym okresie były wyższe w porównaniu do przychodów uzyskanych w 9 miesiącach 2017 roku o 15,6%, tj. o 7,8 mln zł.

Przychody Grupy z tytułu prowadzenia **obrotu energią elektryczną** wyniosły w raportowanym okresie 2018 roku 12,7 mln zł, w porównaniu do 6,0 mln zł w okresie porównywalnym 2017 r. Łączny wolumen obrotów w 9 miesiącach 2018 roku na rynkach energii prowadzonych przez TGE wyniósł 158,8 TWh w porównaniu do 74,5 TWh w okresie porównywalnym 2017 roku.

Wzrost przychodów z tytułu obrotu energią elektryczną w porównaniu do poprzednich okresów wynika ze znacznie wyższego wolumenu obrotu na rynku transakcji terminowych. Wolumen obrotu na rynku terminowym wzrósł o 148,1% w stosunku do porównywalnego okresu poprzedniego roku. Wolumen obrotu energią elektryczną w segmencie terminowym prowadzonym przez TGE osiągnął najwyższy poziom w historii (w okresie od stycznia do września).

Rynek obrotu energią elektryczną jest wrażliwy na zmiany zachodzące w otoczeniu prawnym oraz międzynarodowym. Na wzrost obrotu na rynku energii elektrycznej wpływ miała zmiana zapisu w ustawie Prawo energetyczne o obowiązku sprzedaży energii elektrycznej, która miała miejsce w grudniu 2017 roku. Po nowelizacji zwiększono obowiązkowy poziom sprzedaży za pośrednictwem giełd towarowych do poziomu nie mniejszego niż 30% energii elektrycznej wytworzonej w danym roku. Natomiast w 2017 roku obligo sprzedaży energii na giełdach wynosiło 15%. 8 maja 2018 roku Rada Ministrów opublikowała projekt ustawy o zmianie ustawy *Prawo energetyczne* mówiący o podniesieniu poziomu obligo sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej z 30% do 100%. Zmiany w ustawie mają na celu ograniczenie ewentualnych wzrostów cen energii elektrycznej na rynku hurtowym. Modyfikacja poziomu obligo wpłynie na poziom obrotów na rynku giełdowym. Wdrożenie zmian zaplanowane zostało na IV kwartał 2018 roku.

W styczniu roku 2018 weszła w życie dyrektywa Unii Europejskiej w sprawie rynków instrumentów finansowych (tzw. MiFID2), której zapisy nadają instrumentom pochodnym nowy status i nakładają nowe obowiązki zarówno na spółki organizujące obrót takimi instrumentami, jak i jego dokonujące. Niepewność, która towarzyszyła dyrektywie MiFID2 oraz wątpliwości co do jej wpływu na rynek energii najprawdopodobniej miały wpływ na wysokość obrotów na giełdzie towarowej w 2017 roku. Towarowa Giełda Energii wprowadziła w życie zapisy Ustawy o MiFID2 w styczniu 2018 roku. Dlatego też większa stabilność oraz jasność regulacji rynku może zachęcić przedsiębiorstwa do udziału w obrocie na rynku terminowym, co może wpłynąć na wzrost obrotów w bieżącym roku.

Przychody Grupy z tytułu prowadzenia **obrotu gazem** wyniosły w okresie 9 miesięcy 2018 r. 7,3 mln zł, w porównaniu do 7,8 mln zł w analogicznym okresie 2017 roku. Wolumen obrotu gazem ziemnym na parkiecie TGE wyniósł 97,2 TWh w okresie 9 miesięcy 2018 r. w porównaniu do 100,7 TWh w analogicznym okresie 2017 roku. Na Rynku Dnia Następnego i Bieżącego gazu (RDNiBg) wolumen obrotu ukształtował się na poziomie 16,7 TWh w porównaniu do 17,9 TWh w pierwszych 9 miesiącach 2017 roku. Na Rynku Terminowym Towarowym (RTT) wolumen obrotu wyniósł 80,5 TWh i był o 2,8% niższy od wolumenu osiągniętego w analogicznym okresie roku ubiegłego.

W październiku 2017 roku weszła w życie deregulacja cen gazu dla odbiorców przemysłowych. Jest to decyzja korzystna dla TGE jako organizatora rynku hurtowego, którego znaczenie w procesie ustalania cen dla odbiorców przemysłowych wzrosło.

Przychody Grupy z tytułu prowadzenia **obrotu prawami majątkowymi** wyniosły w pierwszych 9 miesiącach 2018 roku 29,1 mln zł, w porównaniu do 28,2 mln zł w takim samym okresie 2017 r.

W bieżącym okresie 2018 r. wolumen obrotu prawami majątkowymi wyniósł 49,0 TWh i był wyższy niż w okresie porównywalnym 2017 r. o 4,9%. Zmiany przychodów z tytułu obrotu prawami majątkowymi nie odpowiadają proporcjonalnie zmianom wolumenów obrotu ze względu na różne stawki opłat dla poszczególnych rodzajów praw majątkowych.

Przychody Grupy z tytułu **innych opłat od uczestników rynku towarowego** w 9 miesiącach 2018 r. wyniosły 8,5 mln zł, w porównaniu do 8,0 mln zł uzyskanych w porównywalnym okresie 2017 roku. Inne opłaty od uczestników rynku towarowego stanowiły opłaty od uczestników rynków TGE w wysokości 4,6 mln zł, przychody InfoEngine z tytułu prowadzenia działalności operatora handlowego w wysokości 1,5 mln zł oraz przychody Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych, które w analizowanym okresie wynosiły 2,4 mln zł, na które składały się opłaty za członkostwo, udział w rynkach prowadzonych przez TGE oraz pozostałe opłaty.

Poziom innych opłat od uczestników rynku jest kształtowany przez przychody z tytułu opłat stałych związanych z uczestnictwem w rynku, opłat za anulowanie transakcji, opłat za transfer pozycji, opłat za usługi związane z raportowaniem transakcji w ramach RRM (Registered Reporting Mechanism), opłat za dostęp do systemu oraz opłaty za zarządzanie środkami funduszu gwarancyjnego. Wysokość innych opłat od uczestników rynku zależy w dużej mierze od aktywności członków IRGiT, w szczególności liczby wykonywanych transakcji, liczby nowych klientów domów maklerskich oraz liczby nowych dostępuw do systemu rozliczeniowego.

Spośród wymienionych powyżej pozycji w TGE największy udział mają przychody z opłat giełdowych. Największy udział w przychodach z tytułu innych opłat od uczestników rynku towarowego mają roczne opłaty regulaminowe, które stanowią 66,4% przychodów z tytułu innych opłat. W 9 miesiącach 2018 roku wynosiły one 3,1 mln zł i były wyższe o 5,0% od przychodów zrealizowanych w analogicznym okresie 2017 roku. Na koniec września 2018 r. status członka na Rynku Towarów Giełdowych (RTG) miało 77 spółek, czyli o 7 więcej niż na koniec września ubiegłego roku.

Tabela 15: Dane dot. obsługi obrotu na rynku towarowym

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2018 vs 9M 2017)	Dynamika (%) (9M 2018 vs 9M 2017)
	30 września 2018	30 września 2017		
Rynek towarowy, przychody z obsługi obrotu (mln zł)	57,7	49,9	7,8	15,6%
Wolumen obrotów energią elektryczną:				
Transakcje spot (TWh)	19,9	18,5	1,4	7,7%
Transakcje terminowe (TWh)	138,8	56,0	82,9	148,1%
Wolumen obrotów gazem:				
Transakcje spot (TWh)	16,7	17,9	(1,2)	-6,7%
Transakcje terminowe (TWh)	80,5	82,8	(2,3)	-2,8%
Wolumen obrotów prawami majątkowymi (TGE) (TWh)	49,0	46,8	2,3	4,9%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

REJESTR ŚWIADECTW POCHODZENIA

W okresie od stycznia do września 2018 r. przychody z tytułu prowadzenia **Rejestru Świadectw Pochodzenia** wyniosły 22,6 mln zł, w stosunku do 22,7 mln zł uzyskanych w porównywalnym okresie roku 2017. Spadek przychodów o 0,1 mln zł w porównaniu do analogicznego okresu 2017 roku jest wypadkową spadku przychodów z tytułu umorzonych praw majątkowych zielonych świadectw pochodzenia z poziomu 15,8 mln zł do poziomu 14,1 mln zł w 2018 r., wzrostu przychodów z umorzenia praw majątkowych kogeneracji z poziomu 5,5 mln zł do poziomu 6,3 mln zł, wzrostu przychodów z umorzenia praw majątkowych efektywności energetycznej z poziomu 1,2 mln zł do poziomu 1,7 mln zł oraz wzrostu zrealizowanego z umorzeń rejestru gwarancji pochodzenia z poziomu 0,2 mln zł do poziomu 0,4 mln zł.

Tabela 16: Dane dot. Rejestru Świadczeń Pochodzenia

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2018 vs 9M 2017)	Dynamika (%) (9M 2018 vs 9M 2017)
	30 września 2018	30 września 2017		
Rynek towarowy, przychody z tytułu prowadzenia Rejestru Świadczeń Pochodzenia energii elektrycznej (mln zł)	22,6	22,7	(0,1)	-0,3%
Wystawione prawa majątkowe (TWh)	40,6	39,6	0,9	2,3%
Umorzone prawa majątkowe (TWh)	40,6	45,0	(4,4)	-9,8%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

ROZLICZENIA TRANSAKCJI

Grupa uzyskuje przychody z tytułu prowadzenia **działalności rozliczeniowej** prowadzonej przez IRGiT, spółkę zależną TGE. W pierwszych 9 miesiącach 2018 r. przychody te wyniosły 32,9 mln zł, w stosunku do 29,0 mln zł uzyskanych w porównywalnym okresie 2017 roku. Wzrost wartości przychodów o 3,9 mln zł, tj. o 13,4%, wynika ze wzrostu zrealizowanych wolumenów transakcji na giełdzie towarowej.

POZOSTAŁE PRZYCHODY

Pozostałe przychody Grupy w 3 kwartałach 2018 roku wyniosły 1,0 mln zł, podczas gdy w okresie porównywalnym 2017 roku wyniosły 0,9 mln zł. Pozostałe przychody Grupy stanowią głównie przychody z tytułu kolokacji, wynajmu powierzchni oraz sponsoringu.

KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

Łączne koszty działalności operacyjnej **Grupy GPW** w okresie od stycznia do września 2018 r. wyniosły 131,4 mln zł i były wyższe o 14,6 mln zł, tj. o 12,5% w stosunku do kosztów w porównywalnym okresie ubiegłego roku. Na wzrost kosztów działalności operacyjnej złożyły się: wzrost kosztów amortyzacji o 3,1 mln zł, wzrost kosztów osobowych i innych kosztów osobowych o 4,9 mln zł, tj. o 10,7%, wzrost kosztów podatków i opłaty o 7,0 mln zł, tj. o 110,5% oraz wzrost innych kosztów operacyjnych o 0,6 mln zł. W raportowanym okresie nastąpiło rozliczenie opłaty rocznej za nadzór KNF, która w 2018 roku wyniosła 12,5 mln zł w porównaniu do 5,6 mln zł w 2017 roku.

Jednostkowe koszty działalności operacyjnej **GPW S.A.** za pierwsze 9 miesięcy 2018 r. wyniosły 84,9 mln zł, co oznacza wzrost o 9,0 mln zł, tj. o 11,8% w stosunku do 9 miesięcy 2017 roku. Wzrost kosztów działalności operacyjnej w omawianym okresie wzrósł w stosunku do analogicznego okresu 2017 r. na wszystkich pozycjach rodzajowych kosztów, a przede wszystkim Giełda zapłaciła wyższą o 3,8 mln zł opłatę za nadzór KNF.

Koszty działalności operacyjnej **TGE** za pierwsze 9 miesięcy 2018 r. wyniosły 32,3 mln zł, w stosunku do 26,9 mln zł w okresie porównywalnym 2017 roku. O zwiększeniu kosztów w bieżącym okresie w stosunku do okresu porównywalnego zadecydował w głównej mierze wzrost kosztów amortyzacji o 56,2%, tj. o 2,3 mln zł oraz wzrost kosztów podatków i opłat o 1,8 mln zł, tj. 125,7%, opłata roczna za nadzór KNF wyniosła w bieżącym roku 3,2 mln zł wobec 1,4 mln zł zapłaconej w 2017 roku.

Koszty operacyjne **IRGiT** w pierwszych 9 miesiącach 2018 roku wyniosły 11,9 mln zł, co oznacza wzrost w stosunku do poziomu kosztów z okresu porównywalnego o 1,4 mln zł. Podobnie jak inne Spółki z GK GPW Izba Rozliczeniowa zapłaciła więcej za nadzór KNF w 2018 roku w stosunku do opłaty za nadzór w 2017 roku, tj. odpowiednio 2,4 mln zł i 1,1 mln zł.

Koszty operacyjne **BondSpot** w pierwszych 9 miesiącach 2018 r. wyniosły 7,8 mln zł wobec kosztów na poziomie 7,2 mln zł poniesionych w porównywalnym okresie 2017 r., co oznacza wzrost kosztów o 8,2%, tj. o 0,6 mln zł. Zrealizowany wzrost wynika głównie ze wzrostu kosztów usług obcych o 0,6 mln zł.

Tabela 17: Skonsolidowane koszty działalności operacyjnej Grupy i ich struktura w okresach 9 miesięcy zakończonych 30 września 2017 i 2018.

w tys. zł, %	Okres 9 miesięcy zakończony				Zmiana (9M 2018 vs 9M 2017)	Dynamika (%) (9M 2018 vs 9M 2017)
	30 września 2018	%	30 września 2017	%		
Amortyzacja	23 865	18%	20 759	18%	3 106	15,0%
Koszty osobowe	40 078	31%	36 642	31%	3 436	9,4%
Inne koszty osobowe	10 449	8%	9 011	8%	1 438	16,0%
Czynsze i inne opłaty eksploatacyjne	6 750	5%	7 407	6%	(657)	-8,9%
Opłaty i podatki	13 302	10%	6 320	5%	6 982	110,5%
<i>w tym opłaty do KNF</i>	12 534	10%	5 576	5%	6 958	124,8%
Usługi obce	32 579	25%	32 847	28%	(268)	-0,8%
Inne koszty operacyjne	4 358	3%	3 797	3%	561	14,8%
Razem	131 381	100%	116 785	100%	14 596	12,5%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

Powyższa tabela przedstawia zmiany w strukturze kosztów w poszczególnych okresach 9 miesięcy 2018 i 2017 roku, a także odchylenia między tymi okresami lat 2018 i 2017.

Tabela 18: Jednostkowe koszty działalności operacyjnej GPW S.A. i ich struktura w wybranych okresach lat 2017 i 2018

w tys. zł, %	Okres 9 miesięcy zakończony				Zmiana (9M 2018 vs 9M 2017)	Dynamika (%) (9M 2018 vs 9M 2017)
	30 września 2018	%	30 września 2017	%		
Amortyzacja	15 190	18%	14 596	19%	594	4,1%
Koszty osobowe	23 330	27%	21 240	28%	2 090	9,8%
Inne koszty osobowe	7 062	8%	5 845	8%	1 217	20,8%
Czynsze i inne opłaty eksploatacyjne	6 007	7%	5 593	7%	414	7,4%
Opłaty i podatki	7 457	9%	3 689	5%	3 768	102,1%
w tym opłaty do KNF	6 862	8%	3 100	4%	3 762	121,4%
Usługi obce	22 614	27%	22 087	29%	527	2,4%
Inne koszty operacyjne	3 221	4%	2 852	4%	369	12,9%
Razem	84 881	100%	75 902	100%	8 979	11,8%

Źródło: Spółka

Poniższe komentarze dotyczące kosztów działalności operacyjnej odnoszą się do **danych skonsolidowanych Grupy GPW**.

Amortyzacja

Koszty amortyzacji w pierwszych 9 miesiącach 2018 r. wyniosły 23,9 mln zł w stosunku do 20,8 mln zł w okresie porównywalnym 2017 roku. Wzrost kosztów amortyzacji w stosunku do porównywalnego okresu roku 2017 jest efektem wzrostu o 0,6 mln zł kosztów amortyzacji w GPW, wyższych o 2,3 mln zł kosztów amortyzacji w TGE oraz wyższych o 0,1 mln zł kosztów amortyzacji w BondSpot i GPW Benchmark. Poziom amortyzacji w pozostałych spółkach zależnych nieznacznie różni się od poziomu zrealizowanego w analogicznym okresie ubiegłego roku. Natomiast znaczny wzrost kosztów amortyzacji w TGE wynika z wdrożenia nowego systemu notującego X-Stream w maju 2017 roku oraz systemu Sapri w listopadzie 2017 roku.

Koszty osobowe i inne koszty osobowe

Koszty osobowe i inne koszty osobowe łącznie od stycznia do września 2018 r. wyniosły 50,5 mln zł w porównaniu do 45,7 mln zł poniesionych w okresie porównywalnym 2017 r., co oznacza wzrost kosztów o 10,7%, tj. 4,9 mln zł.

Wyższe koszty osobowe i inne koszty osobowe GK GPW w bieżącym okresie w stosunku do okresu porównywalnego są rezultatem wzrostu tych kosztów: o 3,3 mln zł w GPW, 0,7 mln zł w GPW Benchmark, 0,4 mln zł w IRGiT oraz 0,4 mln zł w TGE.

Wyższe koszty osobowe i inne koszty osobowe w pierwszych 9 miesiącach 2018 roku w GPW w stosunku do okresu porównywalnego 2017 roku wynikają z wyższych o 1,5 mln zł wynagrodzeń osobowych, wyższych o 0,6 mln zł wynagrodzeń bezosobowych oraz wyższych o 1,2 mln zł innych kosztów osobowych, w tym kosztów ZUS. Wyższe koszty osobowe wynikają z przeprowadzonych w II półroczu 2017 roku waloryzacji wynagrodzeń pracowniczych oraz stopniowego zwiększenia liczby pracowników w celu odbudowania części zasobów Spółki zlikwidowanych w wyniku przeprowadzonej restrukturyzacji zatrudnienia w 2016 roku. Wzrost kosztów bezosobowych wynika z zawartych umów zleceń dotyczących opracowywania strategii.

Wzrost kosztów wynagrodzeń w GPW Benchmark o 0,7 mln zł wynika z faktu, że w I półroczu 2017 roku spółka ta nie prowadziła jeszcze działalności w zakresie organizowania fixingu stawek referencyjnych. Działalność ta została rozpoczęta 30 czerwca 2017 roku, co wiązało się z zatrudnieniem specjalistów w tym zakresie. Wzrost kosztów osobowych w IRGiT wynika z wzrostu kosztów wynagrodzeń brutto o 0,2 mln zł oraz nagród rocznych o 0,1 mln zł. Wzrost wynagrodzeń w IRGiT związany jest ze zwiększeniem zatrudnienia. W pozostałych spółkach zmiany

kosztów wynikają z absencji pracowników na zwolnieniach długoterminowych w poprzednim roku, co w bieżącym okresie oznacza efekt niższej bazy okresu porównywalnego.

Zatrudnienie w Grupie GPW na dzień 30 września 2018 r. wyniosło 340 etatów.

Tabela 19: Informacja o zatrudnieniu w Grupie GPW

Liczba etatów	Stan na dzień		
	30 września 2018	31 grudnia 2017	30 września 2017
GPW	196	189	183
Spółki zależne	144	139	139
Razem	340	328	322

Zródło: Spółka

Czynsze i inne opłaty eksploatacyjne

Czynsze i opłaty eksploatacyjne w pierwszych 9 miesiącach 2018 r. wyniosły 6,8 mln zł, w porównaniu do 7,4 mln zł w okresie 9 miesięcy 2017 r. Spadek kosztów wynika z zakończenia przeprowadzki wszystkich Spółek GK GPW do jednej siedziby, co miało na celu optymalizację kosztów związanych z czynszami wynajmowanych powierzchni biurowych w ramach GK GPW. Spółki zależne GPW w ramach integracji zajmują powierzchnię należącą do GPW. Proces integracji fizycznej Grupy Kapitałowej GPW został zakończony w I kwartale 2018 r.

Opłaty i podatki

W pierwszych 9 miesiącach 2018 r. opłaty i podatki wyniosły 13,3 mln zł, wobec 6,3 mln zł poniesionych w 9 miesiącach ubiegłego roku. Główną część ww. kosztów stanowi opłata wnoszona na rzecz KNF z tytułu sprawowania nadzoru (12,5 mln zł w bieżącym okresie). W wyniku zmiany zasad finansowania kosztów nadzoru nad rynkiem i zmiany kręgu podmiotów biorących udział w tym finansowaniu od początku 2016 roku, cała szacowana wysokość opłaty rocznej dla KNF ujmowana jest na początku roku. Należy wziąć pod uwagę fakt, że opłata ta co roku może kształtować się na innym poziomie, co uzależnione jest od wielu czynników. Dokładną i ostateczną na dany rok wysokość opłaty można wyliczyć dopiero po podaniu do publicznej wiadomości przez Przewodniczącą Komisji Nadzoru Finansowego, w drodze komunikatu ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego wysokości stawek i wskaźników koniecznych do wyliczenia opłaty, które to podawane są do dnia 31 sierpnia danego roku kalendarzowego. Wyliczoną wysokość opłaty należy uiścić w terminie do dnia 30 września danego roku kalendarzowego.

W 2018 roku wyliczona ostatecznie opłata na rzecz KNF wyniosła 12,5 mln zł dla całej Grupy GK GPW i była wyższa od opłaty naliczonej w ubiegłym roku o 7,0 mln zł, tj. o 124,8%.

Usługi obce

Koszty usług obcych w pierwszych 9 miesiącach 2018 r. wyniosły 32,6 mln zł, w porównaniu do 32,8 mln zł w okresie pierwszych 9 miesięcy w 2017 roku, co oznacza spadek kosztów o 0,8%, tj. 0,3 mln zł.

Tabela 20: Skonsolidowane koszty usług obcych Grupy i ich struktura w okresie 9 miesięcy kończących się 30 września 2017 i 2018.

w tys. zł, %	Okres 9 miesięcy zakończony				Zmiana (9M 2018 vs 9M 2017)	Dynamika (%) (9M 2018 vs 9M 2017)
	30 września 2018	%	30 września 2017	%		
Koszty IT:	17 316	53%	18 442	56%	(1 126)	-6,1%
<i>Utrzymanie infrastruktury IT</i>	12 092	37%	11 556	35%	536	4,6%
<i>Usługi na rzecz utrzymania rynku TBSP</i>	1 095	3%	809	2%	286	35,4%
<i>Łącza transmisji danych</i>	3 875	12%	3 935	12%	(60)	-1,5%
<i>Modyfikacja oprogramowania</i>	253	1%	2 142	7%	(1 889)	-88,2%
Utrzymanie budynku i urządzeń biurowych:	2 284	7%	2 376	7%	(93)	-3,9%
<i>Remonty, konserwacja, serwis instalacji</i>	559	2%	637	2%	(78)	-12,3%
<i>Ochrona</i>	1 036	3%	1 042	3%	(6)	-0,6%
<i>Sprzątanie</i>	392	1%	408	1%	(16)	-4,0%
<i>Telefonia stacjonarna i komórkowa</i>	297	1%	289	1%	8	2,9%
Usługi dotyczące rynku międzynarodowego (energii)	1 681	5%	1 439	4%	242	16,8%
Leasing, najem i eksploatacja samochodów	506	2%	469	1%	37	7,9%
Usługi transportowe	83	0%	91	0%	(8)	-8,8%
Promocja, edukacja i rozwój rynku	3 938	12%	3 607	11%	330	9,2%
Wspieranie płynności rynku	605	2%	408	1%	197	48,3%
Doradztwo (w tym: usługi audytorskie, obsługa prawna, doradztwo biznesowe)	4 672	14%	3 884	12%	788	20,3%
Serwisy informacyjne	209	1%	760	2%	(550)	-72,5%
Szkolenia	415	1%	245	1%	170	69,4%
Oplaty pocztowe	54	0%	71	0%	(17)	-23,9%
Oplaty bankowe	98	0%	98	0%	-	0,0%
Tłumaczenia	287	1%	254	1%	33	13,0%
Pozostałe	432	1%	702	2%	(271)	-38,6%
Razem	32 579	100%	32 847	100%	(268)	-0,8%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

Spadek kosztów usług obcych w bieżącym okresie w stosunku do okresu porównywalnego 2017 roku jest wypadkową zmian następujących kosztów:

1/ utrzymania infrastruktury IT – wzrost o 0,5 mln zł, co wynika ze wzrostu kosztów związanych z usługami serwisowymi dla sprzętu IT oraz oprogramowania. O wzroście kosztów utrzymania infrastruktury IT Grupy zdecydował wzrost tych kosztów w spółce TGE o 1,0 mln zł, tj. o 33,8%, co jest konsekwencją oddania do użytkowania dwóch nowych systemów X-Stream i Sapri w 2017 roku. Koszty licencji i supportu tych systemów w 2017 roku były ponoszone w niewielkim stopniu ze względu na wdrożenie X-Stream w maju 2017 roku, natomiast systemu Sapri w listopadzie 2017 roku. W 2018 roku koszty utrzymania tych systemów ponoszone są od początku roku.

2/ utrzymania rynku TBSP – wzrost o 0,3 mln zł był podyktowany zmianą wysokości opłat w 2018 roku za utrzymanie systemu transakcyjnego TradeImpact.

3/ usług dotyczących rynku międzynarodowego energii – wzrost o 0,2 mln zł jest konsekwencją udziału TGE w projektach europejskich, których celem jest ujednoczenie rynku oraz wspieranie efektywnej konkurencji w obszarze wytwarzania, obrotu i dostaw energii elektrycznej w UE.

4/ wspieranie płynności rynku – wzrost o 0,2 mln zł, który dotyczy animowania rynku. Z początkiem 2018 roku GPW dostosowała wszystkie umowy z animatorami rynku do wymogów MIFID2, rezygnując tym samym z umów bilateralnych z animatorami i wprowadzając programy dostępne dla wszystkich animatorów. Dodatkowo, rozszerzono program SuperAnimator TOP7 na wszystkie spółki z WIG20 – w ramach którego za zajęcie jednego z 3 pierwszych miejsc pod względem wartości obrotów za dany miesiąc, dany animator jest upoważniony do określonych zniżek.

5/ doradztwa – wzrost o 0,8 mln zł, co w głównej mierze wynika z wystąpienia kosztów oraz wsparcia przy aktualizacji strategii i weryfikacji wyceny spółki stowarzyszonej AQUIS.

6/ modyfikacja oprogramowania - spadek kosztów związanych z modyfikacją oprogramowania o 1,9 mln zł, co związane było z realizacją w 2017 r. zmian w systemach GPW wynikających z wdrożenia regulacji MIFID2.

Inne koszty operacyjne

Inne koszty operacyjne w pierwszych 9 miesiącach 2018 r. wyniosły 4,4 mln zł w porównaniu do 3,8 mln zł w analogicznym okresie roku ubiegłego, co oznacza wzrost o 0,6 mln zł tj. 14,8%. Na kwotę kosztów w bieżącym okresie składały się w głównej mierze koszty zużycia materiałów i energii w wysokości 2,3 mln zł, składki członkowskie na organizacje branżowe 0,5 mln zł, ubezpieczenia 0,2 mln zł oraz podróże służbowe 0,9 mln zł i wyjazdy na konferencje 0,2 mln zł. Największy wzrost kosztów w 9 miesiącach 2018 roku w porównaniu do porównywalnego okresu 2017 roku nastąpił na pozycji podróże służbowe (wzrost o 67,7%, tj. 0,4 mln zł). Zwiększenie kosztów podróży służbowych jest efektem położenia większego nacisku na rozwój relacji z kontrahentami, z inwestorami, a także poszukiwania przez GPW nowych możliwości rozwoju.

POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY

Pozostałe przychody Grupy w pierwszych 9 miesiącach 2018 r. wyniosły 1,5 mln zł, w porównaniu do 2,9 mln zł uzyskanych w okresie porównywalnym 2017 roku. Na pozostałe przychody składają się otrzymane odszkodowania, zysk ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych (0,2 mln zł), usługi medyczne refakturowane pracownikom (0,3 mln zł), roczna korekta naliczonego VAT, która wyniosła 0,4 mln zł oraz przychody pozostałe w kwocie 0,6 mln zł, na które w największym stopniu złożyły się przychody w TGE od PSE z rozliczenia projektu PCR („PCR”, Price Coupling of Regions) w kwocie 0,4 mln zł.

Pozostałe koszty Grupy w okresie pierwszych 9 miesięcy 2018 r. wyniosły 3,0 mln zł, w stosunku do 2,9 mln zł w okresie porównywalnym 2017 r., co oznacza spadek o 0,1 mln zł. Na pozostałe koszty składają się przekazane darowizny, strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, odpisy aktualizujące należności oraz rezerwy na odszkodowania. W bieżącym okresie koszty z tytułu przekazanych darowizn wyniosły 0,6 mln zł w stosunku 0,6 mln zł przekazanych w trzech kwartałach 2017 roku. Na kwotę przekazanych darowizn złożyły się przekazane przez GPW 396 tys. zł dla Fundacji GPW, 10,3 tys. zł dla Fundacji Uniwersytetu Warszawskiego oraz 1 tys. zł dla Caritas, ponadto TGE wsparła Dom Samotnej Matki darowizną w wysokości 4 tys. zł.

Na dzień 30 września 2018 r. kierownictwo Grupy dokonało weryfikacji prawidłowości ujęcia darowizn przekazywanych na rzecz PFN w sprawozdaniach finansowych Grupy za lata 2016-2018 w świetle zapisów MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe. W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, iż wpłaty na rzecz PFN mają charakter darowizny oraz zobowiązanie do wniesienia całości wpłat na rzecz PFN przewidzianych dla GPW w akcie założycielskim fundacji, powstało w momencie przystąpienia GPW do fundacji i podpisania aktu założycielskiego.

W związku z powyższym podjęto decyzję odnośnie retrospektywnej zmiany księgowego ujęcia wpłat na rzecz PFN polegającej na zdyskontowaniu wartości przyszłych wpłat, do których była zobowiązana GPW na dzień 31.12.2016 r. i ich jednorazowym ujęciu w „Pozostałych kosztach” w sprawozdaniu z całkowitych dochodów Grupy za rok kończący się 31 grudnia 2016 r. oraz drugostronnie w „Pozostałych zobowiązaniach” w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy na dzień 31 grudnia 2016 r. (12,0 mln zł w części długoterminowej, 2,6 mln zł w części krótkoterminowej). Wartość zobowiązania na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosła 12,0 mln zł (w tym część długoterminowa 10,8 mln zł i część krótkoterminowa 1,2 mln zł). Odpowiednio, Spółka skorygowała ujęte poprzednio w sprawozdaniach z całkowitych dochodów Grupy za lata 2016 i 2017 koszty opłat na rzecz PFN. W konsekwencji korekty, kapitał własny Grupy na dzień 31 grudnia 2016 r. uległ zmniejszeniu o kwotę 14,7 mln zł a na dzień 31 grudnia 2017 o kwotę 12,0 mln zł (zostało to odpowiednio przedstawione w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym). Ponadto, zysk netto za rok kończący się 31 grudnia 2016 r. uległ zmniejszeniu o kwotę 14,7 mln zł a zysk netto za rok kończący się 31 grudnia 2017 r. uległ zwiększeniu o kwotę 2,6 mln zł. Odpowiednio, zysk netto za okres 9 miesięcy kończący się 30 września 2017 r. uległ zwiększeniu o kwotę 2,7 mln zł, zysk netto za okres 3 miesięcy kończący się 30 września 2017 r. uległ zmniejszeniu o kwotę 87 tys. zł. Ponadto zysk netto za okres 9 miesięcy kończący się 30 września 2018 r. uległ zwiększeniu o kwotę 1,3 mln zł w porównaniu do zysku netto jaki zostałby osiągnięty w przypadku zastosowania poprzedniego ujęcia księgowego.

Od 1 stycznia 2018 roku w związku z dostosowaniem do MSSF 9 Grupa wyodrębniła w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów pozycję „strata z tytułu utraty wartości należności”, bez korygowania danych porównawczych (Zarząd GK GPW podjął decyzję o skorzystaniu ze zwolnienia przewidzianego w pkt. 7.2.15 MSSF 9). Odpis z tytułu utraty wartości należności obliczany jest na podstawie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie trwania należności, szczegółowy opis sposobu wyceny oczekiwanych strat kredytowych został opisany w części finansowej jednostkowego sprawozdania za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2018 roku. W analizowanym okresie odpis z tytułu oczekiwanych strat kredytowych obciążył wynik Grupy kwotą 1,5 mln zł. W porównywalnym okresie ubiegłego roku odpis na należności wyniósł 0,6 mln zł.

PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

Przychody finansowe Grupy w pierwszych 9 miesiącach 2018 r. wyniosły 51,8 mln zł i były wyższe o 47,6 mln zł od przychodów finansowych wygenerowanych w pierwszych 9 miesiącach 2017 roku (4,3 mln zł). Wysokość przychodów finansowych w bieżącym okresie wynika ze sprzedaży przez GPW udziałów w spółce stowarzyszonej Aquis.

W dniu 8 czerwca 2018 r. w związku z realizacją procesu IPO nastąpił przydział akcji spółki stowarzyszonej Aquis Exchange Limited, w której GPW posiadała 20,31% udziału w głosach i prawach majątkowych. Tym samym GPW w dniu 14 czerwca 2018 r. sprzedała akcje spółki Aquis po cenie 2,69 GBP za akcję, wobec czego wartość sprzedaży udziałów GPW w Aquis wyniosła 12 396 327 GBP brutto. Sprzedaż udziałów w księgach GPW została ujęta po kursie GBP/PLN 4,8582. W wynikach skonsolidowanych w pozycji przychody finansowe saldo na transakcji tej wyniosło 45,4 mln zł.

Ponadto na przychody z działalności finansowej składają się głównie odsetki z tytułu lokat bankowych oraz nadwyżka dodatnich różnic kursowych. W bieżącym okresie odsetki z tytułu lokat bankowych i rachunków bieżących wyniosły 4,4 mln zł i były wyższe o 0,3 mln zł w stosunku do przychodów uzyskanych w okresie porównywalnym ubiegłego roku. Grupa Kapitałowa osiągnęła również przychód z tytułu posiadanych obligacji korporacyjnych w kwocie 0,3 mln zł.

Łączne **koszty finansowe** Grupy za 9 miesięcy 2018 r. wyniosły 6,5 mln zł w porównaniu do 8,7 mln zł w porównywalnym okresie 2017 roku, co oznacza spadek o 2,2 mln zł.

Spadek kosztów finansowych w stosunku do okresu porównywalnego ubiegłego roku jest rezultatem ujęcia w kosztach 2017 roku odsetek od zaległego podatku VAT w TGE za lata 2011 – 2016, których wysokość wynosiła 0,7 mln zł.

Najwyższą pozycją w kosztach finansowych w raportowanym okresie 2018 roku są koszty odsetkowe obsługi zadłużenia z tytułu emisji obligacji serii C, D i E (wraz z kosztami emisji obligacji rozliczanymi w czasie) przez GPW, które wyniosły 5,8 mln zł w porównaniu do 5,7 mln zł w analogicznym okresie 2017 r.

Obligacje serii C są oprocentowane według stałej stopy procentowej w wysokości 3,19% w skali roku. Obligacje serii D i E oprocentowane są według zmiennej stopy procentowej określonej jako suma stawki referencyjnej WIBOR 6M oraz marży. Marża dla obligacji serii D i E została ustalona na poziomie 0,95%. Odsetki od obligacji są wypłacane w okresach półrocznych. Dzień wykupu obligacji serii D i E będzie przypadał 31 stycznia 2022 r.

Oprocentowanie obligacji serii D i E w II półroczu 2018 roku wynosi 2,73%.

W 2017 roku wystąpiły koszty odsetek od kredytu bankowego w TGE, który został zaciągnięty na spłatę zobowiązań podatkowych. Odsetki te w okresie styczeń-wrzesień 2017 roku wyniosły 0,9 mln zł. W bieżącym okresie koszty takie nie wystąpiły.

UDZIAŁ W ZYSKACH JEDNOSTEK STOWARZYSZONYCH

Udział Grupy w zyskach jednostek stowarzyszonych w pierwszych 9 miesiącach 2018 r. wyniósł 8,6 mln zł w porównaniu do zysku w wysokości 8,1 mln zł zanotowanego w okresie porównywalnym 2017 r. Na wyższe wyniki wpłynęła przede wszystkim sprzedaż udziałów w spółce stowarzyszonej Aquis.

W 9 miesiącach 2018 roku udział Grupy w zysku **Grupy KDPW** wyniósł 9,1 mln zł, w porównaniu do 9,8 mln zł za 9 miesięcy 2017 r.

Udział w zysku netto **Centrum Giełdowego** za okres 9 miesięcy 2018 r. wyniósł 0,4 mln zł, w porównaniu do 0,7 mln zł w okresie porównywalnym 2017 r.

Spółka **Aquis Exchange Limited** nabyła status jednostki stowarzyszonej w momencie zakupu przez GPW drugiej transzy udziałów w lutym 2014 r. Na 31 grudnia 2017 roku udział GPW w liczbie akcji wynosił 22,99%, natomiast udział w prawach majątkowych i w prawach głosu stanowił 20,31%. W raportowanym okresie 2018 roku Aquis Exchange Ltd wniósł do wyników Grupy jako udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych stratę w wysokości 0,9 mln zł (jest to strata za I kwartał 2018 r.), w porównaniu do wniesionej straty w wysokości 2,4 mln zł za 9 miesięcy 2017 roku. W II kwartale br. GPW zbyła udziały w spółce Aquis, a zysk ze zbycia udziałów został ujęty w przychodach finansowych.

Tabela 21: Zyski/straty jednostek stowarzyszonych

w tys. zł	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2018 vs 9M 2017)	Dynamika (%) (9M 2018 vs 9M 2017)
	30 września 2018	30 września 2017		
Grupa KDPW S.A.	27 349	29 302	(1 953)	-6,7%
Centrum Giełdowe S.A.	1 766	3 005	(1 240)	-41,2%
Aquis Exchange Ltd	(4 548)	(11 635)	7 087	-60,9%
Razem	24 567	20 673	3 894	18,8%

Źródło: Spółka

Tabela 22: Udział GPW w wyniku jednostek stowarzyszonych

w tys. zł	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2018 vs 9M 2017)	Dynamika (%) (9M 2018 vs 9M 2017)
	30 września 2018	30 września 2017		
Grupa KDPW S.A.	9 116	9 768	(651)	-6,7%
Centrum Giełdowe S.A.	438	745	(307)	-41,2%
Aquis Exchange Ltd	(924)	(2 363)	1 439	-60,9%
Razem	8 630	8 149	481	5,9%

Źródło: Spółka

PODATEK DOCHODOWY

Podatek dochodowy Grupy za 9 miesięcy 2018 r. wyniósł 32,8 mln zł, w stosunku do 26,5 mln zł w porównywalnym okresie 2017 r. **Efektywna stawka** podatkowa w analizowanych okresach wyniosła odpowiednio: 18,3% i 18,2% wobec 19-procentowej stawki podatku dochodowego w Polsce.

Podatek dochodowy **zapłacony** przez Grupę w pierwszych 9 miesiącach 2018 r. wyniósł 35,5 mln zł w stosunku do 40,2 mln zł zapłaconych w porównywalnym okresie 2017 roku. Zapłacona niższa kwota podatku wynika z rozliczenia w pierwszym kwartale 2017 roku podatku dochodowego za 2016 rok wnoszonego w ciągu roku na zasadach zaliczek, co spowodowało podwyższenie kwoty podatku zapłaconego w 2017 roku.

28 września 2016 r. spółki: Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Towarowa Giełda Energii S.A., BondSpot S.A. oraz GPW Centrum Usług S.A. zawarły, w formie aktu notarialnego, umowę o utworzeniu Podatkowej Grupy Kapitałowej GPW S.A. („PGK GPW”, „PGK”) na okres 3 lat, tzn. od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2019 r.

Spółki tworzące PGK na mocy przepisów Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych tracą odrębność podmiotową dla celów rozliczeń CIT i otrzymują status jednego podatnika. Dochód takiego podatnika ustalany jest poprzez wykazanie nadwyżki sum dochodów spółek wchodzących w skład PGK nad sumą poniesionych strat.

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., jako Spółka Reprezentująca Podatkową Grupę Kapitałową, jest podmiotem odpowiedzialnym za kalkulację i wpłacanie kwartalnych zaliczek na podatek dochodowy od osób prawnych Podatkowej Grupy Kapitałowej zgodnie z przepisami Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Pomimo zaprzestania odrębnego rozliczania podatku dochodowego przez spółki wchodzące w skład PGK, są one w dalszym ciągu zobligowane do samodzielnego rozliczania np. podatku od towarów i usług, czy też podatków lokalnych.

V. Czynniki i zdarzenia nietypowe

Organizacja fixingu stawek referencyjnych WIBID i WIBOR przez GPW

Od 30 czerwca 2017 roku Grupa GPW poprzez spółkę zależną GPW Benchmark poszerzyła zakres świadczonych usług poprzez przejęcie od ACI Polska Stowarzyszenia Rynków Finansowych funkcji organizatora oraz agenta kalkulacyjnego fixingu stawek referencyjnych WIBID oraz WIBOR. W lutym 2018 roku wdrożona została nowa dokumentacja stawek referencyjnych zgodna z wymogami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszu inwestycyjnego.

Decyzja GPW o przejęciu przez GPW Benchmark funkcji organizatora fixingu stawek referencyjnych nastąpiła w związku z ofertą, którą Giełda otrzymała od Stowarzyszenia ACI Polska. W związku z wejściem w życie ww. Rozporządzenia, Stowarzyszenie ACI Polska uznało, iż nie będzie w stanie spełnić jego wymogów, tym samym zwróciło się do GPW z ofertą przekazania organizacji fixingu stawek WIBID i WIBOR.

Z dniem 1 maja 2018 roku, GPW Benchmark S.A. wprowadziła Umowę o Stosowanie Stawek Referencyjnych WIBID i WIBOR. Zgodnie z Regulaminem Stawek Referencyjnych, ich stosowanie w instrumentach i umowach finansowych zgodnie z ww. Rozporządzeniem, może być dokonywane wyłącznie na podstawie niniejszej Umowy.

Proces przejęcia procesu opracowywania stawek referencyjnych WIBID i WIBOR ma charakter etapowy, na który składają się: rozpoczęcie organizacji fixingu, co nastąpiło 30 czerwca 2017 r., dostosowania dokumentacji, zakończone wdrożeniem wzoru umowy 1 maja 2018 roku, weryfikacja metodyki ustalania stawek referencyjnych oraz uzyskanie zezwolenia na pełnienie funkcji administratora.

Decyzja Giełdy o przejęciu organizacji fixingu stawek WIBID i WIBOR jest ważnym wydarzeniem w odniesieniu do prowadzonej dotychczas działalności. Grupa, która dotychczas skupiała się na obrocie instrumentami rynku kapitałowego i towarowego, rozszerza swoją działalność o usługi z zakresu rynku finansowego.

Proces przejęcia organizacji fixingu stawek referencyjnych realizowany jest przez GPW Benchmark we współpracy z bankami - uczestnikami fixingu. Ma to szczególne znaczenie z punktu widzenia roli, jaką banki pełnią w tym procesie oraz zakresu wykorzystania stawek referencyjnych w działalności prowadzonej przez banki.

Sprzedaż spółki stowarzyszonej

W dniu 19 lutego 2018 roku Zarząd Spółki GPW podjął decyzję o rozpoczęciu procesu negocjacji dotyczących warunków brzegowych dla ewentualnej transakcji sprzedaży udziałów w spółce stowarzyszonej Aquis Exchange („Aquis”), której udziały GPW objęła na mocy umowy podpisanej w dniu 19 sierpnia 2013, które dawały warszawskiej giełdzie 30 proc. udziału w brytyjskiej spółce. Wartość transakcji wyniosła wówczas 5 mln funtów brytyjskich. W 2016 roku spółka stowarzyszona przeprowadziła kilka emisji akcji, w których GPW nie brało udziału. Na 31 grudnia 2017 roku GPW posiadała 20,31% udziału w głosach i prawach majątkowych i stan ten nie uległ zmianie do momentu sprzedaży.

W dniu 23 marca 2018 roku Zarząd Spółki GPW przyjął wartości brzegowe dla ewentualnej transakcji, zakładając że wartość udziałów w Aquis będzie nie niższa niż 11 475 000 GBP. Jednakże ostateczna wartość transakcji uzależniona była od warunków rynkowych oraz przeprowadzenia przez Aquis oferty publicznej.

W dniu 23 marca 2018 r. Rada Nadzorcza GPW podjęła uchwałę wyrażającą zgodę na zbycie akcji w spółce stowarzyszonej Aquis Exchange. Natomiast w dniu 23 kwietnia 2018 roku Nadzwyczajne

Walne Zgromadzenie GPW wyraziło zgodę na zbycie 384 025 sztuk akcji spółki stowarzyszonej Aquis.

W dniu 8 czerwca 2018 r. w związku z realizacją procesu IPO nastąpił przydział akcji spółki stowarzyszonej Aquis Exchange Limited. W ramach przygotowywania procesu IPO Aquis dokonał podziału akcji w celu obniżenia wartości nominalnej 1 akcji tak aby dostosować ofertę IPO do standardów dotyczących obrotu akcjami spółek publicznych, tym samym liczba akcji posiadanych przez GPW wzrosła z 384 025 szt. do 4 608 300 szt. W dniu 14 czerwca 2018 r. GPW sprzedała akcje spółki Aquis po cenie 2,69 GBP za akcję, tj. łącznie wartość sprzedaży udziałów GPW w Aquis wyniosła 12 396 327 GBP brutto. Zysk z przeprowadzonej transakcji sprzedaży udziałów w spółce stowarzyszonej Aquis wyniósł 45 395 tys. zł na dzień 30 czerwca 2018 roku został ujęty w przychodach finansowych.

VI. Struktura aktywów i pasywów Grupy

Suma bilansowa Grupy wyniosła 1 193,4 mln zł na koniec 30 września 2018 r. co oznacza wyższy poziom w stosunku do wartości sumy bilansowej na koniec września 2017 r. (1 108,3 mln zł).

AKTYWA

Aktywa trwałe Grupy na 30 września 2018 r. osiągnęły poziom 575,1 mln zł w porównaniu do 596,4 mln zł na 31 grudnia 2017 r. oraz 594,8 mln zł na 30 września 2017 r. Tym samym, stanowiły one odpowiednio 48%, 52% oraz 54% aktywów ogółem na koniec badanych okresów. Przyczyną spadku udziału aktywów trwałych w aktywach ogółem jest sprzedaż w czerwcu br. udziałów w spółce stowarzyszonej AQUIS, której to aktywa na koniec I kwartału 2018 roku zostały reklasyfikowane z pozycji inwestycje w jednostkach stowarzyszonych do pozycji aktywów przeznaczonych do sprzedaży. Wówczas zmiana była podyktowana rozpoczęciem w lutym bieżącego roku procesem sprzedaży udziałów w brytyjskiej giełdzie. Do 30 września 2018 roku aktywa z tytułu udziałów w Aquis zostały sprzedane.

Aktywa obrotowe Grupy na koniec 30 września 2018 r. wyniosły 618,3 mln zł, w porównaniu do 550,7 mln zł na koniec 2017 r. oraz 513,5 mln zł na koniec września 2017 r. Tym samym stanowiły one odpowiednio: 52%, 48% oraz 46% aktywów ogółem.

Na 30 września 2018 roku poziom aktywów obrotowych wzrósł w stosunku do wartości z końca roku o 12,3%. Wzrost poziomu aktywów na koniec września br. był konsekwencją sprzedaży z zyskiem udziałów w spółce stowarzyszonej Aquis oraz zwiększenia środków pieniężnych wypracowanych na działalności operacyjnej.

Na koniec III kwartału 2018 r. należności handlowe wzrosły w stosunku do stanu z końca roku 2017 roku, a także w stosunku do stanu z 30 września 2017 roku. Wzrost należności w GK GPW wpływ miało rozpoznanie należności z tytułu VAT w kwocie 29,4 mln zł w Spółce IRGIT. Wysoka należność z tytułu rozrachunków z Urzędem Skarbowym jest konsekwencją przewagi transakcji zakupu przez podmioty zagraniczne nad transakcjami sprzedaży z Unią Europejską. Taki stan powoduje nadwyżkę podatku VAT naliczonego nad należnym do zwrotu. Izba nie ma realnego wpływu na to, czy wykazuje podatek VAT do zapłaty, czy też do zwrotu, ponieważ fakt ten zależy jedynie od rodzaju rozliczanych transakcji dokonywanych na TGE.

Na koniec września 2018 GK GPW rozpoznała kwotę 101,0 mln zł w pozycji aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu, na co składają się zakupione przez GPW instrumenty finansowe. W dniach 22 czerwca 2018 oraz 17 lipca 2018 roku Spółka zakupiła obligacje korporacyjne o łącznej kwocie nominalnej 63 mln zł. Na dzień 30 września 2018 roku w konsekwencji zakupu obligacji Grupa rozpoznała kwotę 62,3 mln zł, co stanowi dyskontowaną wartość posiadanych papierów dłużnych, będącą jednocześnie ceną zakupu tych instrumentów. Planowana data wykupu to odpowiednio 21 grudnia 2018 oraz 18 stycznia 2019. Ponadto w dniu 29 marca 2018 roku GPW nabyła 38 tys. sztuk certyfikatów depozytowych po cenie emisyjnej 1 tys. zł za sztukę, cena nabycia wyniosła 38,0 mln zł, z okresem odsetkowym trwającym od dnia zakupu do 1 października 2018 roku. Data końca okresu odsetkowego jest również datą płatności odsetek, których wysokość zależy od stawki WIBOR z dnia 27 marca 2018 r. oraz wynegocjowanego oprocentowania. Powyższe transakcje są efektem poszukiwania przez GPW możliwości pozyskania wyższych przychodów finansowych niż możliwe do uzyskania z lokat bankowych. Spółka inwestuje w papiery emitowane przez banki o nadanym ratingu na poziomie inwestycyjnym, zmniejszając tym samym ryzyko niewypłacalności emitenta.

Spadek środków pieniężnych i ekwiwalentów w stosunku do końca 2017 roku jest konsekwencją zakupu wyżej opisanych dłużnych papierów wartościowych i certyfikatów depozytowych.

Od pierwszego stycznia br. ma zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, który zmienia dotychczasową klasyfikację aktywów finansowych. W związku z nowym standardem aktywa finansowe w postaci udziałów mniejszościowych w spółkach Sibex i Innex prezentowane są jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. GK GPW na koniec

września 2018 roku rozpoznała kwotę 200 tys. zł będącą zaktualizowaną wartością udziałów w spółce SIBEX.

Tabela 23: Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy na koniec wybranych okresów (aktywa)

w tys. zł	Stan na dzień					
	30 września 2018	%	31 grudnia 2017	%	30 września 2017	%
Aktywa trwałe	575 125	48%	596 354	52%	594 774	54%
Rzeczowe aktywa trwałe	106 156	9%	110 784	10%	112 036	10%
Wartości niematerialne	258 713	22%	267 991	23%	268 916	24%
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	203 273	17%	207 389	18%	205 221	19%
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	863	0%	3 803	0%	1 796	0%
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	0%	271	0%	280	0%
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	200	0%	-	0%	-	0%
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe	5 920	0%	6 116	1%	6 525	1%
Aktywa obrotowe	618 283	52%	550 699	48%	513 493	46%
Zapasy	64	0%	56	0%	54	0%
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	71	0%	71	0%	95	0%
Należności handlowe oraz pozostałe należności	78 747	7%	64 096	6%	63 768	6%
Aktywa z tytułu świadczonych usług	2 122	0%	-	0%	-	0%
Inne aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	101 000	8%	-	0%	-	0%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	436 279	37%	486 476	42%	449 576	41%
Aktywa razem	1 193 408	100%	1 147 053	100%	1 108 267	100%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

PASYWA

Kapitał własny Grupy na koniec września 2018 r. osiągnął poziom 853,4 mln zł w porównaniu z 799,5 mln zł na koniec 2017 r. oraz 759,7 mln zł na koniec III kwartału 2017 r. Stanowił on tym samym odpowiednio 72%, 70% oraz 69% pasywów ogółem Grupy.

Zobowiązania długoterminowe Grupy wyniosły 268,3 mln zł na koniec III kwartału 2018 r., 270,8 mln zł na koniec IV kwartału 2017 r. oraz 271,2 mln zł na koniec III kwartału 2017 r., stanowiąc tym samym odpowiednio: 22%, 24% oraz 24% pasywów ogółem Grupy. Zobowiązania długoterminowe Grupy stanowią głównie zobowiązania GPW z tytułu emisji obligacji. Spadek zobowiązań długoterminowych w stosunku do końca 2017 r. wynika ze zmniejszenia rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Na pozostałe zobowiązania długoterminowe na dzień 30 września 2018 r. składają się głównie zobowiązania spółki dominującej wobec Polskiej Fundacji Narodowej w kwocie 9,5 mln zł, odpowiednio dane przekształcone za lata poprzednie wynoszą: na 31 grudnia 2017 r. w kwocie 10,8 zł oraz na dzień 30 września 2017 r. w kwocie 10,8 zł.

Zobowiązania krótkoterminowe Grupy wyniosły na koniec września 2018 roku 71,8 mln zł, w porównaniu do 76,8 mln zł na koniec 2017 r. oraz 77,4 mln zł na koniec września 2017 r., stanowiąc tym samym odpowiednio 6%, 7% oraz 7% pasywów ogółem Grupy.

Na koniec raportowanego okresu 2018 r. zobowiązania krótkoterminowe spadły w stosunku do stanu z końca 2017 roku, co wynika przede wszystkim z wyższej bazy okresu porównywalnego z uwagi na to, że na koniec ubiegłego roku ujęto m.in. zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Ponadto na 30 września 2018 roku (w związku z wdrożeniem w życie MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r.) w zobowiązaniach krótkoterminowych wystąpiły zobowiązania z tytułu świadczonych usług w kwocie 12,5 mln zł czyli rozliczane w czasie przychody przyszłych okresów. Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu świadczonych usług z rynku finansowego i towarowego dotyczą opłat

rocznych i kwartalnych od uczestników rynków. Na 31 grudnia 2017 r. były one prezentowane jako „Rozliczenia międzyokresowe”. Więcej informacji o przejściu na MSSF 15 znajduje się w nocie 19 sprawozdania finansowego.

Tabela 24: Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy na koniec wybranych okresów (pasywa)

w tys. zł	Stan na dzień					
	30 września 2018	%	31 grudnia 2017	%	30 września 2017	%
Kapitał własny	853 355	72%	799 467	70%	759 686	69%
Kapitał podstawowy	63 865	5%	63 865	6%	63 865	6%
Pozostałe kapitały	1 126	0%	1 347	0%	1 128	0%
Zyski zatrzymane	787 776	66%	733 682	64%	694 132	63%
Udziały niekontrolujące	588	0%	573	0%	561	0%
Zobowiązania długoterminowe	268 290	22%	270 781	24%	271 200	24%
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	243 864	20%	243 573	21%	243 475	22%
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 130	0%	1 454	0%	1 468	0%
Rozliczenia międzyokresowe	5 173	0%	5 592	0%	5 996	1%
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6 358	1%	7 108	1%	7 286	1%
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	11 765	1%	13 054	1%	12 975	1%
Zobowiązania krótkoterminowe	71 763	6%	76 805	7%	77 381	7%
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	2 099	0%	1 938	0%	2 100	0%
Zobowiązania handlowe	7 905	1%	21 303	2%	6 169	1%
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	11 684	1%	12 958	1%	10 515	1%
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	-	0%	31	0%	48	0%
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	1 066	0%	6 012	1%	4 587	0%
Zobowiązania z tytułu pożyczek i kredytów	-	0%	-	0%	20 021	2%
Zobowiązania z tytułu świadczonych usług	12 533	1%	-	0%	-	0%
Rozliczenia międzyokresowe *	559	0%	7 386	1%	15 641	1%
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	68	0%	210	0%	191	0%
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	35 849	3%	26 967	2%	18 109	2%
Kapitał własny i zobowiązania razem	1 193 408	100%	1 147 053	100%	1 108 267	100%

* Od 2018 roku rozliczenia międzyokresowe przychodów prezentowane są jako oddzielna pozycja - zobowiązania z tytułu świadczonych usług

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

PRZEPIŁYWY PIENIĘŻNE

W pierwszych 9 miesiącach 2018 r. Grupa uzyskała dodatnie przepływy pieniężne z **działalności operacyjnej** o wartości 94,6 mln zł, w porównaniu do dodatnich przepływów w wysokości 93,7 mln zł w okresie styczeń-wrzesień 2017 r. Na wyższy dodatni poziom przepływów z działalności operacyjnej w okresie od stycznia do września 2018 r. wpływ miały przede wszystkim wyższy dodatni wynik netto oraz niższy podatek dochodowy zapłacony.

Przepływy z **działalności inwestycyjnej** w pierwszych 9 miesiącach 2018 r. były ujemne i wzniosły 51,5 mln zł, w porównaniu do ujemnych przepływów w wysokości 13,1 mln zł za okres pierwszych 9 miesięcy ubiegłego roku. Ujemne przepływy są rezultatem nabycia obligacji i Certyfikatów Depozytowych w łącznej kwocie 100,3 mln zł, nabycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w sumarycznej kwocie 13,7 mln zł oraz zbycia aktywów w kwocie 57,5 mln zł (sprzedaż udziałów Aquis).

W okresie 9 miesięcy 2018 r. przepływy z **działalności finansowej** osiągnęły ujemną wartość wynoszącą 93,3 mln zł, w porównaniu do ujemnych przepływów w kwocie 77,6 mln zł w porównywalnym okresie 2017 r. O ujemnych przepływach z działalności finansowej w 2018 roku zdecydowała wypłata dywidendy w wysokości 92,3 mln zł oraz wypłata odsetek od obligacji w kwocie 5,3 mln zł.

Tabela 25: Skonsolidowane przepływy pieniężne

tys. zł	Przepływy za okres 9 miesięcy zakończony	
	30 września 2018	30 września 2017
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	94 584	93 664
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej	(51 484)	(13 077)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej	(93 297)	(77 614)
Zwiększenie (zmniejszenie) środków pieniężnych netto	(50 197)	2 973
<i>Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach</i>	-	(211)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	486 476	446 814
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	436 279	449 576

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

NAKŁADY INWESTYCYJNE

Nakłady inwestycyjne Grupy w okresie 9 miesięcy 2018 r. wyniosły łącznie 13,7 mln zł, z czego 7,7 mln zł stanowiły nakłady na środki trwałe a 6,0 mln zł nakłady na wartości niematerialne. Dla porównania w okresie 9 miesięcy 2017 r. nakłady inwestycyjne Grupy wyniosły łącznie 17,2 mln zł, z czego 6,9 mln zł stanowiły nakłady na środki trwałe, a 10,3 mln zł na wartości niematerialne.

Na dzień 30 września 2018 r. wartość zakontraktowanych nakładów inwestycyjnych dotyczących rzeczowych aktywów trwałych wynosiła 1 415 tys. zł i dotyczyła głównie rozbudowy sieci SAN i serwerowni, natomiast wartość zakontraktowanych nakładów inwestycyjnych dotyczących wartości niematerialnych wynosiła 1 292 tys. zł i dotyczyła głównie systemu nadzoru obrotu w GPW oraz systemu nadzoru rynku w TGE.

Natomiast na dzień 31 grudnia 2017 r. wartość zakontraktowanych nakładów inwestycyjnych dotyczących rzeczowych aktywów trwałych wyniosła 1 226 tys. zł i dotyczyła głównie zakupu przełączników CISCO w TGE, natomiast wartość zakontraktowanych nakładów inwestycyjnych dotyczących wartości niematerialnych wyniosła 1 979 tys. zł i dotyczyła głównie systemu nadzoru obrotu i zakupu licencji Microsoft dla GK GPW.

Na dzień 30 września 2017 r. wartość zakontraktowanych nakładów inwestycyjnych dotyczących rzeczowych aktywów trwałych wynosiła 133 tys. zł i dotyczyła głównie przebudowy pomieszczeń w GPW. Natomiast wartość zakontraktowanych nakładów inwestycyjnych dotyczących wartości niematerialnych wynosiła 1 275 tys. zł i dotyczyła głównie licencji Microsoft w GPW, oprogramowania do świadczenia usług na rynku energii elektrycznej w InfoEngine oraz wdrożenia systemu finansowo-księgowego AX 2012 z nowymi modułami „konsolidacja” i „budżetowanie” w GPW.

VII. Analiza wskaźnikowa

WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA ORAZ FINANSOWANIA SPÓŁKI

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym zadłużenie Grupy nie stanowiło zagrożenia dla jej działalności oraz zdolności do terminowego wywiązywania się z zobowiązań. Wartość wskaźnika długu netto do zysku EBITDA pozostała ujemna w porównywanych okresach, z uwagi na poziom środków płynnych GK GPW przewyższających poziom zobowiązań oprocentowanych (wartość długu netto mniejsza od zera). Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego zmniejszył się w porównaniu do stanu na koniec września 2017 r. w wyniku wzrostu wartości kapitału własnego w bieżącym okresie oraz zmniejszenia się stanu zadłużenia w Grupie.

WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI

Wskaźnik bieżącej płynności na koniec września 2018 r. wynosił 8,6. Jego wzrost w stosunku do okresu porównywalnego w 2017 roku jest wynikiem zmniejszenia zobowiązań krótkoterminowych, których główną wartość stanowiły zobowiązania z tytułu kredytu zaciągniętego w związku z koniecznością uregulowania zobowiązań podatkowych z tytułu VAT za lata 2011-2016 w TGE. Wskaźnik bieżącej płynności pozostaje na bezpiecznym poziomie.

Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek z tyt. emisji obligacji jest na nieco niższym poziomie w stosunku do końca września 2017 r. Grupa wygenerowała wyniki z działalności operacyjnej pozwalające wielokrotnie pokryć bieżące zobowiązania z tytułu emisji obligacji.

WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI

Wskaźniki rentowności operacyjnej uległy niewielkiemu obniżeniu w porównaniu do prezentowanego w poniższej tabeli okresu porównawczego, w wyniku spadku zysku operacyjnego. Natomiast wskaźniki rentowności na poziomie zysku netto są lepsze w stosunku do wartości tych wskaźników z okresu porównywalnego ubiegłego roku. Jest to efekt wyższego zysku netto głównie w wyniku sprzedaży akcji spółki Aquis.

Tabela 26: Podstawowe wskaźniki Grupy GPW

		Dane na dzień/ za okres 9 miesięcy zakończony	
		30 września 2018	30 września 2017
Wskaźniki zadłużenia oraz finansowania Grupy			
Dług netto / EBITDA (za 12 miesięcy)	1), 2)	(0,9)	(0,9)
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego	3)	28,8%	35,0%
Wskaźniki płynności			
Wskaźnik bieżącej płynności finansowej	4)	8,6	6,6
Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek z tyt. emisji obligacji	5)	27,3	30,2
Wskaźniki rentowności			
Rentowność EBITDA	6)	57,8%	62,7%
Rentowność operacyjna	7)	48,5%	54,8%
Rentowność netto	8)	56,7%	46,0%
Cost / income	9)	50,9%	45,0%
ROE	10)	23,0%	18,7%
ROA	11)	16,2%	12,4%

1) Dług netto = zobowiązania oprocentowane - środki płynne Grupy GPW (na dzień bilansowy)

2) EBITDA = zysk operacyjny Grupy GPW + amortyzacja (za okres 12 miesięcy; bez uwzględnienia udziału w zyskach/stratach jednostek stowarzyszonych)

3) Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego = zobowiązania oprocentowane / kapitał własny (na dzień bilansowy)

4) Wskaźnik bieżącej płynności finansowej = aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe (na dzień bilansowy)

5) Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek z tyt. emisji obligacji = EBITDA / koszty odsetek z tyt. emisji obligacji (odsetki wypłacone i naliczone za okres 9 miesięcy)

6) Rentowność EBITDA = EBITDA / przychody ze sprzedaży Grupy GPW (za okres 9 miesięcy)

7) Rentowność operacyjna = zysk operacyjny Grupy GPW / przychody ze sprzedaży Grupy GPW (za okres 9 miesięcy)

8) Rentowność netto = zysk netto Grupy GPW / przychody ze sprzedaży Grupy GPW (za okres 9 miesięcy)

9) Cost / income = koszty działalności operacyjnej Grupy GPW / przychody ze sprzedaży Grupy GPW (za okres 9 miesięcy)

10) ROE = zysk netto Grupy GPW (za okres ostatnich 12 miesięcy) / średnia wartość kapitału własnego na początek i na koniec okresu ostatnich 12 m-cy

11) ROA = zysk netto Grupy GPW (za okres ostatnich 12 miesięcy) / średnia wartość aktywów ogółem na początek i na koniec okresu ostatnich 12 m-cy

Źródło: Spółka

VIII. SEZONOWOŚĆ LUB CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI

Na ceny akcji i wartość obrotów znaczący wpływ mają tendencje krajowe, regionalne i globalne oddziałujące na rynki kapitałowe, co ma wpływ na liczbę i wielkość emisji nowych instrumentów finansowych oraz aktywność inwestorów na GPW. W związku z tym przychody Grupy mają charakter cykliczny.

OBROTY NA RYNKU TOWAROWYM

W zakresie prowadzenia obrotu świadectwami pochodzenia przez TGE występuje pewna sezonowość. Duży wpływ na wielkość obrotów na prowadzonym przez TGE rynku praw majątkowych oraz na aktywność uczestników Rejestru Świadectw Pochodzenia ma obowiązek nałożony na przedsiębiorstwa energetyczne sprzedające energię elektryczną do odbiorców końcowych, polegający na umarzaniu odpowiedniej ilości świadectw pochodzenia w stosunku do sprzedanej w danym roku energii elektrycznej. Wielkości procentowe obowiązku umarzania świadectw pochodzenia zostały ustalone dla poszczególnych lat w stosownych ustawach i rozporządzeniach Ministra Gospodarki.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Ustawy prawo energetyczne obowiązek ten jest realizowany do 30 czerwca. W związku z powyższym obrót w pierwszej części roku jest stosunkowo wyższy w porównaniu do drugiej części roku.

W pierwszym i czwartym kwartale roku zauważalne jest również nasilenie procesu wystawiania świadectw pochodzenia. Świadectwa pochodzenia podlegają następnie obowiązkowemu umorzeniu w terminach wskazanych w stosownych regulacjach dotyczących rynku energii.

Obrót energią na Towarowym Rynku Terminowym prowadzonym przez TGE nie jest rozłożony równomiernie w ciągu roku. Występuje sezonowość polegająca na tym, że w pierwszej części roku obrót jest stosunkowo niski w porównaniu do drugiej części roku. Wynika to z faktu, że w pierwszej części roku strona podaźowa oczekuje na informacje dotyczące kosztów produkcji energii elektrycznej (w tym kosztów paliwa). Strona popytowa potrzebuje natomiast czasu na określenie swoich potrzeb na kolejny rok wynikających z zapotrzebowania swoich klientów.

SYSTEM FINANSOWANIA NADZORU NAD RYNKIEM KAPITAŁOWYM

Ustawa z dnia 12 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym oraz niektórych innych ustaw znacząco rozszerzyła krąg podmiotów finansujących nadzór (m. in. o banki, firmy ubezpieczeniowe, TFI, spółki publiczne, domy maklerskie i zagraniczne firmy inwestycyjne) i zmieniła wysokości kontrybucji poszczególnych podmiotów. Od 1 stycznia 2016 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Finansów określające m. in. sposób wyliczania oraz sposób i terminy uiszczania opłat przez podmioty zobowiązane. W efekcie wysokość kosztów ponoszonych z tego tytułu przez GK GPW znacząco spadła. W 2016 r. opłata na rzecz KNF została obniżona do kwoty 9,1 mln zł w stosunku do 2015 r., kiedy to koszty te wyniosły 22,0 mln zł.

W związku ze zmianą przepisów dotyczących opłat na pokrycie kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym oraz biorąc pod uwagę zapisy interpretacji Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF 21) GK GPW zdecydowała o zmianie momentu rozpoznania zobowiązania z tytułu opłat na rzecz KNF oraz momentu ujęcia kosztu z tego tytułu. Do końca 2015 roku GPW ujmowała 1/12 rocznych opłat na rzecz KNF w kolejnych miesiącach roku. Zgodnie z zapisami interpretacji KIMSF 21 jednostka powinna rozpoznać w całości zobowiązanie z tytułu opłat na rzecz KNF w dacie zdarzenia obligującego. Zdarzeniem obligującym jest fakt prowadzenia działalności podlegającej opłatom na rzecz KNF na dzień 1 stycznia każdego roku. W związku z tym szacunkowa całościowa kwota opłaty rocznej na rzecz KNF obciążać będzie wyniki GK GPW każdego pierwszego kwartału danego roku.

Natomiast do dnia 31 sierpnia danego roku kalendarzowego, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego podaje do publicznej wiadomości, w drodze komunikatu ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego wysokości stawek i wskaźników koniecznych do wyliczenia opłaty. Na tej podstawie podmioty zobowiązane do wniesienia opłaty, wyliczą ostateczną

wysokość opłaty rocznej należnej za dany rok i uiszczają ją w terminie do dnia 30 września danego roku kalendarzowego.

W związku z opisanymi zmianami dotyczącymi opłat na rzecz KNF z tytułu nadzoru i sposobem ich wyliczenia, wysokość opłaty w poszczególnych latach może różnić się co pokazują wysokości tych opłat wnoszonych w latach 2016 i 2017. W 2016 roku opłata na rzecz KNF dla całej Grupy wyniosła 9,1 mln zł, w 2017 roku 5,6 mln zł, z kolei w bieżącym roku opłata wyniosła 12,5 mln zł, co ma wpływ na wynik Grupy Kapitałowej w danym roku. Znacząco wyższa opłata w 2018 roku wynika z wyższych stawek podanych w komunikacie Przewodniczącego Komitetu Nadzoru Finansowego z dnia 30 sierpnia 2018 r.

IX. Pozostałe informacje

ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE I AKTYWA WARUNKOWE

Na dzień 30 września 2018 r. w Grupie Kapitałowej GPW nie występowały zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe.

INFORMACJA O TOCZĄCYCH SIĘ POSTĘPOWANIACH

Zgodnie z najlepszą wiedzą posiadaną przez Spółkę, zarówno w przypadku jednostki dominującej jak i innych spółek Grupy Kapitałowej nie toczą się postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczące zobowiązań lub wiarygodności, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

W okresie 9 miesięcy 2018 r. GPW oraz jednostki powiązane GPW nie zawierały istotnych transakcji na warunkach innych niż rynkowe.

W czerwcu 2017 roku TGE udzieliła pożyczki spółce InfoEngine w wysokości 835 tys. zł na okres do 30 czerwca 2022 roku. Oprocentowanie pożyczki zostało ustalone na poziomie 3,3%.

UDZIELONE PORĘCZENIA I GWARANCJE

Spółka zależna TGE posiada gwarancję bankową w wysokości 7,8 mln EUR, udzieloną na rzecz NordPool przez jeden z banków, z tytułu rozliczeń pomiędzy TGE SA a NordPool w procesie Market Coupling na okres od 1 lipca 2017 r. do 30 czerwca 2018 r. W czerwcu 2018 roku została zawarta nowa umowa udzielenia gwarancji bankowej dla TGE na rzecz Nord Pool z okresem obowiązywania od 1 lipca 2018 roku do 30 czerwca 2019 roku na kwotę 3,6 mln EUR i druga gwarancja na kwotę 3,6 mln EUR z okresem obowiązywania od 1.12.2018 do 30.04.2019.

Ponadto Grupa nie udzielała i nie otrzymała gwarancji ani poręczeń w okresie pierwszych 9 miesięcy 2018 roku.

MOŻLIWOŚĆ REALIZACJI WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYCH PROGNOZ

Grupa nie przekazywała do publicznej wiadomości prognoz wyników na 2018 r.

INFORMACJE O DYWIDENDZIE

19 czerwca 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie GPW podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku Spółki GPW za 2017 r., przeznaczając na wypłatę dywidendy kwotę 92 338 tys. zł. Wysokość dywidendy przypadającej na jedną akcję wyniosła 2,20 zł. Dzień dywidendy ustalono na 19 lipca 2018 r., a dzień wypłaty dywidendy na 2 sierpnia 2018 r.

10 maja 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Centrum Giełdowe S.A. podjęło decyzję o przeznaczeniu części zysku w kwocie 1 501 tys. zł na wypłatę dywidendy. Dywidenda przypadająca GPW wyniosła 372 tys. zł. Dywidenda została wypłacona 30 maja 2018 r.

29 czerwca 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Towarowa Giełda Energii S.A. podjęło decyzję o przeznaczeniu części zysku w kwocie 69 325 tys. zł na wypłatę dywidendy. Dywidenda w całości przypadła GPW i została wypłacona 19 lipca 2018 r.

6 lipca 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. podjęło decyzję o nie wypłacaniu dywidendy z zysku za rok 2017 r.

29 czerwca 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki BondSpot S.A. podjęło decyzję o nie wypłaceniu dywidendy z zysku za rok 2017 r.

ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM, KTÓRE MOGĄ ZNACZNIE WPŁYNAĆ NA PRZYSZŁE WYNIKI FINANSOWE EMITENTA

W dniu 31 października 2018 roku zarejestrowano zmianę w Krajowym Rejestrze Sądowym, zgodnie z którą Instytut Analiz i Ratingu zmienił nazwę na *Polska Agencja Ratingowa (PAR)*. Nastąpiła także rejestracja podwyższenia kapitału PAR z poziomu 2,1 mln zł do poziomu 6,5 mln zł, w efekcie czego zmianie uległa struktura akcjonariatu. Obecnie udziałowcami PAR w równych częściach, wynoszących po jednej trzeciej udziałów jest Giełda Papierów Wartościowych, Polski Fundusz Narodowy oraz Biuro Informacji Kredytowej. Głównym zadaniem wspólnej agencji ratingowej będzie budowanie w Polsce kultury ratingu poprzez oferowanie usług szerokiemu kręgowi podmiotów przede wszystkim z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw.

CZYNNIKI, KTÓRE BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA OSIĄGNIĘTE WYNIKI W PERSPEKTYWIE CO NAJMNIEJ KOLEJNEGO KWARTAŁU

- GK GPW zaprezentowała zaktualizowaną strategię #GPW2022, w ramach której Zarząd GPW, za zgodą Rady Giełdy, przedstawił 14 inicjatyw strategicznych, które będą drogowskazami na drodze ku umacnianiu pozycji międzynarodowej GK GPW. Główne cele zaktualizowanej przez Zarząd GPW strategii #GPW2022 to budowa nowych platform umożliwiających spotkanie kupujących i sprzedających na warszawskim parkiecie oraz wspieranie w większym stopniu niż dotychczas, krajowej gospodarki. Dokument jest kontynuacją dotychczasowych założeń strategicznych. Szczegółową prezentację inicjatyw w ramach strategii #GPW2022 zawiera prezentacja dostępna na stronie internetowej GPW pod linkiem: <https://www.gpw.pl/pl-spolka-strategia-i-misja>.
- W dniu 24 września 2018 r. agencja FTSE Russell przekwalifikowała Polskę z grupy rynków rozwijających się do rozwiniętych. Zmiana pozycjonowania polskiego rynku kapitałowego może spowodować zwiększenie zainteresowania ze strony inwestorów oraz napływ nowego kapitału na polską giełdę.
- 5 października 2015 Turquoise, wielostronna platforma obrotu (MTF) z siedzibą w Londynie zaofiarowała swoim klientom możliwość obrotu akcjami polskich spółek z indeksu WIG30. Nie można wykluczyć, że niektórzy inwestorzy będą obracać akcjami polskich spółek na Turquoise. W dniu 20 września 2018 roku CBOE (Chicago Board Options Exchange), czyli największa amerykańska giełda, na której handluje się opcjami, ujawniła plany wejścia na trzy nowe, europejskie rynki: węgierski (BUX index), czeski (PX Index) oraz polski (WIG20 Index). Handel na nowych rynkach ma rozpocząć się 5 listopada 2018 roku. Chicagowska giełda zainteresowana jest akcjami największych polskich spółek, czyli wchodzącymi w skład WIG20. Handel na rynku CBOE Europe będzie odbywał się na walorach zdeponowanych w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych. Pojawienie się na polskim rynku alternatywnej platformy obrotu akcjami może negatywnie odbić się na obrotach GPW.
- Wejście w życie od dnia 25 maja 2018 roku Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, powszechnie znanego jako RODO, spowodowało utratę mocy dotychczas stosowanej ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 roku. Nowe regulacje dotyczą wszystkich podmiotów przetwarzających dane osobowe na terytorium Unii Europejskiej. Rozporządzenie RODO wprowadziło w życie szereg zmian, a także rozszerzyło zakres obowiązków administratorów oraz podmiotów przetwarzających dane. Implementacja RODO w GK GPW skutkuje wprowadzeniem ujednoczonych, spójnych rozwiązań w zakresie współadministrowania danymi, zasad retencji danych, a także zmodyfikowaniem mechanizmów zabezpieczeń systemów, w których przetwarzane są dane osobowe. RODO wprowadza także obowiązek powiadamiania organu nadzorczego i podmiotów danych osobowych w przypadku naruszenia ochrony danych osobowych w ciągu 72 godzin od wykrycia zdarzenia. W przypadku niedostosowania się do zakazu przesyłania danych przepisy RODO przewidują nałożenie sankcji na administratorów danych osobowych nawet do wysokości 20 mln euro bądź 4% rocznego światowego obrotu danego przedsiębiorcy z roku obrotowego poprzedzającego naruszenie.
- Ministerstwo Energii opublikowało projekt zmian legislacyjnych, ustalających obligo giełdowe na energię elektryczną na poziomie 100%. Obecnie obligo giełdowe dla energii elektrycznej ustalone jest na poziomie 30%, z kolei w 2017 roku wynosiło ono 15%. Wprowadzenie maksymalnego poziomu obliiga ma na celu poprawę przejrzystości rynku energii, a także zahamowanie nieuzasadnionych wzrostów cen energii elektrycznej. Ministerstwo Energii zakłada, że efektem poprawy płynności i transparentności na Towarowej Giełdzie Energii oraz ograniczenia możliwości wpływania na cenę przez

uczestników posiadających silną pozycję będzie spadek ryzyka istotnych wahań cen. Projekt ustawy ma zostać przyjęty przez Radę Ministrów w IV kwartale br.

- 5 kwietnia 2018 roku Ministerstwo Energii rozpoczęło konsultacje społeczne projektu ustawy o promowaniu energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji. W październiku 2018 roku Ministerstwo Energii zaproponowało projekt nowego systemu wsparcia dla kogeneracji. Projekt nowego systemu wsparcia dla kogeneracji powinien być w pełni zgodny z wytycznymi Komisji Europejskiej, czyli powinien być oparty o aukcje. Proponowany przez resort system wsparcia ma zacząć działać od 2019 roku.

Powyższe zmiany legislacyjne spowodują zakończenie obrotu żółtym i czerwonymi prawami majątkowymi od 31 grudnia 2018 roku, a umarzenie dotychczas wystawionych praw zakończy się w czerwcu 2019 roku.

- Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii wprowadza, począwszy od 2016 r., nowy system wsparcia produkcji energii ze źródeł odnawialnych (OZE) oparty na aukcjach. Zagwarantowana w drodze aukcji stała cena energii ma przysługiwać inwestorowi przez 15 lat od uruchomienia wytwarzania i ma być co roku powiększana o wskaźnik inflacji. Ustawa daje możliwość podmiotom objętym dotychczasowym wsparciem w postaci świadectw pochodzenia przeniesienia się do systemu aukcji, co miałyby niekorzystny wpływ na wolumeny na Rynku Praw Majątkowych oraz w Rejestrze Świadectw Pochodzenia (RŚP). Ustawa ponadto zmniejsza krąg podmiotów uprawnionych do otrzymywania wsparcia w postaci zielonych świadectw (o tzw. dużą hydroenergetykę; powyżej 5 MW) oraz wprowadza ograniczenia w wydawaniu świadectw pochodzenia dla instalacji spalania wielopaliwowego, co może istotnie ograniczyć liczbę wystawianych przez RŚP praw majątkowych do zielonych świadectw pochodzenia. Ponadto, Ustawa Prawo energetyczne nakłada na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej, które mają prawo do otrzymania rekompensat (środków na pokrycie tzw. kosztów osieroconych) za przedterminowe rozwiązanie umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej, obowiązek "publicznej" sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej. Z upływem czasu zmniejsza się liczba podmiotów objętych tym formalnym obowiązkiem.
- Na wyniki TGE będzie miało także wpływ przygotowanie Rynku Terminowego Towarowego (RTT) do przekształcenia w platformę OTF (Organised Trading Facility) w rozumieniu Dyrektywy MiFiD2. 29 grudnia 2017 r. została wprowadzona na RTT zasada uznaniowości, która wg MiFiD2 jest cechą szczególną OTF. Zasada uznaniowości zaimplementowana przez TGE pozwala na zwiększenie płynności na rynku na instrumentach mniej płynnych. Wprowadzenie zasady uznaniowości pozwala zachować na TGE dotychczasowy obrót w ramach RTT, a w perspektywie pozyskać obrót z rynku OTC. Po wprowadzeniu ustawy implementującej Dyrektywę MiFiD2 (nowelizacja Ustawy o Obrocie Instrumentami Finansowymi „UOIF” - tzw. projekt UC 86), TGE ma 12 miesięcy na złożenie wniosku do KNF o uzyskanie licencji na prowadzenie zorganizowanej platformy obrotu, w którą docelowo zostanie przekształcony RTT.
- Dzięki integracji rynku europejskiego w spójny, zharmonizowany mechanizm rynku wewnętrznego (Internal Electricity Market – IEM) możliwy jest udział wszystkich uczestników rynku w trans-granicznym obrocie energią elektryczną. Jako rozwiązanie docelowe, zapewniające połączenie rynków krajowych (tzn. market coupling – „MC”) dla Rynku Dnia Następnego, przyjęto opracowany przez giełdy Europy Zachodniej model Price Coupling of Regions – PCR, a dla Rynku Dnia Bieżącego model Cross-border Intra-day – XBID. W dniu 15 listopada 2017 r. TGE rozpoczęła działanie produkcyjne na europejskim Rynku Dnia Następnego w modelu PCR, co oznacza bezpośrednie wejście TGE na rynek MRC, w roli giełdy operatora/koordynatora. TGE posiada uprawnienia aktywnego brokera rynku, działającego w gronie 5 giełd: TGE, EPEX SPOT, OMIE, GME, NORD POOL. Dzięki temu, TGE uzyskała możliwość podjęcia działalności NEMO na rynkach, na których nie obowiązuje monopol usług NEMO. Będzie to szansa do rozszerzenia działalności przez TGE także na rynkach zagranicznych. Jednocześnie trzeba się liczyć z rozpoczęciem działalności przez innych operatorów NEMO na polskim rynku energii elektrycznej.

Przewiduje się, że dwaj nowi NEMO podejmą działania konkurencyjne wobec TGE na polskim rynku spot energii elektrycznej w październiku 2018 r.

- Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie, Polski Fundusz Rozwoju (PFR), Biuro Informacji Kredytowej i Polskiej Agencji Ratingowej (PAR), wcześniej Instytut Analiz i Ratingu (IAiR) w lipcu 2018 podpisały umowę inwestycyjną, zgodnie z którą GPW, PFR i BIK będą współdziałać na zasadach partnerskich w celu powołania w oparciu o PAR silnej, lokalnej i rozpoznawalnej agencji ratingowej. Zamiarem GPW, PFR i BIK jest, aby struktura akcjonariatu Polskiej Agencji Ratingowej odzwierciedlała równy udział kapitałowy wszystkich tych podmiotów w PAR (po 1/3). Przewidziane zasilenie kapitałowe pozwoli na pełne rozwinięcie działalności do czasu osiągnięcia przychodów umożliwiających samodzielne finansowanie działalności.

Podpisana przez GPW, PFR, BIK i PAR umowa inwestycyjna jest następstwem zawartego 28 listopada 2017 r. porozumienia, które dotyczyło współpracy w zakresie rozwoju Polskiej Agencji Ratingowej, zajmującego się gromadzeniem i udostępnianiem informacji o ryzyku kredytowym podmiotów gospodarczych, przede wszystkim emitentów obligacji.

Głównym zadaniem wspólnej agencji ratingowej będzie budowanie w Polsce kultury ratingu poprzez oferowanie usług szerokiemu kręgowi podmiotów przede wszystkim z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw.

INNE ISTOTNE INFORMACJE

Zmiany w składzie Zarządu Spółki

W dniu 3 kwietnia 2018 r. Pan Michał Cieciorński, Wiceprezes Zarządu GPW, złożył rezygnację z pełnionej funkcji z dniem 23 kwietnia 2018 r.

W dniu 23 kwietnia 2018 r. na wniosek Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. podjęło uchwałę w sprawie powołania Pana Marka Dietla na stanowisko Prezesa Zarządu GPW nowej kadencji.

W dniu 12 czerwca 2018 r. Rada Nadzorcza GPW podjęła decyzję w sprawie powołania Członków Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. nowej kadencji w osobach:

- ✓ Pana Jacka Fotka na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Giełdy,
- ✓ Pani Izabelę Olszewską na stanowisko Członka Zarządu Giełdy,
- ✓ Pana Piotra Borowskiego na stanowisko Członka Zarządu Giełdy,
- ✓ Pana Dariusza Kułakowskiego na stanowisko Członka Zarządu Giełdy

Decyzja o powołaniu Pani Izabeli Olszewskiej oraz Pana Piotra Borowskiego miała wejść w życie pod warunkiem udzielenia zgody przez Komisję Nadzoru Finansowego na dokonanie zmian w składzie Zarządu Giełdy. 13 lipca 2018 r. Komisja Nadzoru Finansowego udzieliła zgody na dokonanie zmian w składzie Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, tym samym wyraziła zgodę aby w skład Zarządu Giełdy nowej kadencji weszli Pani Izabela Olszewska i Pan Piotr Borowski, którzy pełnią funkcje Członków Zarządu Giełdy od 1 sierpnia 2018 r.

W przypadku Pana Jacka Fotka oraz Pana Dariusza Kułakowskiego powołanie w skład Zarządu GPW nastąpiło z dniem 26 lipca 2018 r., czyli wraz z rozpoczęciem nowej kadencji Zarządu GPW.

19 czerwca 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie dokonało zmian w składzie Rady Nadzorczej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie. Powołano nowego członka Rady - Janusza Krawczyka.

W dniu 19 czerwca 2018 r. GPW otrzymała informację o rezygnacji pana Wojciecha Nagela z pełnienia funkcji Prezesa Rady Giełdy z dniem 19 czerwca 2018 r. w związku z zamiarem podjęcia nowych obowiązków zawodowych.

16 lipca 2018 r. Rada Giełdy dokonała wyboru nowego Prezesa Rady Giełdy, którym został dotychczasowy Wiceprezes – Jakub Modrzejewski oraz powołała Janusza Krawczyka na Wiceprezesa Rady Giełdy.

W czerwcu 2018 r. Marek Dietl, Prezes Zarządu GPW, został wybrany na członka Rady Europejskiej Federacji Giełd Papierów Wartościowych (FESE). FESE reprezentuje rynki regulowane, zrzesza 33 pełnoprawnych członków z 27 krajów, a także dodatkowych członków o statusie obserwatorów i członków stowarzyszonych.

W ocenie Spółki, w pierwszych 9 miesiącach 2018 r. nie wystąpiły inne, poza wymienionymi w niniejszym raporcie, istotne zdarzenia i okoliczności, które byłyby istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i możliwości realizacji zobowiązań przez Spółkę lub Grupę.

X. Kwartalna informacja finansowa Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. za 9 miesięcy 2018 r.

Przy sporządzaniu kwartalnej informacji finansowej o Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. zastosowano identyczne zasady rachunkowości jak przy sporządzaniu Skróconego Śródrocznego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za okres dziewięciu miesięcy zakończony dnia 30 września 2018 r.

W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. nie wystąpiły inne istotne zmiany wielkości szacunkowych, w tym korekt z tytułu rezerw, rezerw i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, o których mowa w MSSF. W ww. okresie Spółka i jednostki od niej zależne nie zawarły jednej lub wielu istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe ani nie udzieliły poręczeń kredytu, oprócz poręczenia i pożyczki opisanych w punkcie IX.

Tabela 27: Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów (tys. zł)

	Okres 9 miesiący zakończony 30.09.2018	Okres 9 miesiący zakończony 30.09.2017	Okres 3 miesiący zakończony 30.09.2018	Okres 3 miesiący zakończony 30.09.2017
Przychody ze sprzedaży	142 965	152 142	47 519	47 690
Koszty działalności operacyjnej	84 881	75 902	28 479	21 871
Pozostałe przychody	831	818	128	317
Strata z tytułu utraty wartości należności	1 135	-	(292)	-
Pozostałe koszty	843	1 825	362	469
Zysk z działalności operacyjnej	56 937	75 234	19 098	25 668
Przychody finansowe	105 977	4 195	1 079	893
Koszty finansowe	7 824	6 625	1 947	1 933
Zysk przed opodatkowaniem	155 090	72 804	18 230	24 628
Podatek dochodowy	16 880	13 717	3 581	4 751
Zysk netto za okres	138 210	59 087	14 649	19 877
Całkowite dochody razem	138 210	59 087	14 649	19 877
Podstawowy / rozwodniony zysk na akcję (w złotych)	3,29	1,41	0,35	0,47

Źródło: Spółka

Tabela 28: Jednostkowe sprawozdanie w sytuacji finansowej (tys. zł)

AKTYWA	30.09.2018	31.12.2017	30.09.2017
Aktywa trwałe	426 560	462 760	464 296
Rzeczowe Aktywa trwałe	94 868	96 269	96 672
Wartości niematerialne	61 696	68 963	69 807
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	11 652	36 959	36 959
Inwestycje w jednostkach zależnych	253 058	254 985	254 985
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	271	280
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	200	-	-
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe	5 086	5 313	5 593
Aktywa obrotowe	348 867	275 535	259 360
Zapasy	64	56	54
Należności handlowe oraz pozostałe należności	28 585	26 272	33 964
Aktywa z tytułu świadczonych usług	1 946	-	-
Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	101 000	-	-
Pozostałe krótkoterminowe Aktywa finansowe	-	-	10 123
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	217 272	249 207	215 219
AKTYWA RAZEM	775 427	738 295	723 656
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA	30.09.2018	31.12.2017	30.09.2017
Kapitał własny	484 535	438 873	426 290
Kapitał podstawowy	63 865	63 865	63 865
Pozostałe kapitały	(125)	(125)	(114)
Zyski zatrzymane	420 795	375 133	362 539
Zobowiązania długoterminowe	262 430	264 574	264 553
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	243 864	243 573	243 475
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	560	883	837
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6 241	7 064	7 266
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	11 765	13 054	12 975
Zobowiązania krótkoterminowe	28 462	34 848	32 813
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	2 099	1 938	2 100
Zobowiązania handlowe	4 689	11 954	4 040
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	6 934	8 481	6 779
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	422	5 685	4 226
Zobowiązania z tytułu świadczonych usług	8 650	-	-
Rozliczenia międzyokresowe	-	21	9 972
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	68	211	190
Pozostałe zobowiązania	5 600	6 558	5 506
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	775 427	738 295	723 656

Źródło: Spółka

Tabela 29: Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych (tys. zł)

	Okres 9 miesiący zakończony 30.09.2018	Okres 9 miesiący zakończony 30.09.2017
A Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej:	43 868	56 615
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej	68 365	91 390
Podatek dochodowy (zapłacony)/ zwrócony	(31 060)	(34 775)
B Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej:	21 874	(12 586)
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(6 249)	(4 623)
Nabycie wartości niematerialnych	(1 194)	(2 749)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	168	718
Zbycie aktywów finansowych przeznaczonych do sprzedaży	57 546	-
Zbycie aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności	45 000	-
Nabycie aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	(145 338)	-
Udzielone pożyczki	-	(10 000)
Odsetki otrzymane	2 244	2 800
Dywidendy otrzymane	69 697	1 266
Pozostałe	-	2
C Przepływy pieniężne z działalności finansowej:	(97 588)	(96 387)
Wypłata dywidendy	(92 288)	(90 190)
Wypłata odsetek	(5 300)	(5 642)
Wpływy z tytułu emisji obligacji	-	119 929
Wykup wyemitowanych obligacji	-	(120 484)
D (Zmniejszenie) / zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(31 846)	(52 358)
<i>Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach</i>	(89)	(211)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	249 207	267 789
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	217 272	215 219

Źródło: Spółka

Tabela 30: Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym (tys. zł)

dane przekształcone	Przypadające na akcjonariuszy jednostki			Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	
Stan na dzień 31 grudnia 2016 r. <i>(poprzednio raportowane)</i>	63 865	(114)	408 351	472 102
Korekty	-	-	(14 660)	(14 660)
Stan na dzień 31 grudnia 2016 r. <i>(dane przekształcone - PFN)</i>	63 865	(114)	393 691	457 442
Dywidendy	-	-	(90 239)	(90 239)
Transakcje z właścicielami, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	(90 239)	(90 239)
Zysk netto za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r.	-	-	59 087	59 087
Suma całkowitych dochodów ujętych za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r.	-	-	59 087	59 087
Stan na dzień 30 września 2017 r. <i>(dane przekształcone, niebadane)</i>	63 865	(114)	362 539	426 290
Stan na dzień 31 grudnia 2016 r. <i>(poprzednio raportowane)</i>	63 865	(114)	408 351	472 102
Korekty	-	-	(14 660)	(14 660)
Stan na dzień 31 grudnia 2016 r. <i>(dane przekształcone - PFN)</i>	63 865	(114)	393 691	457 442
Dywidendy	-	-	(90 239)	(90 239)
Transakcje z właścicielami, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	(90 239)	(90 239)
Zysk netto za rok zakończony 31 grudnia 2017 r.	-	-	71 679	71 679
Inne całkowite dochody	-	(11)	-	(11)
Suma całkowitych dochodów ujętych za rok zakończony 31 grudnia 2017 r.	-	(11)	71 679	71 668
Inne zmiany w kapitale	-	-	2	2
Stan na dzień 31 grudnia 2017 r. <i>(dane przekształcone)</i>	63 865	(125)	375 133	438 873
Stan na dzień 31 grudnia 2017 r. <i>(poprzednio raportowane)</i>	63 865	(125)	387 147	450 887
Korekty	-	-	(12 014)	(12 014)
Stan na dzień 31 grudnia 2017 r. <i>(dane przekształcone - PFN)</i>	63 865	(125)	375 133	438 873
Korekta początkowego zastosowania MSSF 9	-	-	(210)	(210)
Stan na dzień 1 stycznia 2018 r. <i>(dane przekształcone)</i>	63 865	(125)	374 923	438 663
Dywidendy	-	-	(92 338)	(92 338)
Transakcje z właścicielami, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	(92 338)	(92 338)
Zysk netto za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2018 r.	-	-	138 210	138 210
Suma całkowitych dochodów ujętych za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2018 r.	-	-	138 210	138 210
Stan na dzień 30 września 2018 r. <i>(dane przekształcone, niebadane)</i>	63 865	(125)	420 795	484 535

Źródło: Spółka

XI. **Załączniki**

Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2018 r.

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.
ul. Inflancka 4A
00-189 Warszawa, Polska
Tel. +48 (22) 528 11 00
Faks +48 (22) 528 10 09
kpmg@kpmg.pl

RAPORT NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA Z PRZEGLĄDU SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO OBEJMUJĄCEGO OKRES OD 1 STYCZNIA 2018 ROKU DO 30 WRZEŚNIA 2018 ROKU

Dla Akcjonariuszy Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Wprowadzenie

Przeprowadziliśmy przegląd załączonego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., której jednostka dominująca ma siedzibę w Warszawie, ul. Książęca 4, sporządzonego na dzień 30 września 2018 roku („skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe”), na które składają się:

- skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 30 września 2018 roku,
- skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za okresy trzech oraz dziewięciu miesięcy kończące się 30 września 2018 roku,
- skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres dziewięciu miesięcy kończący się 30 września 2018 roku,
- skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres dziewięciu miesięcy kończący się 30 września 2018 roku, oraz
- noty objaśniające do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Kierownik jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie i prezentację tego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 *Śródroczna sprawozdawczość finansowa*, który został zatwierdzony przez Unię Europejską.

Naszym zadaniem było przedstawienie wniosku na temat tego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w oparciu o przeprowadzony przegląd.

Zakres przeglądu

Przegląd przeprowadziliśmy stosownie do postanowień Krajowego Standardu Przeglądu 2410 w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Usług Przeglądu 2410 *Przegląd śródrocznych informacji finansowych przeprowadzany przez niezależnego biegłego rewidenta jednostki* przyjętego uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 5 marca 2018 r. Przegląd śródrocznego sprawozdania finansowego obejmuje wykorzystanie informacji uzyskanych w szczególności od osób odpowiedzialnych za finanse i księgowość jednostki oraz zastosowanie procedur analitycznych i innych procedur przeglądu. Zakres przeglądu istotnie różni się od zakresu badania zgodnie z Krajowymi Standardami Badania oraz Międzynarodowymi Standardami Badania i nie pozwala nam na uzyskanie pewności, że zidentyfikowaliśmy wszystkie istotne zagadnienia, które mogłyby zostać zidentyfikowane w przypadku badania. W związku z powyższym nie wyrażamy opinii z badania.

Wniosek

Przeprowadzony przez nas przegląd nie wykazał niczego, co pozwalałoby sądzić, iż załączone skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień 30 września 2018 roku nie zostało sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 *Śródroczna sprawozdawczość finansowa*, który został zatwierdzony przez Unię Europejską, a także przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości.

W imieniu firmy audytorskiej
KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.
Nr na liście 3546
ul. Inflancka 4A
00-189 Warszawa

Mirosław Matusik
Kluczowy biegły rewident
Nr w rejestrze 90048
Komandytariusz, Pełnomocnik

27 listopada 2018 r.

Skrócone śródroczne skonsolidowane
sprawozdanie finansowe

**Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów
Wartościowych w Warszawie S.A.**

za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2018 r.

listopad 2018 r.

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	2
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	8
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	10
1. INFORMACJE OGÓLNE	10
2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	11
3. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	17
4. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	18
5. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH.....	18
6. NALEŻNOŚCI HANDLOWE ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	19
7. INNE AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU	20
8. ZMIANY WARTOŚCI SZACUNKOWYCH	20
9. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY.....	21
10. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI OBLIGACJI	21
11. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZONYCH USŁUG	22
12. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE PASYWÓW	23
13. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE I KRÓTKOTERMINOWE.....	23
14. PODATEK DOCHODOWY	24
15. TRANSAKcje Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	24
16. DYWIDENDA	27
17. SEZONOWOŚĆ.....	27
18. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI.....	27
19. WPŁYW POCZĄTKOWEGO ZASTOSOWANIA NOWYCH STANDARDÓW	32
20. ZMIANA UJĘCIA KSIĘGOWEGO ZOBOWIĄZANIA WOBEC PFN	35
21. ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ	37

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na dzień	
		30 września 2018 r. <i>(niebadane)</i>	31 grudnia 2017 r. <i>(dane przekształcone)</i>
Aktywa trwałe		575 125	596 354
Rzeczowe aktywa trwałe	3	106 156	110 784
Wartości niematerialne	4	258 713	267 991
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	5	203 273	207 389
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		863	3 803
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		-	271
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody		200	-
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe		5 920	6 116
Aktywa obrotowe		618 283	550 699
Zapasy		64	56
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych		71	71
Należności handlowe oraz pozostałe należności	6	78 747	64 096
Aktywa z tytułu świadczonych usług	11	2 122	-
Inne aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	7	101 000	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	9	436 279	486 476
AKTYWA RAZEM		1 193 408	1 147 053

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (CIĄG DALSZY)

	Nota	Stan na dzień	
		30 września 2018 r. (niebadane)	31 grudnia 2017 r. (dane przekształcone)
Kapitał własny		853 355	799 467
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej		852 767	798 894
Kapitał podstawowy		63 865	63 865
Pozostałe kapitały		1 126	1 347
Zyski zatrzymane		787 776	733 682
Udziały niekontrolujące		588	573
Zobowiązania długoterminowe		268 290	270 781
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	10	243 864	243 573
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	8	1 130	1 454
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		-	-
Rozliczenia międzyokresowe	12	5 173	5 592
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		6 358	7 108
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	13	11 765	13 054
Zobowiązania krótkoterminowe		71 763	76 805
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	10	2 099	1 938
Zobowiązania handlowe		7 905	21 303
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	8	11 684	12 958
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		-	31
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych		1 066	6 012
Zobowiązania z tytułu świadczonych usług	11	12 533	-
Rozliczenia międzyokresowe	12	559	7 386
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	8	68	210
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	13	35 849	26 967
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM		1 193 408	1 147 053

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Nota	Okres 3 miesięcy zakończony 30 września		Okres 9 miesięcy zakończony 30 września	
	2018 r. (niebadane)	2017 r. (dane przekształcone niebadane)	2018 r. (niebadane)	2017 r. (dane przekształcone niebadane)
Przychody ze sprzedaży	85 743	81 119	258 326	259 788
Koszty działalności operacyjnej	(43 028)	(32 505)	(131 381)	(116 785)
Pozostałe przychody	284	1 731	1 421	2 092
Zysk/(Strata) z tytułu utraty wartości należności	384	-	(1 467)	-
Pozostałe koszty	(330)	(395)	(1 484)	(2 856)
Zysk z działalności operacyjnej	43 053	49 950	125 415	142 239
Przychody finansowe	5 1 789	1 334	51 847	4 266
Koszty finansowe	(2 168)	1 339	(6 500)	(8 709)
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	5 3 412	3 609	8 630	8 149
Zysk przed opodatkowaniem	46 086	56 232	179 392	145 945
Podatek dochodowy	14 (8 466)	(9 320)	(32 828)	(26 520)
Zysk netto okresu	37 620	46 912	146 564	119 425
Zyski/(straty) z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży jednostek stowarzyszonych	(68)	22	(222)	(56)
Razem pozycje, które mogą być przeniesione do zysku lub straty	(68)	22	(222)	(56)
Razem pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu	(68)	22	(222)	(56)
Całkowite dochody razem	37 552	46 934	146 342	119 369
Zysk netto okresu przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	37 615	46 886	146 549	119 353
Zysk netto okresu przypadający udziałom niekontrolującym	5	26	15	72
Razem zysk netto okresu	37 620	46 912	146 564	119 425
Całkowite dochody przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej	37 547	46 908	146 327	119 297
Całkowite dochody przypadające udziałom niekontrolującym	5	26	15	72
Razem całkowite dochody	37 552	46 934	146 342	119 369
Podstawowy/rozwodniony zysk na akcję (w złotych)	0,90	1,12	3,49	2,84

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września	
		2018 r. (niebadane)	2017 r. (dane przekształcone niebadane)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej:		94 584	93 664
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej przed opodatkowaniem		130 159	148 335
Zysk netto okresu		146 564	119 425
Korekty:		(16 405)	28 910
Podatek dochodowy	14	32 828	26 520
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	3	12 231	10 255
Amortyzacja wartości niematerialnych	4	11 634	10 504
(Zyski)/straty z tytułu różnic kursowych		-	211
(Zysk)/strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		(6)	(238)
(Zysk)/strata netto na działalności inwestycyjnej	5	(45 395)	-
(Przychody)/koszty finansowe z tytułu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		-	8
(Przychody)/koszty finansowe z tytułu innych aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu		(591)	-
Przychody z odsetek od lokat		(4 414)	(4 070)
Odsetki z tytułu emisji obligacji		5 753	5 431
Koszt kredytu bankowego		-	1 135
Udział w (zyskach)/stratach jednostek stowarzyszonych	5	(8 630)	(8 149)
Pozostałe		847	4 067

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH (CIĄG DALSZY)

	Nota	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września	
		2018 r. (niebadane)	2017 r. (dane przekształcone niebadane)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej - ciąg dalszy			
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań:		(20 662)	(16 764)
<i>Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych długoterminowych (aktywa)</i>		196	(1 511)
<i>Zmiana stanu pozostałych zobowiązań długoterminowych</i>		(1 289)	(1 912)
<i>(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów</i>		(8)	4
<i>(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności handlowych i pozostałych należności</i>		(14 651)	49 493
<i>(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu aktywów z tytułu świadczonych usług</i>		(2 122)	-
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań handlowych</i>		(13 398)	(218)
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych</i>		(1 598)	2 401
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) zobowiązań z tytułu świadczonych usług</i>		12 533	-
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu rozliczeń międzyokresowych (pasywa)</i>		(7 246)	8 497
<i>Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu pozostałych zobowiązań (z wyłączeniem zobowiązań inwestycyjnych i z tyt. dywidendy)</i>		7 063	(73 374)
<i>Zmiana netto rezerw na zobowiązania i inne obciążenia</i>		(142)	(144)
Odsetki od zobowiązań podatkowych (zapłacone)/zwrócone		(66)	(14 493)
Podatek dochodowy (zapłacony)/zwrócony		(35 509)	(40 178)

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH (CIĄG DALSZY)

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września	
	Nota	2017 r. (dane przekształcone niebadane)
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej:	(51 484)	(13 077)
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych oraz zaliczki na poczet rzeczowych aktywów trwałych	(7 676)	(6 906)
Nabycie wartości niematerialnych oraz zaliczki na poczet wartości niematerialnych	(6 021)	(10 343)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	219	-
Zbycie aktywów finansowych przeznaczonych do sprzedaży	57 546	-
Nabycie innych aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	(145 338)	-
Zbycie aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	45 000	-
Odsetki otrzymane	4 414	4 070
Dywidendy otrzymane	372	102
Przepływy pieniężne z działalności finansowej:	(93 297)	(77 614)
Wypłata dywidendy	(92 338)	(90 257)
Wypłata odsetek	(5 300)	(5 642)
Spłata odsetek od kredytu	-	(814)
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek	-	59 700
Spłata pożyczek i kredytów	-	(40 000)
Wpływy z tytułu emisji obligacji	-	119 929
Wykup wyemitowanych obligacji	-	(120 484)
Spłata leasingu finansowego	(31)	(46)
Wpłaty z tytułu nabycia udziałów przez PFR i BIK	4 372	-
(Zmniejszenie)/zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(50 197)	2 973
<i>Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach</i>	-	(211)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	486 476	446 814
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	436 279	449 576

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej				Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem		
Stan na dzień 31 grudnia 2017 r. <i>(poprzednio raportowane)</i>	63 865	1 347	745 696	810 908	573	811 481
Korekty	-	-	(12 014)	(12 014)	-	(12 014)
Stan na dzień 31 grudnia 2017 r. <i>(dane przekształcone - PFN)</i>	63 865	1 347	733 682	798 894	573	799 467
Korekta początkowego zastosowania MSSF 9	-	-	(210)	(210)	-	(210)
Stan na dzień 1 stycznia 2018 r. <i>(dane przekształcone)</i>	63 865	1 347	733 472	798 684	573	799 257
Dywidendy	-	-	(92 338)	(92 338)	-	(92 338)
Transakcje z właścicielami ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	(92 338)	(92 338)	-	(92 338)
Zysk netto za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2018 r.	-	-	146 549	146 549	15	146 564
Inne całkowite dochody	-	(222)	-	(222)	-	(222)
Całkowite dochody za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2018 r. <i>(niebadane)</i>	-	(222)	146 549	146 327	15	146 342
Inne zmiany w kapitale	-	1	93	94	-	94
Stan na dzień 30 września 2018 r. <i>(niebadane)</i>	63 865	1 126	787 776	852 767	588	853 355

	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej				Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem		
Stan na dzień 31 grudnia 2016 r. <i>(poprzednio raportowane)</i>	63 865	1 184	679 678	744 727	525	745 252
Korekty	-	-	(14 660)	(14 660)	-	(14 660)
Stan na dzień 31 grudnia 2016 r. <i>(dane przekształcone - PFN)</i>	63 865	1 184	665 018	730 067	525	730 592
Dywidendy	-	-	(90 239)	(90 239)	(35)	(90 274)
Transakcje z właścicielami ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	(90 239)	(90 239)	(35)	(90 274)
Zysk netto za rok zakończony 31 grudnia 2017 r. <i>(dane przekształcone)</i>	-	-	158 654	158 654	83	158 737
Inne całkowite dochody	-	163	-	163	-	163
Całkowite dochody za rok zakończony 31 grudnia 2017 r.	-	163	158 654	158 817	83	158 900
Inne zmiany w kapitale	-	-	249	249	-	249
Stan na dzień 31 grudnia 2017 r. <i>(dane przekształcone)</i>	63 865	1 347	733 682	798 894	573	799 467

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej				Udziały niekon- trolujące	Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem		
Stan na dzień 31 grudnia 2016 r. <i>(poprzednio raportowane)</i>	63 865	1 184	679 678	744 727	525	745 252
Korekty	-	-	(14 660)	(14 660)	-	(14 660)
Stan na dzień 31 grudnia 2016 r.	63 865	1 184	665 018	730 067	525	730 592
Dywidendy	-	-	(90 239)	(90 239)	(36)	(90 275)
Transakcje z właścicielami ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	(90 239)	(90 239)	(36)	(90 275)
Zysk netto za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r. <i>(dane przekształcone)</i>	-	-	119 353	119 353	72	119 425
Inne całkowite dochody	-	(56)	-	(56)	-	(56)
Całkowite dochody za okres 9 miesięcy czerwca zakończony 30 września 2017 r. <i>(dane przekształcone, niebadane)</i>	-	(56)	119 353	119 297	72	119 369
Stan na dzień 30 września 2017 r. <i>(dane przekształcone, niebadane)</i>	63 865	1 128	694 132	759 125	561	759 686

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje ogólne

1.1. Nadanie osobowości prawnej i zakres działalności jednostki

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („Grupa”) jest Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie Spółka Akcyjna („Giełda”, „GPW”, „Spółka”, „jednostka dominująca”) z siedzibą w Warszawie przy ul. Książęcej 4. Spółka została utworzona aktem notarialnym podpisanym w dniu 12 kwietnia 1991 r. i zarejestrowana w Sądzie Gospodarczym w Warszawie w dniu 25 kwietnia 1991 r., numer rejestru KRS 0000082312, NIP 526-025-09-72, Regon 012021984. GPW jest spółką notowaną na Głównym Rynku GPW od 9 listopada 2010 r.

Do zasadniczego zakresu działalności Grupy należy organizacja giełdowego obrotu instrumentami finansowymi oraz działalność związana z tym obrotem. Jednocześnie Grupa prowadzi działalność w zakresie edukacji, promocji i informacji związanej z funkcjonowaniem rynku kapitałowego, a także organizuje alternatywny system obrotu. Grupa prowadzi obsługę następujących rynków:

- ♦ **Główny Rynek GPW** (obróć akcjami, innymi instrumentami finansowymi o charakterze udziałowym oraz innymi instrumentami rynku kasowego, a także instrumentami pochodnymi),
- ♦ **NewConnect** (obróć akcjami i innymi instrumentami finansowymi o charakterze udziałowym małych i średnich spółek),
- ♦ **Catalyst** (obróć obligacjami korporacyjnymi, komunalnymi, spółdzielczymi, skarbowymi, listami zastawnymi prowadzony przez GPW i BondSpot),
- ♦ **Treasury BondSpot Poland** (hurtowy obróć obligacjami skarbowymi prowadzony przez BondSpot).

Grupa również organizuje i obsługuje obróć na rynkach prowadzonych przez Towarową Giełdę Energii S.A. („TGE”, „TGE S.A.”) oraz InfoEngine S.A.:

- ♦ **Rynki Energii** (obróć energią elektryczną w ramach Rynku Dnia Bieżącego, Rynku Dnia Następnego, Rynku Terminowego Towarowego, Aukcji energii),
- ♦ **Rynek Gazu** (obróć gazem ziemnym z fizyczną dostawą w ramach Rynku Dnia Bieżącego i Następnego oraz Rynku Terminowego Towarowego),
- ♦ **Rynek Praw Majątkowych** (obróć prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia energii elektrycznej),
- ♦ **Rynek Uprawnień do Emisji CO2** (obróć uprawnieniami do emisji CO2),
- ♦ **Platforma obrotu towarami w segmencie OTC** (Over-the-counter, stanowi uzupełnienie oferty w zakresie obrotu towarami poza segmentem giełdowym: obróć energią elektryczną, biomasą do celów energetycznych oraz prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia).

Dnia 23 lutego 2015 r. TGE otrzymała decyzję Ministra Finansów zezwalającą TGE na prowadzenie giełdy i rozpoczęcie działalności w zakresie obrotu na Rynku Instrumentów Finansowych. Rynek Instrumentów Finansowych został uruchomiony 4 listopada 2015 r.

Dnia 30 czerwca 2017 r. Grupa GPW (poprzez spółkę GPW Benchmark S.A.) rozpoczęła działalność w zakresie obliczania oraz rozpowszechniania stawek referencyjnych WIBID i WIBOR, które stanowią punkt odniesienia dla instytucji finansowych w umowach kredytowo-depozytowych oraz emisji obligacji.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Grupa GPW prowadzi również:

- ♦ **Izbę Rozliczeniową – Rozrachunkową** (pełniąca funkcję giełdowej izby rozrachunkowej dla transakcji, których przedmiotem są towary giełdowe),
- ♦ **Usługi Operatora Handlowego (OH) oraz Podmiotu Odpowiedzialnego za Bilansowanie (POB)** – oba rodzaje usług prowadzone są przez InfoEngine S.A., funkcja bilansowania polega na zgłaszaniu do realizacji umów sprzedaży energii elektrycznej oraz rozliczaniu z operatorem sieci przesyłowej niezbilansowania, czyli różnic pomiędzy rzeczywistym zużyciem lub produkcją energii elektrycznej, a przyjętymi do realizacji umowami sprzedaży energii elektrycznej.

GPW posiada także w Londynie konsultanta, którego celem jest wsparcie działań akwizycyjnych na tamtejszym rynku, w szczególności w obszarze pozyskiwania nowych inwestorów i członków Giełdy.

1.2. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 27 listopada 2018 r.

1.3. Skład i działalność Grupy

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. wraz z niżej wymienionymi jednostkami zależnymi tworzy Grupę Kapitałową Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie:

- ♦ Towarowa Giełda Energii S.A. („TGE”), jednostka dominująca Grupy Kapitałowej Towarowej Giełdy Energii S.A. („GK TGE”),
- ♦ BondSpot S.A. („BondSpot”),
- ♦ GPW Benchmark S.A. („GPWB”), dawniej GPW Centrum Usług S.A.,
- ♦ Instytut Analiz i Ratingu S.A. („IAiR”).

19 lipca 2018 r. Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie, Polski Fundusz Rozwoju („PFR”), Biuro Informacji Kredytowej („BIK”) i Instytut Analiz i Ratingu podpisały umowę inwestycyjną z zamiarem utworzenia wspólnej agencji ratingowej, której misją będzie wypełnienie luki w ofercie ratingowej skierowanej przede wszystkim do segmentu małych i średnich przedsiębiorstw. Zamiarem GPW, PFR i BIK jest, aby struktura akcjonariatu IAiR odzwierciedlała równy udział kapitałowy wszystkich powyższych podmiotów w wysokości 33,3%. We wrześniu 2018 r. PFR i BIK dokonali wpłat na poczet nowoutworzonego kapitału podstawowego IAiR. Na dzień 30 września 2018 r. podwyższenie kapitału w Spółce IAiR nie zostało zarejestrowane w KRS. W momencie rejestracji nastąpi spadek udziału GPW w kapitale podstawowym IAiR ze 100% do 33,3%.

Jednostkami stowarzyszonymi, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, są:

- ♦ Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. („KDPW”) (podmiot dominujący Grupy KDPW),
- ♦ Centrum Giełdowe S.A. („CG”).

2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 34 „Śródroczna Sprawozdawczość Finansowa” zatwierdzonym przez Unię Europejską. Niniejsze sprawozdanie finansowe nie zawiera wszystkich informacji wymaganych dla kompletnych sprawozdań finansowych sporządzonych zgodnie z MSSF EU.

GPW w notach do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („Grupa”) zawarła, zdaniem Zarządu jednostki dominującej, wszystkie istotne informacje potrzebne dla właściwej oceny sytuacji majątkowej i finansowej Grupy na dzień 30 września 2018 r. oraz wyniku finansowego za okres od 1 stycznia 2018 r. do 30 września 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zarząd jednostki dominującej nie stwierdza istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę.

Przygotowując skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe, Grupa stosowała te same zasady rachunkowości, co opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2017 r., za wyjątkiem zmian wynikających z zastosowania nowych standardów jak opisano poniżej. Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2018 r. powinno być czytane łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2017 r.

Dla sprawozdań finansowych Grupy za rok obrotowy rozpoczynający się z dniem 1 stycznia 2018 r. efektywne są następujące standardy i zmiany do istniejących standardów, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską:

- 1) MSSF 9 „Instrumenty finansowe”,
- 2) MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”,
- 3) Zmiany do MSSF 2014 – 2016,
- 4) Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji”,
- 5) KIMSF 22 „Transakcje w Obcej Walucie oraz Zaliczki”,
- 6) Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”.

Polityka rachunkowości Grupy opisana w nocie 2.8 i 2.21 w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2017 r. została zaktualizowana w następujących elementach:

2.8 Aktywa finansowe

2.8.1. Klasyfikacja i wycena aktywów finansowych

Grupa zalicza swoje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- ◆ aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu,
- ◆ aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- ◆ aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

Powyższej klasyfikacji dokonuje się na moment początkowego ujęcia. O przynależności do danej kategorii decyduje:

- ◆ model biznesowy zarządzania danym portfelem aktywów,
- ◆ ocena warunków kontraktowych danego aktywa finansowego.

2.8.1.1 Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu

Składnik aktywów finansowych zalicza się do kategorii „Aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu”, jeśli spełnione są oba następujące warunki:

- ◆ jest on utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy,
- ◆ warunki umowy dotyczącej go powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

„Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu”, z wyłączeniem należności handlowych, które nie mają istotnego komponentu finansowego są początkowo ujmowane według wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Należności handlowe, które nie mają istotnego komponentu finansowego, w początkowym ujęciu wycenia się w wartości godziwej (cenie

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

transakcyjnej). Zgodnie z nazwą kategorii, wycena w terminie późniejszym odbywa się według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Odsetki od aktywów finansowych zaliczonych do kategorii „Aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu”, naliczane metodą efektywnej stopy procentowej, ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu w przychodach finansowych.

Do kategorii „Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu” zalicza się:

- ◆ środki pieniężne i ich ekwiwalenty,
- ◆ należności handlowe,
- ◆ inne należności oraz
- ◆ inne aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu (w tym m.in.: obligacje korporacyjne i certyfikaty depozytowe nabyte z zamiarem utrzymywania ich do terminu wymagalności).

2.8.1.2 Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody

Składnik aktywów finansowych zalicza się do „Aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody”, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:

- ◆ jest on utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych,
- ◆ warunki umowy dotyczącej go powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

„Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody” stanowią w szczególności akcje i udziały w podmiotach, gdzie spółka z Grupy nie sprawuje kontroli ani nie wywiera znaczącego wpływu. Zalicza się je do aktywów trwałych, o ile Grupa nie zamierza zbyć ich w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

„Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody” są początkowo ujmowane według wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu są również wyceniane w wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej (inne niż odpisy z tytułu utraty wartości oraz zysków lub strat z tytułu różnic kursowych) są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym jako pozostałe kapitały. Na dzień wyłączenia inwestycji z ksiąg rachunkowych skumulowaną wartość zysków lub strat ujętych w kapitale własnym przenosi się do zysku lub straty bieżącego okresu.

Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych zaklasyfikowanych do kategorii „Aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody” ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu w przychodach finansowych w momencie nabycia przez spółki z Grupy prawa do otrzymania płatności chyba, że dywidenda jednoznacznie stanowi odzyskanie kosztu nabycia udziałów/akcji.

Wartość godziwa instrumentów kapitałowych notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Wartość godziwą akcji ustala się na podstawie notowań giełdowych. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych oraz nienotowanych papierów wartościowych nie jest aktywny, Grupa ustala wartość godziwą stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych na normalnych zasadach rynkowych transakcji, odwołanie się do innych instrumentów, które są w zasadzie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, w jak największym stopniu wykorzystując informacje rynkowe, a w jak najmniejszym polegając na informacjach pochodzących od Grupy.

Hierarchia wartości godziwej

Grupa dokonuje klasyfikacji wyceny wartości godziwej przy zastosowaniu hierarchii wartości godziwej odzwierciedlającej istotność poszczególnych danych wejściowych wpływających na wycenę. Obowiązują następujące poziomy hierarchii wartości godziwej:

- ◆ ceny notowane (niekorygowane) na aktywnych rynkach dla identycznych aktywów bądź zobowiązań (**poziom 1**),

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

- ◆ dane wejściowe inne niż notowania objęte zakresem poziomu 1 możliwe do stwierdzenia lub zaobserwowania dla składnika aktywów bądź zobowiązań, bezpośrednio (tzn. w postaci cen) lub pośrednio (tzn. na podstawie wyliczeń opartych na cenach) (**poziom 2**),
- ◆ dane wejściowe dla składnika aktywów bądź zobowiązań nieoparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (tzn. dane niemożliwe do zaobserwowania) (**poziom 3**).

2.8.2. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ujmuje odpis z tytułu utraty wartości (odpis na oczekiwane straty kredytowe) aktywów finansowych. Jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia, Grupa wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentu finansowego w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia. Jeżeli na dzień sprawozdawczy ryzyko kredytowe związane z instrumentem finansowym nie wzrosło znacząco od momentu początkowego ujęcia, Grupa wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe z tytułu tego instrumentu finansowego w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym.

W przypadku aktywów finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu za wyjątkiem należności handlowych, Grupa wycenia odpis z tytułu straty na tych instrumentach finansowych w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym ze względu na niskie ryzyko kredytowe związane z tymi instrumentami finansowymi. Grupa uznaje, że środki pieniężne i ich ekwiwalenty, inne należności i inne aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu posiadają niskie ryzyko kredytowe, gdyż akceptowane są jedynie podmioty, w tym banki i instytucje finansowe posiadające rating na wysokim poziomie i stabilną sytuację rynkową, tj. o ratingu według Moody's powyżej Baa2.

Ze względu na fakt, że należności handlowe Grupy nie posiadają istotnego komponentu finansowania, odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych obliczany jest na podstawie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia instrumentu finansowego.

Grupa wycenia oczekiwane straty kredytowe z tytułu instrumentów finansowych w sposób uwzględniający:

- ◆ nieobciążoną i ważoną prawdopodobieństwem kwotę, którą ustala się, oceniając szereg możliwych wyników,
- ◆ wartość pieniądza w czasie,
- ◆ racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań na dzień sprawozdawczy, dotyczące przeszłych zdarzeń, obecnych warunków i prognoz dotyczących przyszłych warunków gospodarczych.

Na koniec każdego roku sprawozdawczego, bazując na danych historycznych dotyczących ściągalności należności od kontrahentów, Grupa dokonuje analizy statystycznej obejmującej należności handlowe w podziale na następujące kategorie odbiorców:

- ◆ Członków Giełdy,
- ◆ emitentów,
- ◆ pozostałych odbiorców.

W kolejnym etapie analizy, Grupa przeprowadza analizę portfelową, kalkulując dla każdej grupy odbiorców matrycę odpisów w poszczególnych przedziałach wiekowych na podstawie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia należności. Wartość odpisów aktualizujących na należności, które na dzień bilansowy nie są zaległe, dla danej grupy odbiorców, w danym przedziale czasowym (zaległości) równa jest iloczynowi:

- ◆ wartości należności handlowych na dzień bilansowy,
- ◆ współczynnika prawdopodobieństwa niewypełnienia zobowiązania przez odbiorcę.

Kwotę oczekiwanych strat kredytowych (lub kwotę odwrócenia odpisu), jaka jest wymagana, aby dostosować odpis na oczekiwane straty kredytowe na dzień sprawozdawczy do kwoty, którą należy ująć, Grupa ujmuje w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako zysk lub stratę z tytułu utraty wartości należności.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Kwotę odpisu na oczekiwane straty kredytowe z tytułu aktywów finansowych ujętych w kategorii „Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu” ujmuje się jako pomniejszenie wartości księgowej brutto składnika aktywów finansowych w sprawozdaniu w sytuacji finansowej.

Kwotę odpisu na oczekiwane straty kredytowe z tytułu aktywów finansowych ujętych w kategorii „Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody” ujmuje się w innych całkowitych dochodach i nie obniża on wartości księgowej składnika aktywów finansowych.

Grupa podjęła decyzję o wdrożeniu standardu bez korygowania danych porównawczych (zastosowała zwolnienie przewidziane w pkt. 7.2.15 MSSF 9). Korekty związane z dostosowaniem do MSSF 9 zostały wprowadzone z dniem 1 stycznia 2018 r. przez kapitały własne (zyski zatrzymane).

2.21 Przychody

2.21.1 Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży są ujmowane w wysokości ceny transakcyjnej w momencie przekazania przyrzeczonych w umowie usług na rzecz klienta, które ma miejsce wtedy, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tymi składnikami. Wszelkie usługi sprzedawane w pakietach, które da się wyodrębnić w świetle zawartej z klientem umowy, Grupa ujmuje oddzielnie. Ponadto wszelkie upusty i rabaty dotyczące ceny transakcyjnej co do zasady są alokowane do poszczególnych elementów pakietu. Zależnie od spełnienia określonych kryteriów, przychody związane z wyodrębnionymi świadczeniami są:

- ◆ rozkładane w czasie, w sposób obrazujący wykonanie umowy przez jednostkę lub
- ◆ ujmowane jednorazowo, w momencie spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia.

Na etapie zawarcia umowy Grupa dokonuje analizy potencjalnej ściągłości należności. Jeżeli w momencie zawarcia umowy nie jest "prawdopodobne", że jednostka uzyska wynagrodzenie z tytułu przyszłej realizacji zobowiązania do wykonania świadczenia, przychody nie są ujmowane aż do momentu wyjaśnienia wątpliwości dotyczących ściągłości należności.

Ponadto, zgodnie z MSSF 15 koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem Grupa aktywuje i rozlicza w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu.

Na podstawie MSSF 15 C3 b) Zarząd GPW zdecydował, że Standard zostanie wdrożony retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania ujętym w dniu pierwszego zastosowania (tj. w dniu 1 stycznia 2018 r.) w kapitale własnym, zgodnie z paragrafami C7-C8 Standardu.

W zakresie dopuszczalnych przez Standard uproszczeń, przewidzianych dla wdrożenia retrospektywnego z łącznym efektem pierwszego zastosowania ujętym w kapitale własnym, Zarząd jednostki dominującej zdecydował o skorzystaniu z uproszczenia zawartego w pkt C7 lit b, tj. że nie będzie retrospektywnie przekształcać umów, które zmieniły się przed datą pierwszego zastosowania (przed dniem 1 stycznia 2018 r.).

Przychody ze sprzedaży dzielą się na trzy główne kategorie:

- ◆ Przychody z rynku finansowego,
- ◆ Przychody z rynku towarowego,
- ◆ Pozostałe przychody ze sprzedaży.

W ramach przychodów z **rynku finansowego** Grupa wyróżnia:

- ◆ **Przychody z obsługi obrotu**

Transakcje obejmują przychody od członków giełdy pobierane na podstawie Regulaminu Giełdy oraz Regulaminu Alternatywnego Systemu Obrotu. Główną pozycją przychodów w tej grupie są opłaty transakcyjne. Opłaty te uzależnione są od wartości transakcji i liczby zrealizowanych zleceń oraz wolumenu obrotu, jak również od rodzaju instrumentu będącego przedmiotem tego obrotu.

Oprócz prowizji od obrotu pobierane są opłaty ryczałtowe za dostęp i wykorzystanie systemu informatycznego Giełdy.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

W ramach przychodów z obsługi obrotu na rynku finansowym ujmowane są również przychody spółki BondSpot z obsługi obrotu na prowadzonych przez tę spółkę rynkach instrumentów dłużnych.

Przychody z obsługi obrotu ujmowane są w miesiącu wykonania usług.

◆ Przychody od emitentów

Obsługa emitentów obejmuje przychody od emitentów pobierane na podstawie Regulaminu Giełdy oraz Regulaminu Alternatywnego Systemu Obrotu. Główną pozycją przychodów w tej grupie są roczne/kwartalne opłaty za notowanie papierów wartościowych, które rozkładane są w czasie i ujmowane liniowo przez okres świadczenia usług przez Grupę. Pobrane od klientów opłaty roczne i kwartalne do rozliczenia w kolejnych okresach są prezentowane w śródrocznych sprawozdaniach finansowych w pozycji „Zobowiązania z tytułu świadczonych usług”.

Ponadto od emitentów pobierane są m.in. opłaty za dopuszczenie do obrotu oraz inne opłaty, które ujmowane są jednorazowo w momencie wykonania usługi.

W ramach przychodów Grupy z obsługi emitentów ujmowane są również przychody spółki BondSpot od emitentów instrumentów notowanych na prowadzonych przez tę spółkę rynkach instrumentów dłużnych. Przychody te ujmowane są w miesiącu sprzedaży usług.

◆ Przychody ze sprzedaży informacji

Przychody ze sprzedaży informacji jednostki dominującej obejmują sprzedaż informacji giełdowych: danych giełdowych czasu rzeczywistego oraz danych statystyczno-historycznych w postaci codziennej prenumeraty za pośrednictwem poczty elektronicznej, wydawnictw w wersji elektronicznej, kalkulacji indeksów oraz pozostałych kalkulacji i licencji na indeksy giełdowe. Sprzedaż informacji odbywa się na podstawie odrębnych umów zawieranych z dystrybutorami serwisów giełdowych, z członkami giełdy oraz z innymi organizacjami, głównie instytucjami finansowymi. W ramach przychodów ze sprzedaży informacji Grupy ujmowane są również przychody ze sprzedaży serwisów informacyjnych BondSpot. Powyższe przychody ujmowane są w miesiącu sprzedaży.

Przychody z **rynku towarowego** obejmują przede wszystkim opłaty pobierane przez TGE na podstawie Regulaminu obrotu Rynku Towarów Giełdowych Towarowej Giełdy Energii S.A., przez IRGIT na podstawie Regulaminu Giełdowej Izby Rozrachunkowej (głównie w zakresie rozliczania transakcji zawieranych na TGE) oraz przez InfoEngine z tytułu prowadzenia działalności operatora handlowego i handlowo-technicznego.

W ramach przychodów z **rynku towarowego** Grupa wyróżnia:

◆ Przychody z obsługi obrotu

Przychody te obejmują opłaty stałe od członków TGE za uczestnictwo w poszczególnych rynkach oraz przychody z tytułu opłat transakcyjnych na rynkach prowadzonych przez TGE, tzn.: Rynku Dnia Następnego i Rynku Dnia Bieżącego, Rynku Gazu, Rynku Praw Majątkowych, Rynku Towarowego Terminowego, Rynku Uprawnień do Emisji.

Przychody z tytułu opłat stałych rozkładane są w czasie i ujmowane liniowo przez okres świadczenia usług przez TGE. Pobrane od klientów opłaty stałe do rozliczenia w kolejnych okresach są prezentowane w śródrocznych sprawozdaniach finansowych w pozycji „Zobowiązania z tytułu świadczonych usług”.

◆ Przychody z tytułu prowadzenia Rejestru Świadczeń Pochodzenia i Rejestru Gwarancji Pochodzenia

W ramach przychodów z prowadzenia Rejestrów, Grupa pobiera opłaty wynikające z czynności, jakie są świadczone na rzecz członków Rejestrów, tzn. m.in. za: wpis świadectwa, wystawienie praw, zwiększenie i zmniejszenie salda praw, umorzenie świadectw, wpis gwarancji, zgłoszenie przekazania gwarancji odbiorcy końcowemu, przyjęcie oferty sprzedaży, rozpatrzenie wniosku.

Przychody z tytułu prowadzenia Rejestrów ujmowane są w miesiącu wykonania usługi.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

♦ Przychody z tytułu rozliczania transakcji

Przychody z tytułu rozliczania transakcji stanowią przychody spółki IRGiT, na które składają się:

- ✓ przychody z tytułu opłat stałych od członków Izby, które rozkładane są w czasie i ujmowane liniowo przez okres świadczenia usług przez IRGIT. Pobrane od klientów opłaty stałe do rozliczenia w kolejnych okresach są prezentowane w śródrocznych sprawozdaniach finansowych w pozycji „Zobowiązania z tytułu świadczonych usług”;
- ✓ przychody z tytułu rozliczenia i rozrachunku transakcji giełdowych na rynkach prowadzonych przez TGE S.A, które ujmowane są w miesiącu wykonania usługi.

♦ Przychody ze sprzedaży informacji

Przychody ze sprzedaży informacji danych z rynku towarowego są pozyskiwane przez jednostkę dominującą na podstawie odrębnych umów zawieranych z dystrybutorami serwisów giełdowych, z członkami giełdy oraz z innymi organizacjami, głównie instytucjami finansowymi. Powyższe przychody ujmowane są w miesiącu sprzedaży.

Pozostałe przychody ze sprzedaży obejmują wszelkie inne usługi świadczone przez Grupę takie, jak m.in.: najem pomieszczeń biurowych i usługi dla KNF tj. udostępnianie aplikacji informatycznej umożliwiającej korzystanie z danych oraz wsparcie techniczne i merytoryczne. Powyższe przychody ujmowane są w miesiącu wykonania usługi.

Dla sprawozdań finansowych Grupy rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub później efektywne będą następujące nowe standardy:

- 1) MSSF 16 „Leasing” - szacowany wpływ zmian nowego standardu na sprawozdanie finansowe Grupy został przedstawiony w nocie 2.1.2 w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2017 r.;
- 2) KIMSF 23 „Niepewność związana z ujęciem podatku dochodowego”;
- 3) Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”;
- 4) Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach”;
- 5) Zmiany do MSSF 2015 – 2017.

Ważne oszacowania i osądy księgowe dokonywane przez Zarząd jednostki dominującej przy stosowaniu zasad rachunkowości Grupy oraz kluczowe źródła niepewności były takie same, jak te stosowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2017 r. za wyjątkiem osądu dotyczącego identyfikacji obowiązków spełnienia świadczenia w przypadku opłat za dopuszczenie papierów wartościowych do obrotu na rynkach GPW i BondSpot, który został opisany w nocie 19.

3. Rzeczowe aktywa trwałe

Tabela 1: Zmiany wartości księgowej netto poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych

	Okres	
	9 miesięcy zakończony 30 września 2018 r. (niebadane)	12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 r.
Wartość księgowa netto na początek okresu	110 784	119 130
Zwiększenia	7 816	7 135
Zmniejszenia	(213)	(40)
Amortyzacja	(12 231)	(15 441)
Wartość księgowa netto na koniec okresu	106 156	110 784

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Na dzień 30 września 2018 r. wartość zakontraktowanych nakładów inwestycyjnych dotyczących rzeczowych aktywów trwałych wynosiła 1 415 tys. zł i dotyczyła głównie rozbudowy sieci SAN i serwerowni.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. wartość zakontraktowanych nakładów inwestycyjnych dotyczących rzeczowych aktywów trwałych wyniosła 1 226 tys. zł i dotyczyła głównie zakupu przełączników CISCO w TGE.

4. Wartości niematerialne

Tabela 2: Zmiany wartości księgowej netto poszczególnych kategorii wartości niematerialnych

	Okres	
	9 miesięcy zakończony 30 września 2018 r. <i>(niebadane)</i>	12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 r.
Wartość księgowa netto na początek okresu	267 991	273 815
Zwiększenia	3 328	9 191
Zmniejszenia	(972)	(737)
Amortyzacja	(11 634)	(14 278)
Wartość księgowa netto na koniec okresu	258 713	267 991

Na dzień 30 września 2018 r. wartość zakontraktowanych nakładów inwestycyjnych dotyczących wartości niematerialnych wynosiła 1 292 tys. zł i dotyczyła głównie systemu nadzoru obrotu w GPW oraz systemu nadzoru rynku w TGE.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. wartość zakontraktowanych nakładów inwestycyjnych dotyczących wartości niematerialnych wyniosła 1 979 tys. zł i dotyczyła głównie systemu nadzoru obrotu i zakupu licencji Microsoft dla GK GPW.

5. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Tabela 3: Wartość księgowa udziałów w jednostkach stowarzyszonych

	Stan na dzień	
	30 września 2018 r. <i>(niebadane)</i>	31 grudnia 2017 r.
Grupa Kapitałowa KDPW S.A.	186 209	177 315
Centrum Giełdowe S.A.	17 064	16 999
Aquis Exchange Limited	-	13 075
Razem	203 273	207 389

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 4: Zmiany wartości inwestycji w jednostkach stowarzyszonych

	Stan na dzień/ Dane za okres	
	9 miesięcy zakończonych 30 września 2018 r. <i>(niebadane)</i>	12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2017 r.
Stan na początek okresu	207 389	197 231
Przeniesienie do Aktywów przeznaczonych do sprzedaży	(12 151)	-
Dywidenda	(372)	(102)
Udział w zyskach/(stratach) po opodatkowaniu	8 630	10 059
<i>Udział w zyskach/(stratach) netto</i>	8 392	10 414
<i>Inne zwiększenia/(zmniejszenia) zysku</i>	238	(355)
Udział w pozostałych całkowitych dochodach	(223)	201
Stan na koniec okresu	203 273	207 389

Sprzedaż udziałów w Aquis Stock Exchange

W związku z planowanym zbyciem akcji spółki Aquis Exchange Limited, na dzień 31 marca 2018 r. Zarząd GPW dokonał reklasyfikacji inwestycji w jednostkę stowarzyszoną Aquis do „Aktywów przeznaczonych do sprzedaży” w kwocie 12 151 tys. zł. W ramach procesu IPO spółki Aquis, dokonano obniżenia wartości nominalnej akcji Aquis, w związku z czym ilość akcji posiadanych przez GPW wzrosła z poziomu 384 025 szt. na dzień 31 grudnia 2017 r. do 4 608 300 szt. W dniu 14 czerwca 2018 r. GPW sprzedała akcje spółki po cenie 2,69 GBP za akcję. Przychody netto ze sprzedaży akcji wyniosły 57 546 tys. zł (po pomniejszeniu o koszty transakcyjne w kwocie 2 677 tys. zł). Wartość księgowa aktywa na dzień zbycia wyniosła 12 151 tys. zł. Zysk z tytułu sprzedaży akcji wyniósł 45 395 tys. zł i został zaprezentowany jako przychód finansowy w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

6. Należności handlowe oraz pozostałe należności

Tabela 5: Należności handlowe oraz pozostałe należności

	Stan na dzień	
	30 września 2018 r. <i>(niebadane)</i>	31 grudnia 2017 r.
<i>Należności handlowe brutto</i>	42 372	49 161
<i>Odpis aktualizujący wartość należności handlowych</i>	(4 189)	(2 529)
Razem należności handlowe	38 183	46 632
Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe kosztów	6 586	4 141
Inne należności i przedpłaty	4 052	389
Należności z tytułu pozostałych rozrachunków publiczno-prawnych	29 926	12 934
<i>w tym: z tyt. VAT</i>	29 649	12 899
Razem pozostałe należności	40 564	17 464
Razem należności handlowe oraz pozostałe należności	78 747	64 096

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

7. Inne aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu

W ramach prowadzonej polityki lokowania wolnych środków pieniężnych na dzień 30 września 2018 r. Grupa posiadała zakupione przez GPW krótkoterminowe aktywa finansowe:

- ♦ obligacje korporacyjne zerokuponowe o łącznej wartości nominalnej 63 000 tys. zł z datą wykupu 21 grudnia 2018 r. i 18 stycznia 2019 r., kupione za łączną cenę nabycia 62 338 tys. zł. Wykazane na dzień 30 września 2018 r. w kwocie 62 648 tys. zł;
- ♦ certyfikaty depozytowe w ilości 38 000 sztuk o należności głównej jednego certyfikatu w kwocie 1 tys. zł z datą wykupu 1 października 2018 r., stopa procentowa WIBOR 6M z dnia 27 marca 2018 r. plus 0,05%. Wykazane na dzień 30 września 2018 r. w kwocie 38 352 tys. zł.

Powyższe transakcje są efektem dywersyfikacji źródeł pozyskiwania wyższych przychodów finansowych niż możliwe do uzyskania z lokat bankowych, przy jednoczesnym zachowaniu wymogów polityki lokowania obowiązującej w GPW o inwestowaniu w dłużne korporacyjne papiery wartościowe zabezpieczone lub z przyznanym ratingiem na poziomie inwestycyjnym. Są one ustalane na warunkach rynkowych w chwili zawarcia kontraktu. Z powyższych względów wartość godziwa tych instrumentów nie odbiega istotnie od wartości księgowej na dzień 30 września 2018 r.

8. Zmiany wartości szacunkowych

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 30 września 2018 r. skorygowano salda odpisów aktualizujących składniki majątkowe o następujące kwoty:

Tabela 6: Zmiana wartości szacunkowych

	Kwoty w tys. zł
Odpis aktualizujący należności na dzień 31 grudnia 2017 r.	2 529
Korekta początkowego zastosowania MSSF 9*	259
Odpis aktualizujący należności na dzień 1 stycznia 2018 r.	2 788
Utworzenie odpisu	1 615
Należności spisane w trakcie okresu jako nieściągalne	(162)
Rozwiązanie niewykorzystanych odpisów	(52)
Odpis aktualizujący należności na dzień 30 września 2018 r.	4 189

* Grupa wdrożyła MSSF 9 z dniem 1 stycznia 2018 r. Skorzystała z uproszczenia odnośnie braku konieczności przekształcania danych porównawczych (pkt. 7.2.15 MSSF 9). Więcej informacji o przejściu na MSSF 9 znajduje się w nocie 19.

Ponadto w okresie od 1 stycznia 2018 r. do 30 września 2018 r. nastąpiły następujące zmiany wartości szacunkowych:

- ♦ zmniejszono zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych (głównie nagród rocznych) o kwotę 1 598 tys. zł (wykorzystanie w kwocie 9 433 tys. zł, zawiązanie w kwocie 9 475 tys. zł, rozwiązanie w kwocie 1 640 tys. zł);
- ♦ zmniejszono rezerwę na sprawy sporne i pozostałe o kwotę 142 tys. zł (wykorzystanie 75 tys. zł, rozwiązanie 115 tys. zł, zawiązanie rezerw w kwocie 48 tys. zł).

9. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Tabela 7: Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na dzień	
	30 września 2018 r. <i>(niebadane)</i>	31 grudnia 2017 r.
Gotówka w kasie	-	1
Rachunki bieżące	46 885	40 361
Lokaty bankowe	389 394	446 114
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	436 279	486 476

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, rachunki bieżące i lokaty bankowe z pierwotnym terminem wymagalności do roku od dnia ich złożenia, o dużej płynności, łatwo wymienialne na określone kwoty środków pieniężnych oraz nienarażone na istotną zmianę wartości godziwej. Pozycja rachunki bieżące zawiera środki pieniężne w kwocie 10 mln zł o ograniczonej możliwości dysponowania, które zostały utworzone jako dodatkowe narzędzie zarządzania ryzykiem w IRGIT i są przeznaczone na potrzeby zabezpieczania płynności dokonywanych przez IRGIT rozliczeń transakcji giełdowych w przypadkach określonych w Regulaminie Giełdowej Izby Rozrachunkowej.

10. Zobowiązania z tytułu emisji obligacji

Tabela 8: Zobowiązania z tytułu emisji obligacji

	Stan na dzień	
	30 września 2018 r. <i>(niebadane)</i>	31 grudnia 2017 r.
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji - długoterminowe:	243 864	243 573
Emisja obligacji serii C	124 240	124 050
Emisja obligacji serii D i E	119 624	119 523
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji - krótkoterminowe:	2 099	1 938
Emisja obligacji serii C	1 679	682
Emisja obligacji serii D i E	420	1 256
Razem zobowiązania z tytułu emisji obligacji	245 963	245 511

Obligacje serii C

6 października 2015 r. GPW wyemitowała 1 250 000 sztuk obligacji na okaziciela serii C o łącznej wartości nominalnej 125 000 tys. zł. Wartość nominalna i cena emisyjna jednej obligacji wyniosła 100 zł. Obligacje serii C są oprocentowane według stałej stopy procentowej w wysokości 3,19 procent w skali roku. Odsetki od obligacji są wypłacane w okresach półrocznych. Wykup obligacji nastąpi w dniu 6 października 2022 r. poprzez płatność na rzecz obligatariuszy ich wartości nominalnej.

Obligacje serii C zostały wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu na Catalyst.

Obligacje serii D i E

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

13 października 2016 r. Zarząd GPW podjął uchwałę w sprawie emisji 1 200 000 niezabezpieczonych obligacji na okaziciela o wartości nominalnej 100 zł każda i o łącznej wartości nominalnej 120 000 tys. zł. Obligacje zostały wyemitowane w styczniu 2017 r. w dwóch seriach: serii D o łącznej wartości nominalnej 60 000 tys. zł oraz serii E o łącznej wartości nominalnej 60 000 tys. zł. Cena emisyjna obligacji serii D, skierowanej do inwestorów instytucjonalnych wyniosła 100 zł, natomiast cena emisyjna obligacji serii E, skierowanej do inwestorów indywidualnych wyniosła (w zależności od daty złożenia zapisu) od 99,88 zł do 99,96 zł.

Obligacje są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej określanej jako suma stawki referencyjnej WIBOR 6M oraz marży równej 95 punktom bazowym. Odsetki od obligacji są wypłacane w okresach półrocznych. Dzień wykupu Obligacji przypada na 31 stycznia 2022 r.

Obligacje serii D i E zostały wprowadzone do obrotu na rynku regulowanym Catalyst prowadzonym przez GPW i ASO Catalyst prowadzonym przez BondSpot.

Na dzień 30 września 2018 r. wartość godziwa obligacji serii C wynosi 129 309 tys. zł, a serii D i E wynosi 121 694 tys. zł.

11. Aktywa i zobowiązania z tytułu świadczonych usług

Tabela 9: Aktywa i zobowiązania z tytułu świadczonych usług

	Stan na dzień	
	30 września 2018 r. (niebadane)	1 stycznia 2018 r.* (dane przekształcone)
<i>Sprzedaż informacji oraz przychody z tytułu kalkulacji stawk referencyjnych</i>	2 002	868
Rynek finansowy	2 008	868
Pozostałe przychody	114	127
Razem aktywa z tytułu świadczonych usług	2 122	995
<i>Obsługa obrotu</i>	163	-
<i>Obsługa emitentów</i>	4 757	-
<i>Sprzedaż informacji oraz przychody z tytułu kalkulacji stawk referencyjnych</i>	6 049	2 200
Rynek finansowy	10 969	2 200
<i>Obsługa obrotu</i>	1 608	2 912
<i>Rozliczenia transakcji</i>	-	1 694
Rynek towarowy	1 608	4 606
Pozostałe przychody	(44)	21
Razem zobowiązania z tytułu świadczonych usług	12 533	6 827

* Grupa wdrożyła MSSF 15 z dniem 1 stycznia 2018 r. Został on wdrożony retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania ujętym w dniu 1 stycznia 2018 r.

Aktywa z tytułu świadczonych usług z rynku finansowego dotyczą sprzedaży informacji oraz przychodów z tytułu kalkulacji stawk referencyjnych. Na dzień 31 grudnia 2017 r. były one prezentowane jako „Należności handlowe oraz pozostałe należności”. Więcej informacji o przejściu na MSSF 15 znajduje się w nocie 19.

Salda należności handlowych zostały wykazane w nocie 6.

Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu świadczonych usług z rynku finansowego i towarowego dotyczą opłat rocznych i kwartalnych od uczestników rynków. Na dzień 31 grudnia 2017 r. były one prezentowane jako „Rozliczenia międzyokresowe przychodów”. Więcej informacji o przejściu na MSSF 15 znajduje się w nocie 19.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Z kwoty 6 827 tys. zł rozpoznanych jako „Zobowiązania z tytułu świadczonych usług” na 1 stycznia 2018 r., 3 597 tys. zł zostało rozpoznane jako przychód w okresie 9 miesięcy zakończonych 30 września 2018 r.

12. Rozliczenia międzyokresowe pasywów

Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów dotyczą rozliczenia otrzymanej przez spółkę TGE dotacji do aktywów w ramach projektu PCR o wartości księgowej na dzień 30 września 2018 r. w kwocie równej 5 732 tys. zł, z czego kwota 5 173 tys. zł jest prezentowana jako długoterminowa, a kwota 559 tys. zł jako krótkoterminowa (szczegóły ujęcia dotacji zostały opisane w notce nr 18 do Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego GK GPW za rok zakończony 31 grudnia 2017 r.). Na dzień 31 grudnia 2017 r. wartość księgowa dotacji wynosiła 6 151 tys. zł, z czego część długoterminowa wynosiła 5 592 tys. zł, a część krótkoterminowa 559 tys. zł. Pozostałe zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe

13. Pozostałe zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe

Tabela 10: Pozostałe zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe

	Stan na dzień	
	30 września 2018 r. (niebadane)	31 grudnia 2017 r. (dane przekształcone)
Inne zobowiązania	11 765	13 054
<i>w tym: Zobowiązania wobec PFN</i>	9 541	10 830
Razem zobowiązania długoterminowe	11 765	13 054
Zobowiązania z tytułu wypłaty dywidendy	248	232
Zobowiązania z tytułu pozostałych rozrachunków publiczno - prawnych	27 314	20 753
<i>w tym: z tyt. VAT</i>	25 591	19 588
Inne zobowiązania (w tym w szczególności z tytułu zakupów inwestycyjnych)	8 287	5 982
<i>w tym: Zobowiązania wobec PFN</i>	1 210	1 184
Razem zobowiązania krótkoterminowe	35 849	26 967
Razem pozostałe zobowiązania	47 614	40 021

Na pozostałe zobowiązania długoterminowe na dzień 30 września 2018 r. składają się głównie zobowiązania spółki dominującej wobec Polskiej Fundacji Narodowej w kwocie 9 541 tys. zł (odpowiednio dane przekształcone na 31 grudnia 2017 r.: 10 830 tys. zł).

Na pozostałe zobowiązania krótkoterminowe na dzień 30 września 2018 r. składają się głównie zobowiązania spółki TGE z tytułu podatku VAT dotyczące bieżącego okresu w kwocie 22 967 tys. zł, zobowiązania z tytułu depozytów zabezpieczających transakcje zakupu/sprzedaży energii elektrycznej na rynku bilansującym spółki InfoEngine w kwocie 1 636 tys. zł oraz zobowiązania z tytułu wpłat dokonanych przez Polski Fundusz Rozwoju i Biuro Informacji Kredytowej w kwocie 4 372 tys. zł na poczet objęcia udziałów w spółce zależnej IAiR, które na dzień 30 września 2018 r. nie zostały zarejestrowane w KRS jako podwyższenie kapitału Spółki. Na dzień 31 grudnia 2017 r. pozostałe zobowiązania krótkoterminowe dotyczyły głównie bieżących zobowiązań spółki TGE z tytułu podatku VAT w kwocie 17 065 tys. zł oraz zobowiązań spółki InfoEngine z tytułu depozytów zabezpieczających transakcje zakupu/sprzedaży energii elektrycznej na rynku bilansującym w kwocie 591 tys. zł.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

14. Podatek dochodowy

Tabela 11: Podział podatku dochodowego na część bieżącą i odroczoną

	Okres 3 miesięcy zakończony		Okres 9 miesięcy zakończony	
	30 września 2018 r. (niebadane)	30 września 2017 r. (dane przekształcone niebadane)	30 września 2018 r. (niebadane)	30 września 2017 r. (dane przekształcone niebadane)
Podatek dochodowy bieżący	5 110	5 759	30 543	28 900
Podatek odroczony	3 356	3 561	2 285	(2 380)
Razem podatek dochodowy	8 466	9 320	32 828	26 520

Zgodnie z przepisami podatkowymi obowiązującymi w Polsce stawka podatkowa obowiązująca w latach 2018 i 2017 to 19%.

Tabela 12: Uzgodnienie teoretycznego podatku wynikającego z zysku brutto i ustawowej stawki podatkowej do obciążenia z tytułu podatku dochodowego wykazanego w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

	Okres 3 miesięcy zakończony		Okres 9 miesięcy zakończony	
	30 września 2018 r. (niebadane)	30 września 2017 r. (dane przekształcone niebadane)	30 września 2018 r. (niebadane)	30 września 2017 r. (dane przekształcone niebadane)
Zysk przed opodatkowaniem	46 086	56 232	179 392	145 945
Stawka podatku dochodowego	19%	19%	19%	19%
Podatek dochodowy według ustawowej stawki podatkowej	8 756	10 684	34 084	27 730
Efekt podatkowy:	(290)	(1 364)	(1 256)	(1 209)
Kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów	208	(665)	451	333
Strat podatkowych jednostek zależnych nie ujętych w odroczonym podatku dochodowym	98	(16)	160	6
Niepodlegających opodatkowaniu udziałów w (zyskach)/stratach jednostek stowarzyszonych	(649)	(685)	(1 640)	(1 548)
Pozostałych korekt	53	2	(227)	-
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	8 466	9 320	32 828	26 520

15. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Podmiotami powiązanymi z Grupą są jej jednostki stowarzyszone (Grupa KDPW S.A., Centrum Giełdowe S.A.) oraz Skarb Państwa, jako podmiot dominujący (posiadający na dzień 30 września 2018 r. 35,00% udziału w kapitale akcyjnym oraz 51,76% głosów na Walnym Zgromadzeniu jednostki dominującej), jednostki kontrolowane i współkontrolowane przez Skarb Państwa oraz jednostki, na które Skarb Państwa ma znaczący wpływ. Ponadto podmiotami powiązanymi są członkowie kluczowego personelu kierowniczego Grupy.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

15.1. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązаныmi ze Skarbem Państwa

Spółki z udziałem Skarbu Państwa

Grupa nie prowadzi ewidencji umożliwiającej jednoznaczne identyfikowanie i agregowanie transakcji z wszystkimi podmiotami powiązаныmi ze Skarbem Państwa.

Spółki z udziałem Skarbu Państwa, z którymi jednostka dominująca zawiera transakcje, są emitentami (od których GPW pobiera opłaty za wprowadzenie oraz notowanie), oraz członkami giełdy (od których GPW pobiera opłaty za możliwość zawierania transakcji na rynku giełdowym, za dostęp do systemów informatycznych GPW oraz od obrotu instrumentami finansowymi).

Spółki z udziałem Skarbu Państwa, z którymi TGE oraz IRGIT zawierają transakcje są uczestnikami rynków prowadzonych przez TGE oraz członkami Izby Rozliczeniowej. Opłaty od ww. podmiotów pobierane są za uczestnictwo oraz z tytułu transakcji zawieranych na rynkach prowadzonych przez TGE, w zakresie wystawiania oraz umarzania praw majątkowych do świadectw pochodzenia oraz z tytułu rozliczania transakcji.

Wszystkie transakcje handlowe z jednostkami z udziałem Skarbu Państwa są zawierane w normalnym trybie działalności i są dokonywane na warunkach rynkowych.

Komisja Nadzoru Finansowego

Ustawa z dnia 12 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym oraz niektórych innych ustaw znacząco rozszerzyła krąg podmiotów finansujących nadzór (m. in. o banki, firmy ubezpieczeniowe, TFI, spółki publiczne, domy maklerskie i zagraniczne firmy inwestycyjne) i zmieniła wysokości kontrybucji poszczególnych podmiotów.

1 stycznia 2016 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Finansów określające m. in. sposób wyliczania oraz sposób i terminy uiszczania opłat na rzecz KNF przez podmioty zobowiązane. Zgodnie z rozporządzeniem, do dnia 31 sierpnia danego roku kalendarzowego, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego podaje do publicznej wiadomości, w drodze komunikatu ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego wysokości stawek i wskaźników koniecznych do wyliczenia opłaty. Na tej podstawie podmioty zobowiązane do wniesienia opłaty wyliczają ostateczną wysokość opłaty rocznej należnej za dany rok i uiszczają ją w terminie do dnia 30 września danego roku kalendarzowego.

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. koszty operacyjne GK GPW zawierają koszt rocznej opłaty z tytułu nadzoru w wysokości 12 534 tys. zł. Wysokość ww. opłaty, która obciążała koszty GK GPW w okresie 9 pierwszych miesięcy 2017 r. wyniosła 5 576 tys. zł.

15.2. Transakcje ze spółkami stowarzyszonymi

Tabela 13: Transakcje spółek Grupy GPW ze spółkami stowarzyszonymi

	Stan na 30 września 2018 r. <i>(niebadane)</i>		Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2018 r. <i>(niebadane)</i>	
	Należ- ności	Zobowią- zania*	Przychody ze sprzedaży	Koszty działalności operacyjnej
Grupa KDPW S.A.	195	50	193	108
Centrum Giełdowe S.A.	-	164	-	1 837
Razem	195	214	193	1 945

* Z uwzględnieniem zobowiązań handlowych i pozostałych zobowiązań

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 14: Transakcje spółek Grupy GPW ze spółkami stowarzyszonymi

	Stan na 31 grudnia 2017 r.		Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r. (niebadane)	
	Należ- ności	Zobowią- zania	Przychody ze sprzedaży	Koszty działalności operacyjnej
Centrum Giełdowe S.A.	-	247	-	220
Aquis Exchange Limited	9	20	-	-
Razem	9	267	-	220

W okresie 9 pierwszych miesięcy 2018 r. i 2017 r. nie zostały spisane w koszty należności od jednostek stowarzyszonych, jak również nie utworzono istotnych odpisów aktualizujących należności od jednostek stowarzyszonych.

W związku z posiadaniem i najmem powierzchni w kompleksie Centrum Giełdowe, GPW ponosi opłaty za najem oraz eksploatację powierzchni biurowej, w tym części wspólnych, na rzecz spółki zarządzającej budynkiem – Centrum Giełdowe S.A.

GPW w roku 2018 i 2017 prowadziła transakcje ze Wspólnotą Lokalową "Książęca 4", której jest członkiem. Koszty z tego tytułu w 9 pierwszych miesiącach 2018 r. wyniosły 2 927 tys. zł, a w 9 pierwszych miesiącach 2017 r.: 2 985 tys. zł.

15.3. Informacje o wynagrodzeniach i świadczeniach dla kluczowego personelu kierowniczego (kwoty wypłacone i rezerwy)

Personelem kierowniczym Grupy jest Zarząd Giełdy i Rada Giełdy. Przedstawione w poniższej tabeli dane dotyczą wszystkich (byłych i obecnych) członków Zarządu Giełdy i Rady Giełdy, którzy sprawowali swoje funkcje odpowiednio w 2017 i 2018 r.

W tabeli nie zaprezentowano składek na ubezpieczenie społeczne w części pokrywanej przez pracodawcę.

Tabela 15: Koszty z tytułu wynagrodzeń i świadczeń dla kluczowego personelu kierowniczego Grupy

	Okres 3 miesięcy zakończony 30 września (niebadane)		Okres 9 miesięcy zakończony 30 września (niebadane)	
	2018 r.	2017 r.	2018 r.*	2017 r.**
Wynagrodzenia podstawowe	425	285	1 133	1 481
Ekwiwalent urlopowy	-	-	-	177
Wynagrodzenie zmienne - zgodne z "nową ustawą kominową" (rezerwa)	425	-	1 147	-
Premia - bank premii	(33)	-	(107)	(245)
Premia - wypłata jednorazowa	(25)	431	(81)	391
Premia - akcje fantomowe	(25)	-	(60)	(184)
Pozostałe świadczenia	13	10	13	35
Świadczenia po okresie zatrudnienia	32	-	192	-
Razem wynagrodzenia Zarządu Giełdy	812	726	2 237	1 656
Wynagrodzenia Rady Giełdy	137	146	429	378
Razem wynagrodzenia kluczowego personelu kierowniczego	949	871	2 666	2 033

* Ujemne kwoty premii w 2018 r. wynikają z rozwiązania rezerw na premie Zarządu Giełdy za 2017 r. w kwocie 269 tys. zł (w tym: 81 tys. zł wypłata jednorazowa, 107 tys. zł bank premii, 81 tys. zł akcje fantomowe).

** Ujemne kwoty premii w 2017 r. wynikają z rozwiązania rezerw na premie Zarządu Giełdy za 2016 r. w kwocie 981 tys. zł (w tym: 299 tys. zł wypłata jednorazowa, 398 tys. zł bank premii, 284 tys. zł akcje fantomowe).

16. Dywidenda

19 czerwca 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie GPW podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku Spółki za 2017 r., w tym postanowiło przeznaczyć na wypłatę dywidendy kwotę 92 338 tys. zł. Wysokość dywidendy przypadającej na jedną akcję wyniosła 2,20 zł. Dniem dywidendy był 19 lipca 2018 r. Dywidendę wypłacono 2 sierpnia 2018 r.

17. Sezonowość

Działalność Grupy nie charakteryzuje się znaczącą sezonowością za wyjątkiem przychodów z Rynku Towarowego, w odniesieniu do których można zidentyfikować sezonowość dotyczącą miesięcy roku (przychody pierwszych miesięcy są wyższe niż przychody osiągnięte w pozostałych kwartałach roku).

18. Informacje dotyczące segmentów działalności

W niniejszym skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym informacje o segmentach ujmowane są w oparciu o elementy składowe jednostki, które zarządzający monitorują w zakresie podejmowania decyzji operacyjnych. Segmenty operacyjne to elementy składowe jednostki, dla których dostępna jest oddzielna informacja finansowa, regularnie oceniana przez osoby podejmujące kluczowe decyzje odnośnie alokacji zasobów i oceniające działalność Grupy.

Dla celów zarządczych, Grupa została podzielona w oparciu o rodzaje świadczonych usług. Wydzielono trzy główne segmenty sprawozdawcze. Są to:

Segment **Rynek Finansowy** obejmuje działalność Grupy dotyczącą organizowania giełdowego obrotu instrumentami finansowymi oraz działalność związaną z tym obrotem. Jednocześnie Grupa prowadzi działalność w zakresie edukacji, promocji i informacji związanej z funkcjonowaniem rynku kapitałowego, a także organizuje alternatywny system obrotu.

W ramach rynku finansowego wyróżniono następujące trzy kategorie:

- ♦ obsługa obrotu (głównie przychody z opłat transakcyjnych uzależnione od obrotów giełdowych, z opłat za dostęp do systemów giełdowych);
- ♦ obsługa emitentów (przychody z opłat rocznych za notowanie papierów wartościowych oraz opłat jednorazowych np. za wprowadzenie papierów wartościowych do obrotu giełdowego);
- ♦ sprzedaż informacji giełdowych (głównie przychody ze sprzedaży informacji do dystrybutorów informacji, danych historycznych oraz przychody z tytułu obliczania i dystrybucji stawek referencyjnych WIBID i WIBOR).

Segment Rynek finansowy obejmuje głównie działalność spółek GPW S.A., BondSpot S.A. oraz GPW Benchmark S.A.

- 1) Segment **Rynek Towarowy** obejmuje działalność Grupy dotyczącą organizowania giełdowego obrotu towarami oraz działalność związaną z tym obrotem. Za pośrednictwem spółki Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A. („IRGIT”), Grupa prowadzi rozliczenia i rozrachunek na rynku towarowym, natomiast za pośrednictwem spółki TGE – giełdowy obrót towarami (energia elektryczna, gaz) i prawami majątkowymi oraz Rejestr Świadectw Pochodzenia energii elektrycznej. Grupa GPW uzyskuje również przychody z tytułu prowadzenia działalności operatora handlowego na rynku energii elektrycznej.

Segment Rynku Towarowego składa się z następujących kategorii:

- ♦ obsługa obrotu (głównie przychody osiągnięte na Rynku Energii z obrotu energią elektryczną - na rynku kasowym i terminowym, przychody z obrotu gazem ziemnym - na rynku kasowym i terminowym, przychody osiągnięte na Rynku Praw Majątkowych z obrotu prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia energii elektrycznej);
- ♦ prowadzenie Rejestru Świadectw Pochodzenia energii elektrycznej (głównie przychody osiągnięte z tytułu wystawiania praw majątkowych do świadectw pochodzenia energii elektrycznej oraz umarzania świadectw pochodzenia);

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

- ◆ Rynek Uprawnień do Emisji CO₂ (obróć prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia energii elektrycznej);
- ◆ rozliczenia transakcji (przychody z innych opłat od uczestników (członków rynku). Segment Rynek towarowy obejmuje działalność Grupy TGE;
- ◆ sprzedaż informacji

2) Segment **Pozostałe** zasadniczo obejmuje działalność spółki IAIr oraz przychody z tytułu usług świadczonych przez GPW na rzecz spółek z GK GPW.

Zasady rachunkowości segmentów operacyjnych są takie same jak zasady rachunkowości Grupy GPW S.A.

Zarząd monitoruje oddzielnie głównie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Ocena poszczególnych segmentów jest dokonywana do poziomu zysku/straty netto.

Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych, podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązаныmi.

Segmenty operacyjne Grupy koncentrują swoją działalność na terenie Polski.

Poniższe tabele przedstawiają uzgodnienie danych analizowanych przez Zarząd jednostki dominującej z danymi prezentowanymi w niniejszym skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Tabela 16: Segmenty operacyjne - sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2018 r. (niebadane)					
	Segment finansowy	Segment towarowy	Segment pozostałe	Razem segmenty	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Segmenty i wyłączenia razem
Przychody ze sprzedaży:	145 593	113 749	7 799	267 141	(8 815)	258 326
<i>Sprzedaż do klientów zewnętrznych</i>	143 769	113 572	985	258 326	-	258 326
<i>Sprzedaż pomiędzy segmentami i obroty wewnętrzne</i>	1 824	177	6 814	8 815	(8 815)	-
Koszty działalności operacyjnej:	(94 079)	(45 308)	(724)	(140 111)	8 730	(131 381)
<i>w tym amortyzacja</i>	(16 024)	(7 841)	-	(23 865)	-	(23 865)
Zysk/(strata) ze sprzedaży	51 514	68 441	7 075	127 030	(85)	126 945
Zysk/(strata) na pozostałej działalności operacyjnej	(1 321)	34	-	(1 287)	(243)	(1 530)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	50 193	68 475	7 075	125 743	(328)	125 415
Zysk/(strata) z działalności finansowej, w tym:	98 388	16 478	6	114 872	(69 525)	45 347
<i>przychody odsetkowe</i>	2 884	2 015	6	4 905	(20)	4 885
<i>przychody z tyt. dywidend</i>	69 697	14 911	-	84 608	(84 608)	-
<i>odpis aktualizujący wartość jednostki zależnej</i>	(1 927)	-	-	(1 927)	1 927	-
<i>zysk/(strata) z tyt. sprzedaży udziałów jednostki stowarzyszonej</i>	32 239	-	-	32 239	13 156	45 395
<i>koszty odsetkowe</i>	(5 756)	(20)	-	(5 776)	20	(5 756)
<i>Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych</i>	-	-	-	-	8 630	8 630
Zysk przed opodatkowaniem	148 581	84 953	7 081	240 615	(61 223)	179 392
Podatek dochodowy	(17 002)	(13 502)	-	(30 504)	(2 324)	(32 828)
Zysk netto okresu	131 579	71 451	7 081	210 111	(63 547)	146 564

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 17: Segmenty operacyjne - sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Stan na dzień 30 września 2018 r. (niebadane)					
	Segment finansowy	Segment towarowy	Segment pozostałe	Razem segmenty	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne*	Segmenty i wyłączenia razem
Aktywa razem	800 534	333 350	5 964	1 139 848	53 560	1 193 408
Zobowiązania razem	295 290	47 745	138	343 173	(3 120)	340 053
Aktywa netto (aktywa pomniejszone o zobowiązania)	505 244	285 605	5 826	796 675	56 680	853 355

* „Kwota wyłączeń i korekt konsolidacyjnych” dotyczy głównie korekty wartości inwestycji w jednostkach stowarzyszonych wycenianych wg ceny nabycia w segmencie finansowym w celu doprowadzenia do wyceny wg metody praw własności (192 mln zł), pomniejszonej o wpływ korekt konsolidacyjnych (135 mln zł).

Tabela 18: Segmenty operacyjne - sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r. (dane przekształcone niebadane)					
	Segment finansowy	Segment towarowy	Segment pozostałe	Razem segmenty	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Segmenty i wyłączenia razem
Przychody ze sprzedaży:	157 616	102 046	6 019	265 681	(5 893)	259 788
<i>Sprzedaż do klientów zewnętrznych</i>	156 974	101 874	940	259 788	-	259 788
<i>Sprzedaż pomiędzy segmentami i obroty wewnętrzne</i>	642	172	5 079	5 893	(5 893)	-
Koszty działalności operacyjnej:	(83 065)	(38 735)	(469)	(122 269)	5 484	(116 785)
<i>w tym amortyzacja</i>	(15 174)	(5 561)	(24)	(20 759)	-	(20 759)
Zysk/(strata) ze sprzedaży	74 551	63 311	5 550	143 412	(409)	143 003
Zysk/(strata) na pozostałej działalności operacyjnej	(987)	934	3	(51)	(713)	(764)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	73 564	64 245	5 553	143 362	(1 122)	142 239
Zysk/(strata) z działalności finansowej, w tym:	(2 236)	19 022	34	16 820	(21 264)	(4 444)
<i>przychody odsetkowe</i>	2 958	1 078	34	4 070	(150)	3 920
<i>przychody z tyt. dywidend</i>	1 266	20 000	-	21 266	(21 266)	-
<i>koszty odsetkowe</i>	(5 692)	(1 061)	-	(6 753)	152	(6 601)
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	-	-	-	-	8 149	8 149
Zysk przed opodatkowaniem	71 328	83 267	5 587	160 182	(14 237)	145 945
Podatek dochodowy	(14 294)	(12 230)	4	(26 520)	-	(26 520)
Zysk netto okresu	57 034	71 037	5 591	133 662	(14 237)	119 425

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 19: Segmenty operacyjne - sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Stan na dzień 31 grudnia 2017 r. (dane przekształcone)					
	Segment finansowy	Segment towarowy	Segment pozostałe	Razem segmenty	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne*	Segmenty i wyłączenia razem
Aktywa razem	762 651	345 524	2 229	1 110 404	36 649	1 147 053
Zobowiązania razem	303 515	47 531	31	351 077	(3 491)	347 586
Aktywa netto (aktywa pomniejszone o zobowiązania)	459 136	297 993	2 198	759 327	40 140	799 467

* „Kwota wyłączeń i korekt konsolidacyjnych” dotyczy głównie korekty wartości inwestycji w jednostkach stowarzyszonych wycenianych wg ceny nabycia w segmencie finansowym w celu doprowadzenia do wyceny wg metody praw własności (170 mln zł), pomniejszonej o wpływ korekt konsolidacyjnych (130 mln zł).

Tabela 20: Segmenty operacyjne - sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2018 r. (niebadane)					
	Segment finansowy	Segment towarowy	Segment pozostałe	Razem segmenty	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Segmenty i wyłączenia razem
Przychody ze sprzedaży:	47 882	38 193	2 859	88 934	(3 191)	85 743
<i>Sprzedaż do klientów zewnętrznych</i>	47 134	38 126	483	85 743	-	85 743
<i>Sprzedaż pomiędzy segmentami i obroty wewnętrzne</i>	748	67	2 376	3 191	(3 191)	-
Koszty działalności operacyjnej:	(31 458)	(14 285)	(391)	(46 134)	3 106	(43 028)
<i>w tym amortyzacja</i>	(5 299)	(2 649)	-	(7 948)	-	(7 948)
Zysk/(strata) ze sprzedaży	16 424	23 908	2 468	42 800	(85)	42 715
Zysk/(strata) na pozostałej działalności operacyjnej	36	545	-	581	(243)	338
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	16 460	24 453	2 468	43 381	(328)	43 053
Zysk/(strata) z działalności finansowej, w tym:	(798)	421	1	(376)	(3)	(379)
<i>przychody odsetkowe</i>	1 340	648	1	1 989	(5)	1 984
<i>koszty odsetkowe</i>	(1 942)	(7)	-	(1 949)	2	(1 947)
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	-	-	-	-	3 412	3 412
Zysk przed opodatkowaniem	15 662	24 874	2 469	43 005	3 081	46 086
Podatek dochodowy	(3 670)	(4 796)	-	(8 466)	-	(8 466)
Zysk netto okresu	11 992	20 078	2 469	34 539	3 081	37 620

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 21: Segmenty operacyjne - sprawozdanie z całkowitych dochodów

Okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2017 r. (dane przekształcone niebadane)						
	Segment finansowy	Segment towarowy	Segment pozostałe	Razem segmenty	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Segmenty i wyłączenia razem
Przychody ze sprzedaży:	49 180	32 161	2 190	83 531	(2 412)	81 119
<i>Sprzedaż do klientów zewnętrznych</i>	48 851	31 989	279	81 119	-	81 119
<i>Sprzedaż pomiędzy segmentami i obroty wewnętrzne</i>	329	172	1 911	2 412	(2 412)	-
Koszty działalności operacyjnej:	(24 124)	(10 288)	(424)	(34 836)	2 331	(32 505)
<i>w tym amortyzacja</i>	(5 074)	(2 244)	(24)	(7 342)	-	(7 342)
Zysk/(strata) ze sprzedaży	25 056	21 873	1 766	48 695	(81)	48 614
Zysk/(strata) na pozostałej działalności operacyjnej	(141)	1 719	3	1 581	(244)	1 336
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	24 915	23 592	1 769	50 276	(325)	49 950
Zysk/(strata) z działalności finansowej, w tym:	(956)	3 625	20	2 689	(17)	2 673
<i>przychody odsetkowe</i>	825	391	20	1 236	(104)	1 132
<i>przychody z tyt. dywidend</i>	-	-	-	-	-	-
<i>koszty odsetkowe</i>	(1 947)	4 125	-	2 178	87	2 265
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	-	-	-	-	3 609	3 609
Zysk przed opodatkowaniem	23 959	27 217	1 789	52 965	3 267	56 232
Podatek dochodowy	(4 973)	(4 351)	4	(9 320)	-	(9 320)
Zysk netto okresu	18 986	22 866	1 793	43 645	3 267	46 912

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

19. Wpływ początkowego zastosowania nowych standardów

Tabela 22: Wpływ korekt na wybrane pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2018 r.

		Stan na dzień 31 grudnia 2017 r. ^{a)} (dane przekształcone)	Korekta początkowego zastosowania MSSF 9 i MSSF 15	Stan na dzień 1 stycznia 2018 r. (dane przekształcone)
Aktywa trwałe		596 354	49	596 403
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2)	3 803	49	3 852
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	1)	271	(271)	-
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	1)	-	271	271
Aktywa obrotowe		550 699	(259)	550 440
Należności handlowe oraz pozostałe należności	2), 4)	64 096	(1 254)	62 842
Aktywa z tytułu świadczonych usług	4)	-	995	995
AKTYWA RAZEM		1 147 053	(210)	1 146 843
Kapitał własny		799 467	(210)	799 257
Razem kapitał własny jednostki dominującej		798 894	(210)	798 684
Zyski zatrzymane	2)	733 682	(210)	733 472
Zobowiązania krótkoterminowe		76 805	-	76 805
Zobowiązania z tytułu świadczonych usług	3)	-	6 827	6 827
Rozliczenia międzyokresowe	3)	7 386	(6 827)	559
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM		1 147 053	(210)	1 146 843

a) Przekształcenie danych na dzień 31 grudnia 2017 r. dotyczy zmiany ujęcia zobowiązania wobec PFN, jak opisano w nocie 20. Grupa wdrożyła MSSF 9 i MSSF 15 poczynając od 1 stycznia 2018 r. Zarząd zdecydował o skorzystaniu z uproszczenia zawartego w pkt. 7.2.15 MSSF 9 i nie dokonał przekształcenia okresów porównawczych. MSSF 15 został wdrożony retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania ujętym w dniu 1 stycznia 2018 r.

1) MSSF 9 - reklasyfikacja do nowych kategorii aktywów finansowych

2) MSSF 9 - wzrost odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości w oparciu o „koncepcję strat oczekiwanych”

3) MSSF 15 - zmiana prezentacji zobowiązań z tytułu pobieranych opłat rocznych i kwartalnych do pozycji „Zobowiązania z tytułu świadczonych usług”

4) MSSF 15 - zmiana prezentacji należności oszacowanych jeszcze nie zafakturowanych do pozycji „Aktywa z tytułu świadczonych usług”

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 23: Wpływ zastosowania MSSF 15 na wybrane pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 30 września 2018 r.

	Stan na dzień 30 września 2018 r. <i>(po zastosowaniu MSSF 15)*</i>	Korekta zastosowania MSSF 15	Stan na dzień 30 września 2018 r. <i>(przed zastosowaniem MSSF 15)</i>
Aktywa obrotowe	618 283	-	618 283
Należności handlowe oraz pozostałe należności	78 747	2 122	80 869
Aktywa z tytułu świadczonych usług	2 122	(2 122)	-
Zobowiązania krótkoterminowe	71 763	-	71 763
Zobowiązania z tytułu świadczonych usług	12 533	(12 533)	-
Rozliczenia międzyokresowe	559	12 533	13 092

* Brak wpływu zastosowania MSSF 15 na Sprawozdanie z całkowitych dochodów. Brak istotnego wpływu na Sprawozdanie z przepływów pieniężnych (jedynie zmiana prezentacyjna w ramach przepływów z działalności operacyjnej).

Tabela 24: Poniższa tabela przedstawia zmianę klasyfikacji aktywów finansowych wg MSR 39 na klasyfikację wg MSSF 9 - stan na dzień 1 stycznia 2018 r.:

Aktywa finansowe	Klasyfikacja wg MSR 39	Nowa klasyfikacja wg MSSF 9	Wartość wg MSR 39	Wartość wg MSSF 9
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody	271	271
Należności handlowe oraz pozostałe należności	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	64 096	62 842
Aktywa z tytułu świadczonych usług	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	-	995
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Aktywa utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	486 476	486 476
Razem aktywa finansowe			550 843	550 584

Od 1 stycznia 2018 r. odpis na oczekiwane straty kredytowe ujmowany jest w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „Strata z tytułu utraty wartości należności” (w poprzednich latach w pozycji „Pozostałe koszty”).

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

MSSF 9 Instrumenty finansowe

Posiadane przez Grupę aktywa finansowe w postaci udziałów mniejszościowych w spółkach Sibex, Innex i IRK (ujmowane dotychczas w aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży) od 1 stycznia 2018 r. prezentowane są jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez pozostałe całkowite dochody, ponieważ nie są one przeznaczone do obrotu, ani nie są warunkową zapłatą ujętą przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek.

MSSF 9 wprowadza fundamentalną zmianę w zakresie pomiaru utraty wartości aktywów finansowych. Zgodnie z nowym Standardem jednostki są zobowiązane do rozpoznawania i pomiaru utraty wartości w oparciu o „koncepcję strat oczekiwanych”, w miejsce dotychczasowej „koncepcji strat poniesionych”. Zmiana ta ma wpływ głównie na oszacowanie odpisów aktualizujących na należności handlowe.

Grupa przeprowadziła analizę portfelową, kalkulując dla każdej grupy odbiorców matrycę odpisów w poszczególnych przedziałach wiekowych na podstawie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia należności. Grupa uznała, że wskaźniki niewypełnienia zobowiązania oszacowane na podstawie danych historycznych właściwie oddają prawdopodobieństwo braku spłaty należności handlowych w przyszłości, w związku z czym nie dokonywano ich korekt. Wstępnie oszacowane wskaźniki kształtują się na następujących poziomach:

- ◆ Członkowie Giełdy - od 0,02% dla należności niewymagalnych do 12,32% dla przeterminowanych od 181 do 365 dni,
- ◆ emitentki - od 2,19% dla należności niewymagalnych do 88,52% dla przeterminowanych od 181 do 365 dni,
- ◆ u pozostałych odbiorców - od 1,28% dla należności niewymagalnych do 54,28% dla przeterminowanych od 181 dni do 365 dni.

Na podstawie przygotowanej analizy, zmiana podejścia do rozpoznawania i pomiaru utraty wartości, spowodowała wzrost odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości o kwotę 259 tys. zł oraz spadek kapitałów własnych o kwotę 210 tys. zł z uwzględnieniem aktywa z tytułu podatku odroczonego na dzień przejścia na MSSF 9 (1 stycznia 2018 r.).

MSSF 15 Przychody z umów z klientami

Na podstawie MSSF 15 C3 b) Zarząd GPW zdecydował, że Standard zostanie wdrożony retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania ujętym w dniu pierwszego zastosowania (tj. w dniu 1 stycznia 2018 r.) w kapitale własnym zgodnie z paragrafami C7-C8 Standardu. W wyniku przeprowadzanych analiz nie zidentyfikowano, aby zastosowanie tego podejścia skutkowało korektą kapitałów własnych na dzień pierwszego zastosowania.

Wdrożenie Standardu ma wpływ na prezentację danych z tytułu opłat rocznych i kwartalnych pobieranych od klientów na mocy umów lub regulaminów w śródrocznych sprawozdaniach finansowych. Opłaty te dotychczas były prezentowane jako „Rozliczenia międzyokresowe przychodów”, natomiast zgodnie z MSSF 15 kwoty te są prezentowane w pozycji „Zobowiązania z tytułu świadczonych usług”. Grupa zdecydowała również o zmianie prezentacji niezafakturowanych przychodów dotyczących sprzedaży informacji oraz kalkulacji stawek referencyjnych, które dotychczas były prezentowane jako „Należności handlowe oraz pozostałe należności”, lecz z uwagi na spełnienie zobowiązania przez Grupę wobec klienta przed otrzymaniem wynagrodzenia oraz faktu iż umowne prawo do wynagrodzenia powstaje w kolejnych okresach, Grupa przedstawia je w pozycji „Aktywa z tytułu świadczonych usług”.

Jednym z kluczowych osądów dla Grupy GPW związanych z wdrożeniem MSSF 15 pozostaje podejście do zidentyfikowania obowiązków spełnienia świadczeń („performance obligations”) oraz określenie momentu, w którym obowiązki te zostały wykonane w kontekście dopuszczenia papierów wartościowych do obrotu. Przychody z tyt. opłat za dopuszczenie papierów wartościowych do obrotu na rynkach GPW i BondSpot były dotychczas rozpoznawane zgodnie z wytycznymi MSR 18 tj. jednorazowo. Wdrożenie MSSF 15 wymaga od kierownictwa Grupy dokonania osądu czy dopuszczenie do obrotu jest oddzielną usługą czy też jest nierozzerwalnie związane z zapewnieniem obrotu papierami wartościowymi. W praktyce oznacza to wybór pomiędzy ujęciem jednorazowym tej opłaty, a rozłożeniem jej w czasie na cały okres świadczenia usługi.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Na dzień przygotowania niniejszego sprawozdania Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (IFRIC) rozważa czy istniejące interpretacje MSSF 15 umożliwiają identyfikację obowiązku spełnienia świadczenia w przypadku opłat za dopuszczenie papierów wartościowych do obrotu. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu GK GPW za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2018 r. rozpoznano jednorazowo przychód z tyt. opłat za dopuszczenie do obrotu w kwocie 2 226 tys. zł (za rok zakończony 31 grudnia 2017 r. w kwocie 4 642 tys. zł). Grupa oczekuje, że pojawią się jasne wytyczne odnośnie ujęcia księgowego opłat związanych z dopuszczeniem papierów wartościowych do obrotu zgodnie z MSSF 15 przed przygotowaniem skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2018 r.

20. Zmiana ujęcia księgowego zobowiązania wobec PFN

GPW, jako jeden z fundatorów utworzonej w 2016 r. Polskiej Fundacji Narodowej („Fundacja”, „PFN”), zobowiązana jest do corocznego przekazywania środków finansowych na cele działalności statutowej Fundacji w formie 11 płatności od daty utworzenia Fundacji. Łączne zaangażowanie finansowe Spółki w działalność PFN zgodnie z aktem założycielskim Fundacji zostało ustalone na poziomie 19 500 tys. zł. Do dnia 30 września 2018 r. Spółka dokonała zasilenia funduszu założycielskiego PFN w łącznej kwocie 7 500 tys. zł., w tym po 3 000 tys. zł w pierwszych dwóch latach (tj. odpowiednio w roku 2016 i 2017) i 1 500 tys. zł w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. Koszty z tytułu wpłat na rzecz Fundacji ujmowane były w sprawozdaniach z całkowitych dochodów Spółki w momencie przekazania środków pieniężnych.

Na dzień 30 września 2018 r. kierownictwo Grupy dokonało weryfikacji prawidłowości ujęcia darowizn przekazywanych na rzecz PFN w sprawozdaniach finansowych Grupy za lata 2016-2018 w świetle zapisów MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe. W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, iż wpłaty na rzecz PFN mają charakter darowizny oraz zobowiązanie do wniesienia całości wpłat na rzecz PFN przewidzianych dla GPW w akcie założycielskim fundacji, powstało w momencie przystąpienia GPW do fundacji i podpisania aktu założycielskiego.

W związku z powyższym podjęto decyzję odnośnie retrospektywnej zmiany księgowego ujęcia wpłat na rzecz PFN polegającej na zdyskontowaniu wartości przyszłych wpłat, do których była zobowiązania GPW na dzień 31.12.2016 r. i ich jednorazowym ujęciu w „Pozostałych kosztach” w sprawozdaniu z całkowitych dochodów Grupy za rok kończący się 31 grudnia 2016 r. oraz drugostronnie w „Pozostałych zobowiązaniach” w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy na dzień 31 grudnia 2016 r. (12 014 tys. zł w części długoterminowej, 2 646 tys. zł w części krótkoterminowej). Wartość zobowiązania na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosła 12 014 tys. zł (w tym część długoterminowa 10 830 tys. zł i część krótkoterminowa 1 184 tys. zł). Odpowiednio, Spółka skorygowała ujęte poprzednio w sprawozdaniach z całkowitych dochodów Grupy za lata 2016 i 2017 koszty opłat na rzecz PFN. W konsekwencji korekty, kapitał własny Grupy na dzień 31 grudnia 2016 r. uległ zmniejszeniu o kwotę 14 660 tys. zł a na dzień 31 grudnia 2017 o kwotę 12 014 tys. zł (zostało to odpowiednio przedstawione w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym). Ponadto, zysk netto za rok kończący się 31 grudnia 2016 r. uległ zmniejszeniu o kwotę 14 660 tys. zł a zysk netto za rok kończący się 31 grudnia 2017 r. uległ zwiększeniu o kwotę 2 646 tys. zł. Odpowiednio, zysk netto za okres 9 miesięcy kończący się 30 września 2017 r. uległ zwiększeniu o kwotę 2 734 tys. zł, zysk netto za okres 3 miesięcy kończący się 30 września 2017 r. uległ zmniejszeniu o kwotę 87 tys. zł. Ponadto zysk netto za okres 9 miesięcy kończący się 30 września 2018 r. uległ zwiększeniu o kwotę 1 263 tys. zł w porównaniu do zysku netto jaki zostałby osiągnięty w przypadku zastosowania poprzedniego ujęcia księgowego.

Korekta wpłynęła również na wybrane pozycje sprawozdania z przepływów pieniężnych za okres 9 miesięcy kończący się 30 września 2017 r. Zmieniły się odpowiednio: zysk netto uległ zwiększeniu o kwotę 2 734 tys. zł; zmiana stanu pozostałych zobowiązań długoterminowych wyniosła 1 912 tys. zł (przed korektą 0 tys. zł); zmiana stanu pozostałych zobowiązań (z wyłączeniem zobowiązań inwestycyjnych i z tyt. dywidendy) wyniosła 73 374 tys. zł (przed korektą 72 552 tys. zł).

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 25: Wpływ korekt na wybrane pozycje pasywów

Nota	Stan na dzień 31 grudnia					
	2017 r. (dane przekształcone)	wpływ zmiany na 2017	2017 r. (poprzednio raportowane)	2016 r. (dane przekształcone)	wpływ zmiany na 2016	2016 r. (poprzednio raportowane)
Kapitał własny	799 467	(12 014)	811 481	730 592	(14 660)	745 252
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	798 894	(12 014)	810 908	730 067	(14 660)	744 727
Kapitał podstawowy	63 865	-	63 865	63 865	-	63 865
Pozostałe kapitały	1 347	-	1 347	1 184	-	1 184
Zyski zatrzymane	733 682	(12 014)	745 696	665 018	(14 660)	679 678
<i>kapitał zapasowy</i>	106 349	-	106 349	99 736	-	99 736
<i>kapitał rezerwowy</i>	358 038	-	358 038	279 539	-	279 539
<i>zysk z lat ubiegłych</i>	110 641	(14 660)	125 301	169 309	-	169 309
<i>zysk netto bieżącego okresu</i>	158 654	2 646	156 008	116 434	(14 660)	131 094
Zobowiązania długoterminowe	270 781	10 830	259 951	155 436	12 014	143 422
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	13 054	10 830	2 224	14 238	12 014	2 224
<i>Zobowiązania wobec PFN</i>	10 830	10 830	-	12 014	12 014	-
Zobowiązania krótkoterminowe	76 805	1 184	75 621	271 820	2 646	269 174
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe, w tym:	26 967	1 184	25 783	110 744	2 646	108 098
<i>Zobowiązania wobec PFN</i>	1 184	1 184	-	2 646	2 646	-
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	1 147 053	-	1 147 053	1 157 848	-	1 157 848

Tabela 26: Wpływ korekt na wybrane pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów

Nota	Rok zakończony 31 grudnia					
	2017 r. (dane przekształcone)	wpływ zmiany na 2017	2017 r. (poprzednio raportowane)	2016 r. (dane przekształcone)	wpływ zmiany na 2016	2016 r. (poprzednio raportowane)
Przychody ze sprzedaży	351 956	-	351 956	310 862	-	310 862
Koszty działalności operacyjnej	(165 763)	-	(165 763)	(150 155)	-	(150 155)
Pozostałe przychody	3 859	-	3 859	1 736	-	1 736
Pozostałe koszty	(3 503)	2 646	(6 149)	(19 213)	(14 660)	(4 553)
Zysk z działalności operacyjnej	186 549	2 646	183 903	143 230	(14 660)	157 890
Przychody finansowe	5 550	-	5 550	12 950	-	12 950
Koszty finansowe	(11 147)	-	(11 147)	(12 079)	-	(12 079)
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	10 059	-	10 059	3 518	-	3 518
Zysk przed opodatkowaniem	191 011	2 646	188 365	147 619	(14 660)	162 279
Podatek dochodowy	(32 274)	-	(32 274)	(31 145)	-	(31 145)
Zysk netto okresu	158 737	2 646	156 091	116 474	(14 660)	131 134
Podstawowy/rozwodniony zysk na akcję (w złotych)	3,78		3,72	2,78		3,12

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Tabela 27: Wpływ korekt na wybrane pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów

Nota	Okres 3 miesięcy zakończony 30 września		Okres 9 miesięcy zakończony 30 września			
	2017 r. (dane przekształcone, niebadane)	wpływ zmian	2017 r. (dane poprzednio raportowane, niebadane)	2017 r. (dane przekształcone, niebadane)	wpływ zmian	2017 r. (dane poprzednio raportowane, niebadane)
Przychody ze sprzedaży	81 119		81 119	259 788	-	259 788
Koszty działalności operacyjnej	(32 505)		(32 505)	(116 785)	-	(116 785)
Pozostałe przychody	1 731		1 731	2 092	-	2 092
Pozostałe koszty	(395)	(87)	(308)	(2 856)	2 734	(5 590)
Zysk z działalności operacyjnej	49 950	(87)	50 037	142 239	2 734	139 505
Przychody finansowe	1 334	-	1 334	4 266	-	4 266
Koszty finansowe	1 339	-	1 339	(8 709)	-	(8 709)
Udział w zyskach/ (stratach) jednostek stowarzyszonych	3 609	-	3 609	8 149	-	8 149
Zysk przed opodatkowaniem	56 232	(87)	56 319	145 945	2 734	143 211
Podatek dochodowy	(9 320)	-	(9 320)	(26 520)	-	(26 520)
Zysk netto okresu	46 912	(87)	46 999	119 425	2 734	116 691
Podstawowy/rozwodniony zysk na akcję (w złotych)	1,12		1,12	2,84		2,78

21. Zdarzenia po dacie bilansowej

W dniu 31 października 2018 roku zarejestrowano zmianę w Krajowym Rejestrze Sądowym, zgodnie z którą Instytut Analiz i Ratingu zmienił nazwę na Polska Agencja Ratingowa (PAR). Nastąpiła także rejestracja podwyższenia kapitału PAR z poziomu 2 173 tys. zł do poziomu 6 519 tys. zł, w efekcie czego zmianie uległa struktura akcjonariatu. Obecnie udziałowcami PAR w równych częściach, wynoszących po jednej trzeciej udziałów jest Giełda Papierów Wartościowych, Polski Fundusz Narodowy oraz Biuro Informacji Kredytowej. Głównym zadaniem wspólnej agencji ratingowej będzie budowanie w Polsce kultury ratingu poprzez oferowanie usług szerokiemu kręgowi podmiotów przede wszystkim z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawił Zarząd Giełdy Papierów
Wartościowych w Warszawie S.A.:

Marek Dietl – Prezes Zarządu

Jacek Fotek – Wiceprezes Zarządu

Izabela Olszewska – Członek Zarządu

Dariusz Kułakowski – Członek Zarządu

Piotr Borowski – Członek Zarządu

Podpis osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Sylwia Sawicka – Główna Księgowa

Warszawa, 27 listopada 2018 r.